BAŞMUHARRİRİ
Ahmet Emin YALMAN
VATANEVİ
Cağaloğlu Mollafenari sok. 30-32
Telefon: 24207 — 29316 — 29315
Telgraf: VATAN — İstanbul
YIL: 14 — SAYI: 4663

PERŞEMBE
6
MAYIS
1954
Fiyatı 15 kuruş

VATAN

İĞRİYE İĞRİ - DOĞRUYA DOĞRU

İKTİBASLAR:

Gouzenko'ların esrarlı hayatlarının hikâyesi

Yazan: SVETLANA GOUZENKO

Bugün ikinci sayfamızdadır

Eisenhower, Çin Hindi işinde Foster Dulles'i destekliyor

Dulles dün Washington'a döndü

Çin Hindi'nde komünistler bir koalisyon hükûmeti kurmak istiyorlarmış - Ara verilen Cenevre konferansına yarın devam edilecek

Washington 5 (A.P.) — Başkan Eisenhower, bugün bir basın toplantısındaki beyanatında, Dışişleri Bakanı Dulles'in Güney - Doğu Asya'da komünizme karşı müttehit bir cephe teşkili hususunda sarfettiği gayretleri kayıtsız şartsız desteklemekte olduğunu söylemiştir.

John Foster Dulles

Dulles - Eisenhower görüşmesi

Washington 5 (A.A.) — Bu sabah Dışişleri Bakanı Foster Dulles, Başkan Eisenhower ile iki saat müddetle Cenevre konferansının ilk neticeleri hakkında görüşmüştür. John Foster Dulles görüşme hakkında hiçbir beyanat vermemiştir.

Bir gazetecinin, Cenevre konferansı çalışmalarının birinci safhasının gazeteler tarafından «Amerikan diplomasisinin mağlûbiyeti» diye vasıflandırıldığını beyan etmesi üzerine Dışişleri Bakanı «Cenevre konferansı müzakerelerinin hangi kısmına mağlûbiyet adı verildiğini anlıyamıyorum» demekle iktifa etmiştir.

Amerika'nın mesuliyeti

Washington 5 (A.P.) — Savunma Bakanı Charles Wilson, Dışişleri Bakanı John Foster Dulles Cenevre konferansından yeni fikirlerle dönmediği takdirde Birleşik Amerika'nın Çin Hindinde şimdiye kadar yapmış olduğundan fazlasını yapamıyacağını söylemiştir. Bir basın toplantısında konuşan Wilson müttefiklerin de iştiraki olmadan Birleşik Amerika'nın yeni bir yardımda bulunamıyacağını a-

(Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

C.H.P. DE LİDERLER VE KURBANLAR

YAZAN: Ahmet Emin YALMAN

Memleketin her köşesinde Halk Partisi teşkilâtı var. Bunların içinde nice dürüst ve temiz vatandaş yer almıştır. 1954 seçimlerinde partinin milletvekili adayı diye karşımıza çıkanların safında bütün bir nesil yetiştirdiği nice değerli vatandaş bulunmakta idi. Bunların hepsini birden bir siyasi çöküntünün enkazı altında görmek insana acı geliyor.

Gerek kazanamayan adaylar ve gerek maçı kaybetmenin tesiri içinde bulunan yüzbinlerce Halk Partili, fena bir sevk ve idare kurbanlarıdır.

Bir şef partisinin an'aneleri altında ezilen Halk Partisi için şimdi karşı gelmek ayıp birşey... Nihat Erim'in, Kasım Gülek'in, Hüseyin Cahit Yalçın'ın, milletvekili adayı olduktan sonra Falih Rıfkı Atay'ın tuttukları yolu, nice Halk Partili ayrı ayrı tasvip bulmuştur. Fakat eski iktidar hesabına girişilen ölçüsüz, şuursuz gidişi benimsediği için bu teşkilât toplu bir şekil... işlerin gidişini değiştirememiştir. Mücadele devrinin körüne tesanüdü muhafaza etmek makbul birşey diye karşılanmıştır.

Falih Rıfkı Atay, C. M. P. ile birleşmek aleyhinde Nihat Erim ve Kasım Gülek'lere karşı tavır geçtiği sırada, Halk Partisinde umumi bir intibah... hertürlü prensiplerin bahasına olarak, çok politika hesaplarıyle girişilen birleşme teşebbüsü, Millet pazarlığın uymamasından ziyade, teşkilâttan gelen ... ve baskı neticesinde ... uğramıştır.

Böyle bir ittifak kurulsaydı, ... daha büyük bir kuvvete mi kavuşacaktı? Seçimin neticeleri şunu gösteriyor ki bir C. M. P. - C. H. P. ittifakı bozgunu durduramayacaktı. Her iki parti içindeki iman gayretini ... uğratacağına göre bozgun ... de daha aşkın şekiller ala...

Günün birinde Falih Rıfkı Atay liderin şöyle bir sözüne muhatap olmuştur: «Senin iddia ettiğin tez üstün çıktı. Milletvekili adayı olmağa, Meclis grupumuzda vazife ve mes'uliyet almağa mecbursun.»

Öyle anlaşılıyor ki, aylarca ... memleketçi bir sima tavan ve kendi partisi içinde bir tenkit ve intibah ocağını ... Falih Rıfkı Atay, lider rolünü oynamak imkânını karşısında görmüş, adaylığı kabul etmeyeceğine dair okurlarına verdiği sözü unutarak ... kin ve husumetinin ... var kuvvetiyle dal... Böyle bir zifiri karanlık ... Halk Partisini sevk ve idare edenler, hakikatle, manevi ... temasını kaybetmişlerdir, millet zekâ ve idrakini hiçe saymışlar, en esaslı vatani meseleleri bir tarafa bırakmışlar, nihayet ... oynamışlar,

(Devamı Sa: 7 Sü: 6 da)

F. Köprülü, Avrupa Konseyini Övdü

Ankara, 5 (A.A.) — Dış İşleri Bakanı prof. Fuat Köprülü, Avrupa Konseyinin 5. ci kuruluş yıldönümü münasebetiyle Ankara radyosunda yaptığı konuşmada ezcümle demiştir ki:

«— Muhterem vatandaşlarım,

Bugün Avrupa Konseyinin 5. ci kuruluş yıldönümünü kutluluyoruz. Bundan beş yıl önce 5 mayıs 1949 da Londrada toplanan bazı hür Avrupa devletle-

(Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

Cinsiyet Değiştirenlerden Bıkkınlık!

Kopenhag, 5 (AP) — Adalet Bakanlığının bir sözcüsü bugün hükûmetin, sırf cinsiyet değiştirmek maksadile Danimarkaya gelen Amerikalıların bundan böyle memlekete sokulmayacaklarını bildirmiştir. Sözcü,: «Bu garip istilânın durdurulması lâzım. Bu hususta ne yapacağımızı henüz kararlaştırmadık, fakat çaresini arıyoruz. Danimarka, cinsiyet değiştirmek isteyen şahısların kendilerini ameliyat ettirmek üzere gelebilecekleri bir yer olarak şöhret kazanmamalıdır. Bunu istemiyoruz,» demiştir.

Gazeteler bu sabah, yeni bir cinsiyet değiştirme haberi vermiş ve Adalet Bakanlığı sözcüsü bunun üzerine beyanatta bulunmuştur. Habere göre, diğer bir Amerikalı, bu sefer 50 yaşlarında San Franciskolu bir milyoner Danimarkaya gideceğini ve ameliyat neticesinde kadın olacağını ilân etmiştir. Bu milyonerden evvel 2 Amerikalı, Danimarkadan kendilerine yapılan ameliyatlar neticesinde erkek iken kadın olduklarını ileri sürmüşlerdir.

19 Mayıs'a hazırlık

GENÇLİĞİN NEŞESİ — 19 mayıs spor gösterileri provalarına dün de devam edilmiştir. Resim Şeref stadında provalardan sonra şakalaşan genç kızlarımızı gösteriyor.

Adnan Menderes yeni kabineyi nasıl teşkil edecek?

Bayar, Başbakan'la bu meseleyi konuştu

Adnan Menderes

Bir rivayete göre Köprülü T.B.M.M. Başkanı; Koraltan grup Başkanı; Fatin Rüştü Zorlu da Dışişleri Bakanı oluyor

Hususi Muhabirimizden

Ankara, 5 — Seçim neticelerinin kat'i bir safhaya girişinden sonra siyasi mahfillerde günün tek mevzuu yeni kabinenin tertip şeklidir.

Meclisin 14 mayısta yapacağı toplantıda Meclis başkanını ve Cumhurbaşkanını seçeceği ve o gün kabinenin istifasını yeni Cumhurbaşkanına vereceği malûmdur. Cumhurbaşkanlığına gene Celâl Bayar'ın seçileceği ve kabinenin teşkiline gene Adnan Menderes'in memur edileceği muhakkaktır. Malûm olmayan tek nokta Menderes'in kabineyi nasıl tertip edeceğidir.

Bu husus hakkında şimdiden türlü temennilere dayanan tahminler ileri sürülmektedir. Bu arada Dış İşleri Bakanı profesör Fuat Köprülü'nün Meclis başkanlığına, Meclis başkanı Refik Koraltan'ın grup başkanlığına, Fatin Rüştü Zorlu'nun Dış İşleri Bakanlığına getirileceği gibi türlü rivayetler dolaşmaktadır. Evvelce de bildirdiğim gibi bugün için bu hususta tahminlerde bulunmak imkânsızdır.

Cumhurbaşkanı Celâl Bayar bu akşam geç vakit Başbakanlığa gelerek Başbakan Adnan Menderesi ziyaret etmiştir. Devlet başkanı ile hükûmet başkanının bugünkü temaslarında seçim neticeleri, kabinenin tertip ve teşekkül tarzı etrafında görüşmelerde bulunmuş olmaları muhtemeldir.

Ancak bu hususta şimdiden birşey söylemek mümkün değildir.

14 mayısta Cumhurbaşkanının Menderes'i kabinenin teşkiline memur ettikten sonra kabine kurulacak, hükûmet bir hafta içinde programını hazırlıyarak Mecliste okuyacak ve bunu müteakip Meclis tatil devresine girecektir.

D. P. Meclis Grupu 12 Mayısta toplanıyor

Ankara 5 (ANKA) — Seçimlerden sonra D. P. meclis grupu 12 Mayısta ilk toplantısını yapacak ve Reisicumhur namzedi ile Meclis Reisi ve Reis Vekilliklerine adaylarını seçecektir.

Bayar'ın Reisicumhur adaylığını C.H.P. nin de destekliyeceği söylenmektedir.

Barutçu ve Dicleli C.H.P. den İstifa mı etti?

Ankara 5 (ANKA) — C.H.P. sinin 2 Mayıs seçimlerini kaybetmesinden sonra partide beliren ihtilâf ve buhran gittikçe genişlemektedir. Gençler ile Erim grupu arasında şimdi açık tan açığa bir mücadele başlamıştır. Bunun önümüzdeki günlerde daha belirli bir hal alması beklenmektedir.

Kaybın büyük âmili olarak partinin yanlış sevk ve idaresi gösterilmekte ve bununla da İnönü, Erim grupu itham olunmaktadır. Öğrendiğimize ve henüz teyidine imkân bulamadığımıza göre eski Ticaret Vekili ve C.H.P. Diyarbakır ve Muğla adayı Vedat Dicleli ile Trabzon adayı Barutçu, partiden istifa etmiş veya etmek üzere teşebbüse geçmiştir. Bu kabil hareketlerin daha da çoğalması, hiç de bir fevkalâdelik arzetmemektedir.

C.H.P. lilerin ifade ettiklerine göre Genel İdare Kurulunun toptan istifası yolundaki cereyan gittikçe kuvvetlenmektedir.

C. H. Partisi Meclisi toplanıyor.

Ankara 5 — Bütün il üyelerinden teşekkül etmekte olan yüzden fazla üyenin C. H. P. meclisi, genel merkez tarafından bugün acele olarak toplantıya çağırılmıştır.

Söylendiğine nazaran, toplantıda umumî seçimlerin böyle umulmayan bir şekilde kaybedilmesi sebepleri ile bundan böyle tutulacak yol görüşülüp tesbit edilecektir.

Diğer taraftan C. H. P. meclisinde bazı üyelerin tutulan siyaset ve dolayısiyle İnönünün ve Nihat Erimin istifa etmeleri ni istiyecekleri tahmin edilmektedir.

Ayrıca parti organı olarak bir gazete çıkarılması ve vatandaşların istediği şekilde ağır başlı bir muhalefet yapılması ve «Yeni Ulus» ile partinin tamamen alâkasının kesilmesi ve bunun memlekete ilânı da görüşüleceği kuvvetle tahmin edilmektedir.

Yeni bir M. Vekiline Mazbata!

Ankara milletvekilleri dün İl Seçim Kurulundan mazbatalarını almışlardır. Resimde yeni milletvekili Muzaffer Ergüder mazbatasını alırken görülüyor

İstanbul Milletvekilleri bugün mazbatalarını alacaklar

C. H. P. İl Merkezinde eski hareket kalmadı, eski gedikliler kayboldu!

Bugün saat 11.30 da İstanbul milletvekilleri toplu bir halde İstanbul İl Seçim Başkanlığına giderek seçim mazbatalarını alacaklardır.

Yeni milletvekilleri önümüzdeki günlerde peyderpey Ankaraya gitmeğe başlıyacaklardır.

İstanbul D. P. merkezi üç gün denberi milletvekillerini tebrike giden yüzlerce kişi ile dolup boşalmaktadır. Parti binasının önünde yurdun muhtelif mıntakalarından gelen hususî plâkalı otomobiller sıralanmıştır.

C.H.P. il merkezi ise eski hareketli halini kaybetmiştir. Seçimlerde C.H.P. nin iktidara geleceğini ve yahut 150 milletvekili çıkaracağını uman birçok

(Devamı Sa: 7 Sü: 8 de)

İstanbul'un Kat'i ve doğru Neticeleri

İl Seçim Kurulunun evvelki gün bildirdiği rakamlarda bazı hatalar olduğu için, kurul dün yeniden tasnif yapmıştır. Kurul dün akşamüstü İstanbuldan kazanan D. P. adaylarını resmen ilân etmiştir. Aldıkları rey sırasına göre seçimi kazanan D. P. adayları şunlardır:

Celâl Bayar	351,437
Adnan Menderes	349.857
H. Suphi Tanrıöver	346.215
A. Fuat Cebesoy	343,154
Tahsin Yazıcı	342.227
Lemai Atay	342,067
Nuri Yamut	341,934
Nadir Nadi	341.443
Fuat Köprülü	340.212
F. Nafiz Çamlıbel	339,654
Lûtfi Kırdar	339.233
Fahri Ulaş	338,040
Nazlı Tlabar	337.444
Mükerrem Sarol	336.908
C. Fuat Türkgeldi	336,812
N. Ali Savcı	336.154
Ziya Köktürk	335.521
Nâzım Bezmen	335,009
Firuzan Tekil	334.741
Naci Kurt	334.592
Ahmet Topçu	334,328
Necmi Ateş	334.198
Seyfi Göğen	333.604
Z. Rıza Sporel	331,791
Zakar	331.244
Hanri Saryano	327.741
Hadi Hüsmen	327,286
Aleksandr Haçopulos	327.044
Emin Onat	324,501

Zeytinoğlu Bayındırlık işlerini Anlatıyor

Anadolu Ajansı

Ankara 5 — Nafia Vekili Kemal Zeytinoğlu kendisiyle görüşen bir muhabirimize aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Dört yıldanberi devam eden memleketin her tarafına şâmil geniş nafia çalışmaları önümüzdeki devre zarfında da daha büyük bir hızla devam edecektir. Vekâletimizde şimdiden yeni çalışma devrimiz için her

(Devamı Sa: 7 Sü: 2 de)

Çin Hindi harbinin en çetin muharebelerine sahne olan Dien Bien Phu kalesinin müdafilerinden Yüzbaşı Pichelin, radyo ile emir verirken görülmektedir (Foto - ANKA)

Dien Bien Fu'da komünistler yeni taarruza hazırlanıyor

Amerikan nakliye uçakları Fransız birliğine mensup bir kısım askerleri hâmilen Marsilyadan Çin Hindi'ne hareket etti

Associated Press

Hanoi 5 — Komünist Vietminh askerleri bugün Dien Bien Fu kalesinin gittikçe daralan müdafaa sahası etrafında, bir el bombası atımı menzili dahilinde bir takım yeni istihkâmlar ve boş çukurları kazmaya girişmişlerdir. Şiddetli yağmur altında çalışan Kızılların yeni bir taarruza hazırlandıkları muhakkak addedilmektedir.

Amerikan uçakları

Wiesbaden (Almanya) 5 (A.P.) — 32. ci Amerikan hava tümenine ait C—124 Globemaster uçaklarından müteşekkil bir grup bugün Fransız Birliği askerlerinden müteşekkil müfrezeleri hâmilen Marsilya civarındaki bir üsten Çin Hindine hareket etmişlerdir. Keyfiyet buradaki Amerikan Hava Kuvvetleri genel karargâhından açıklanmıştır. Karargâh sözcüsü, bunun Fransız birliklerinin Amerikan uçaklariyle Çin Hindine nakilleri hareketinin ikinci safhası olduğunu söylemiştir. Taşıt harekâtına kaç uçak sokulduğu açıklanmamıştır. Bu

(Devamı Sa: 7 Sü: 8 de)

C.H.P. Seyhan'daki seçime itiraz etti

Karaisalı, Osmaniye ve Kadirli'de usulsüzlük olduğu iddia edildi - Kasım Gülek 1249 rey farkla kaybetti

Hususi Muhabirimizden

Adana 5 — Seyhan seçim neticeleri sona ermiş ve kat'i rakamlar bugün açıklanmıştır. Buna göre seçimi D.P. adayları tam liste halinde kazanmışlardır. C.H.P adaylarından Kasım Gülek 1249 rey farkiyle seçimi kaybetmiştir D.P. ile C.H.P. arasındaki oy farkı vasati olarak 8000 dir.. Diğer muhalefet partileri adayları ile bağımsızların aldıkları oy miktarı 12000 kadardır.

Bugün aldığım bir habere göre, C.H.P. Seyhan il başkanı Seyhan'da yapılan seçimler için Yüksek Seçim Kuruluna itiraz da bulunmuştur. Halk Partisi Başkanlığı, Karaisalıda 21 sandığın bütün seçmenler oylarını kullanmadan ve seçimin bitme saatinden evvel 17 de açıldığını, Osmaniye ve Kadirlide işaretli ve muhtelif ebadda oy puslaları kullandığını iddia etmektedir. D. P. çevreleri ise partilerinin Seyhanda almış olduğu neticenin önemli olduğunu, zira burada Halk Partisi Genel Sekreteri Kasım Gülek ve Türkiye Köylü Partisi ileri gelenlerinden Cezmi Türk'le mücadele edildiğini, neticede kendilerinin galebe çaldıklarını belirtmektedirer.

İthalat için 29, 830,000 lira Tahsis yapıldı

Hususi Muhabirimizden

Ankara 5 — Ticaret Bakanlığı tarafından biri 15 milyon, diğeri de 14 milyon 830 bin liralık olmak üzere yeniden iki ithal tahsisi yapılmıştır. Bunlardan ilki Çekoslovakya, İspanya, İsrail, Macaristan, Mısır, Polonya ve Yugoslavya'dan yeni ticaret anlaşması gereğince yapılacak pamuklu mensucat it-

(Devamı Sa: 7 Sü: 7 de)

Modaspor Basketbolda Şampiyon!

Altıncı Türkiye basketbol birincilikleri dün gece yapılan karşılaşmalarla sona ermiştir. Spor ve Sergi Sarayında yapılan müsabakaları büyük bir seyirci kütlesi takip etmiştir.

Ankaragücü ile Altınordu arasında yapılan birinci maçın ilk devresi 37-23 Ankaragücü lehine bitmiştir. İkinci devreey büyük azimle başlayan Ankaragüçlüler üstüste yaptıkları basketlerle maçı 75-42 ile kazanmışlardır.

İkinci müsabaka Modaspor ile Mülkiyeliler Birliği arasında yapılmıştır. Modasporlular birinci devreyi 19-17 ileride bitirmişlerdir. İkinci devreye iki takım da canlı başlamışlardır. Modalılar şampiyonadaki avantajlarını kaçırmamak için işi gayet ciddi tutmuşlardır. Buna mukabil Mülkiyeliler Birliği de her

(Devamı Sa: 7 Sü: 7 de)

«VATAN» ın PAKİSTAN İLÂVESİ

Yarınki gazetemizle birlikte müvezziinizden isteyiniz.

Akdeniz'e doğru!

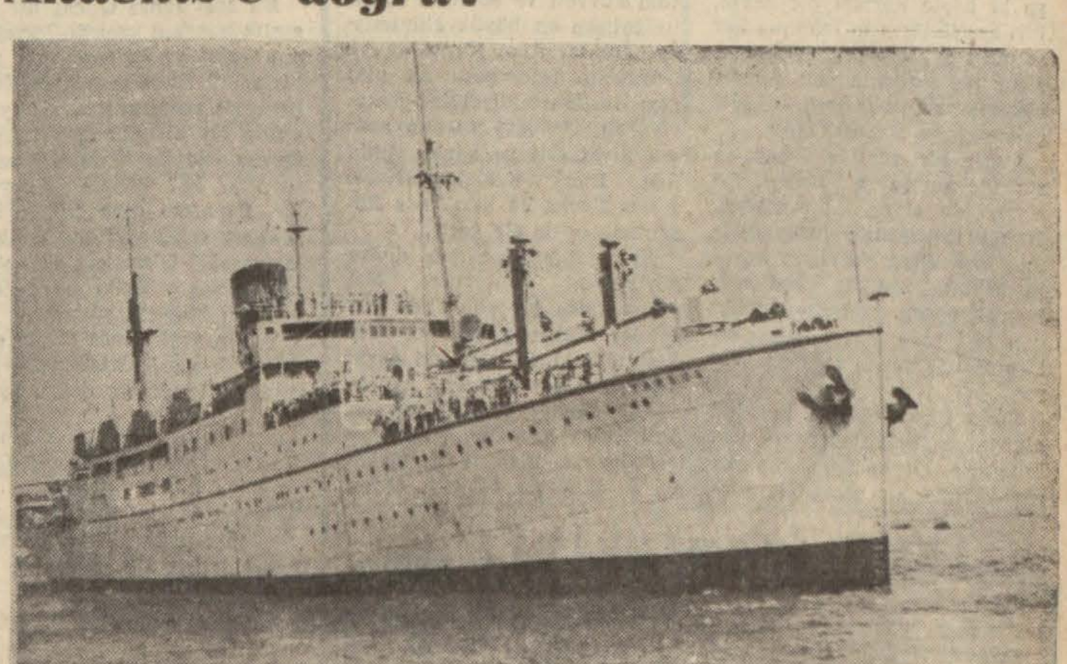

TARSUS GİTTİ — İstanbul Gazeteciler Sendikasının Akdeniz gezisine tahsis olunan Tarsus yolcu gemisi dün saat 14 de 444 yolcu ile İstanbuldan hareket etmiştir. Akdenizin birçok limanlarını ziyaret edecek olan Tarsusun bu seferi 20 gün kadar devam edecektir

İKTİBASLAR

Gouzenko'ların esrarlı hayatlarının hikâyesi

İgor Gouzenko'nun karısı, Sovyet gizli polisinin şerrinden korunmak için sekiz senedir nasıl yaşadıklarını anlatıyor

Yazan : SVETLANA GOUZENKO

Sovyet Rusya'nın Kanada-da, Ottava'daki sefaretinde Rus casusluk teşkilâtını idare eden İgor Gouzenko, 1945 eylûlünde çok mühim casusluk vesikalarını beraberine alarak hürriyeti seçmiş ve müttefiklere iltica etmişti. Bu vesikalar, Moskova'nın müttefiklerine sistemli bir şekilde ihanet ettiğini en velveleli surette isbat ediyordu.

Gouzenko'nun karısının kaleminden çıkan bu yazıda Gouzenko'nun sekiz senedir geçirdiği gizli hayatın hikâyesi anlatılıyor, fakat kadın bu hayatın nerede geçtiğini elbette söylemiyor.

Kanada'da yaşadığımız şehirde, ben ve kocam, komşularımızdan bazılariyle beraber yemek yiyorduk. O günlerde Kanada gazetelerinin ilk sayfasında şöyle bir haber çıkmıştı: «Amerika âyan Meclisi âzasından iki kişi Kanada'ya gelmiş. Maksatları bir zamanlar Ottava'daki Rus sefaretinde casusluk işleriyle uğraşan İgor Gouzenko ile görüşmek ve Sovyet casusluk sistemi hakkında etraflı malûmat almakmış...

Sofrada bulunanlardan biri, bu meseleyi ortaya attı. Herkes bahse derhal karıştı. Gouzenko'nun 1945 te mühim bir takım vesikaları alarak nasıl Kanada makamlarına iltica ettiğini, yüz kadar gizli raporu nasıl ortaya çıkardığını, bunun üzerine Sovyet casus şebekesine ait maskelerin nasıl düşürüldüğünü anlatıyordu. Sofra arkadaşlarımızdan biri dedi ki:

— Acaba şu Gouzenko'ya günün birinde rastgelmek bize nasip olacak mıdır? Gazetelerin yazdıklarına bakılırsa, Gouzenko ile karısı ve çocukları Kanada'nın bir tarafında yaşıyorlarmış. Nerede oldukları çok gizli tutuluyor, çünkü Rus gizli polisi, bir defa kendilerini pençesine düşürürse, alacağı intikam çok şiddetli olur.»

Yan gözle kocama baktım. Yemeğiyle meşguldü. Hiç bir şey söylemedi. Fakat bu bahisten hoşlanmadığı belliydi. Acaba İgor Gouzenko ile karısının bu sofrada, kendi araların da olduğunu, komşularımız ve dostlarımız keşfetselerdi, bilmem ne yaparlardı.

Sofra arkadaşlarımızdan diğer biri ilâve etti:

— Evet, doğru, Sovyet polisi, Gouzenko'ların nerede olduğunu bir öğrense, hiç birini sağ bırakmaz. Fakat bu korku içinde tenha köşelerde yaşıyan bu aile kim bilir ne kadar sıkılıyor ve üzülüyor.»

Kahkahalarla gülmemek için kendimi zor tuttum.

TAKMA İSİM ALTINDA...

Evet, doğru, sekiz senedenberi gizli bir hayat geçirdik ve izimizi belli etmemeğe çalıştık. Nerede yaşadığımızı ancak Kanada yüksek memurlarından bir kaçı ile kocama Kanada emniyet teşkilâtından verilen muhafız bilir. Bu muhafız, bizim şoförümüz ve hizmetçimiz imiş gibi hareket eder. Sekiz sene içinde Gouzenko hüviyeti altında pek mahdut kimselerle karşılaştık. Meselâ avukatımız, kocamın yazılarını neşreden gazetelerin temsilcileri, bizimle mülâkata gelen bir kaç Amerikan gazetecisi...

Bu gibi misafirlerle bir dostumuzun evinde buluşuruz, fakat bu dostun bile bizim nerede yaşadığımızı bilmemesine dikkat ederiz. Otomobilimizi gidilecek yerden çok uzakta bırakırız. Yolun son kısmını taksi ile gider geliriz. Kendi çocuklarımız hakiki adlarını bilmezler.

Fakat bütün bunlara rağmen, ömrümüz korku içinde geçmez. Tenhalarda yaşamayız. Hattâ tamamıyle aksine...

Takma adımız altında gayet hararetli bir cemiyet hayatına atılmağı âdet edindik. Bir hayli dostumuz var. Davetlere gideriz. Spor faaliyetlerine katılırız. Ben kadın klüplerinde azayım. Mekteplerin ana ve babalara mahsus faaliyetlerine kesif bir şekilde karışırım. Kocamla beraber kanaatimiz şu ki böyle normal bir hayat, bizi Sovyetlerin intikamına karşı daha iyi bir şekilde korur. Eğer bir inziva hayatı geçirecek olursak, daha fazla dikkati çekeceğimiz muhakkaktır.

Canlı bir şekilde hayatın zevkine varmakla beraber, ihtiyatı hiç elden bırakmayız. Hangi sporlardan hoşlandığımızı ifşa edemiyeceğim, kusurumuza bakmayın. Eğer bunu söyliyecek olsam, tanıdıklarımızdan biri veya diğeri, belki de kim olduğumuzun farkına varır.

Şunu itiraf edeyim ki hiç olmıyacak şeylerden bazan kuşkulanırız. Geçen gün kapımızın önünde bir otomobil durdu, lâstik değiştirdi. Arabanın lisans numarasını zaptettik. Kocam resmini aldı. Sonradan anladım ki arabanın şoförü bizim sokağımızda oturuyormuş. Mesele yokmuş.

UYDURMA HİKÂYE

Ben de kocam da İngilizceyi düzgün konuşamayız. Bu sebeple Kanadalı olduğumuzu iddia etmemiz mümkün değil.. Fakat Sovyet Birliği topraklarında doğduğumuzun ne dostlarımız, ne de çocuklarımız farkında değildir. Kanada'ya Avrupanın diğer bir memleketinden geldiğimizi sanırlar.

Doğum memleketim olduğunu iddia ettiğim yerleri hiç tanımıyorum. Oraya ayak basmadım. Fakat o memleket ve şehir hakkında etraflı bir münakaşaya girişebilirim. Mazimin hikâyesi Kanada gizli polis teşkilâtına ait ihtisas adamları tarafından baştan aşağı uydurulmuştur. Bunu ikimiz de ezberden biliriz. İçinde büyüdüğümüz şehir hakkında bilmediğimiz şey yoktur. Büyük dükkânların adlarını, mektep hocalarının isimlerini bilirim. «Evimizin de bulunduğu sokağı iyice tarif edebiliriz. Biz evin içini, eşyanın cinsini etraflı şekilde tarif ederiz. O şehirden gelen bir adamla karşılaşsak bile kendimizi ele vermeyiz.

ÇOCUKLARA HER ŞEY MEÇHUL

Takma adımızı iki defa değiştirdik. Tekrar değiştiremeyiz. Çocuklarımız artık büyüdü. Neden adımızı değiştirdiğimizi kendilerine anlatmak güç olur.

Son altı sene içinde üç defa yerimizi ve muhitimizi değiştirdik. İgor'un kanaatine göre aynı şehirde çok uzun zaman kalmak işimize gelmez.

Ömrüm artık üzüntü içinde geçmiyor. En büyük tehlikeler atlatılmıştır. 1945 son baharında aylarca müddet korkudan kurtulamadık. Sinirlerimiz berbat olmuştu. Ruslar bizi o zaman ele geçiremedikten sonra artık izimizi bulamazlar.

Hürriyet âleminde geçen ilk gecemiz korkunçtu. Ruslar İgor'un gizli vesikaları beraberine alarak ortadan kaybolduğunu farketmişlerdi. Gece evimizi bastılar. Biz (yâni kocam, ben, büyük oğlumuz) bir kat komşumuzun apartımanında saklı bulunuyorduk. Kanada motörlü polis kuvvetleri, civarı çevirmişlerdi. Evimize yapılan baskına şahit olmuşlardı. Ertesi sabah bizi aldılar. ifadelerimizi dinlediler, kocamın sefaretten kaçırdığı vesikaları tetkike giriştiler. Bu vesikalar, Amerikan lâboratuvarlarından Moskovaya uraniyum nümuneleri gönderildiğini ve atom kuvveti ve bombası üzerine çalışan en büyük âlimimizden Doktor Alan Nunn May'in bombanın teferrüatlı bir plânını Ruslara bildirdiğini gösteriyordu. Dr. May suçunu apaçık itiraf etti ve hapse atıldı. Suç izleri derinleştirilince, Klaus Fuchs ile karı koca Rosenbergler de ele geçti.

Kanadalılar, kocamın doğru söylediğini anlayınca, bizi memleketin bir köşesinde gizlediler. Fakat gitgide kayıtlar kalktı, bulduğumuz usul sayesinde normal içtimaî hayata ve hürriyete kavuştuk. Bununla beraber Kanadanın haricine çıkmıyoruz, Birleşik Amerikaya gitmiyoruz. İhtiyatı elden bırakmamak lâzım...

TALİH YÜZÜMÜZE GÜLDÜ

Son dört sene içinde kocam, Sovyetlerdeki hayatın iç yüzü hakkında bir roman yazdı. Bu kitap, yakında Birleşik Amerikada, Kanada'da ve İngilterede aynı zamanda neşredilecektir. Kanada'daki dostlarımız, kocamı bir makina ressamı sanıyorlar, yazı yazdığını bilmiyorlar. Bu sebeple kitabın neşri şüpheler uyandıramaz.

Demokrasi âlemine iltica etmemiz bizim için uğurlu oldu. (Yirminci Asır — Fox) film şirketi kocamın Demir adlı kitabının film hakkı için 75.000 dolar verdi. Aynı eserin daha evvel Comsmopolitan aylık mecmuasında neşri sayesinde 50.000 dolar yazı ücreti aldık.

Demir perde âlemini hatıra getirdiğim zaman gözümün önüne Vilâdivostokta vapura bineceğimiz sırada rıhtımda gördüğüm bir gemici gelir. Bize demişti ki:

— Sizin gibi Amerikaya giden çok adam gördüm. Gülerek giderler, ağlıyarak gelirler...

Bu adamın ne demek istediğini şimdi anlıyorum.

Mülteci sıfatiyle geçirdiğimiz hayatta belki de bazı üzüntüler ve sıkıntılar var. Fakat bunları demir perde hayatiyle kıyas ettiğimiz zaman arada cennetle cehennem arasında olduğu kadar fark olduğunu görürüz, halimize şükrederiz.

GEÇMİŞTE BUGÜN

Başkumandan Mustafa Kemal Kemal

32 yıl evvel bugün, 6 Mayıs 1922 de Mustafa Kemal Paşanın Başkumandanlığına dair olan kanun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından üçüncü defa temdit edilmişti. Bu münasebetle Mustafa Kemal Paşa, Mecliste söylediği nutukta şöyle diyordu:

— Artık ordumuzun kuvvei mâneviyesi ve maddiyesi hiç bir fevkalâde tedbire ihtiyaç hissettirmeksizin âmâli milliyeyi kemali emniyetle istihsal edecek bir mertebeye vasıl olmuştur. Başkumandanlık makamının temadisi olsa olsa Misakı Millimizin ruhu âlisine müterafik neticeye vasıl olacağımız güne kadar devam eder. Neticei mes'udeye emniyetle varacağımıza şüphe yoktur. O gün kıymetli İzmirimiz, güzel Bursamız, İstanbulumuz ve Trakyamız ana vatana iltihak etmiş olacaktır.

Mustafa Kemal bu sözünde durmuş, Başkumandan sıfatiyle sevk ve idare ettiği kahraman Türk ordularını 30 Ağustos 1922 de muzaffer kılarak vatanımızı düşmanlardan kurtarmıştır.

F. F. TÜLBENTÇİ

BALIK YEYİNİZ

Her cins balık, bilhassa kılıç ve kalkan bol ve ucuzdur. Mensuplarına yemek veren müessese, Fabrika ve mekteplere Balıkhanede toptan fiatına temin edilir.

Bugünlerdeki fırsattan istifade ediniz. En kuvvetli gıdadır.

İstanbul Balıkçılar Cemiyeti

ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Şehir hatlarında taşınan yolcu adedi artıyor

Şehir Hatları İdaresi, yeni yaz tarifelerini hazırlarken geçen yılların istatistiklerinden istifade etmekte ve programlarını ona göre ayarlamaktadır.

1950 yılında Şehir Hatları vapurlarıyle 51.566.000 yolcu taşınmışken; 1953 yılında yolcu sayısı 64.480.263'e çıkmıştır. Üç sene zarfında yolcu artış nisbeti yüzde 36.8 dir.

Araba vapuru nakliyatındaki artış, ayni müddet için yüzde 129.5 nisbetini bulmuştur. 1950 yılında araba vapurlarıyle 366.193 vasıta taşınmış; 1953 yılında ise taşınan vasıta sayısı 859.011'e çıkmıştır. Bu rakamların daha da yükseleceğini nazarı dikkate alan Şehir Hatları İdaresi, bu mevsim için hazırlık larını tamamlamış bulunmaktadır.

Adâlet Hâkimiyetinin Önemi

Millî Tesanüt Birliğinin radyo konuşmalarından dün akşam ki konuşmayı Prof. avukat Reşat Kaynar İstanbul radyosunda yapmıştır.

Hatip bu konuşmasında, millet hayatında tesanüdün - başka bir deyişle, milletin elbirliğinin ve beraberliğinin - sağlanmasında adaletin en müessir bir âmil olduğundan bahisle şöyle demiştir:

«— Bir millette adalet hâkim ise, o millette elbirliği muhakkaktır. Adaletin hâkim olduğu milletler mağlûbiyet yüzü görmezler; her zorluğu yenmeğe muktedir olurlar. Başaramıyacakları hiç bir teşebbüs yoktur. İnsanlar için hava ne ise, milletler için de adalet odur. Türk tarihinin en muhteşem devirleri, adaletin tam mânasiyle hâkim bulunduğu devirlerdir.

Tanzimatta ve Meşrutiyette yetişen ve yakın tarihimizde değerli mevkiler alan hamiyetli devlet adamlarımızın bütün gayeleri bu memlekette müstakil ve teminatlı bir adalet cihazı kurmak, metin ve müstakim hâkimlerin elinde adaleti sağlamaktı. Onlar biliyorlardı ki, farklı muamele gören, müsavattan uzak kalan, mahkemesinden ve hâkiminden emin olmayan vatandaşların devlet ve milletine ısınması mümkün olmaz. Yaradılışta sadakat olsa bile, adaletsizlik onu hiyanete sevkeder. Millî tesanüdün sağlanması için, adil cihazın teali etmesine hizmet eden bu hamiyetli devlet adamlarımızı rahmetle yâdedelim.»

Beyazıt - Aksaray Yolu Tamamlanıyor

Beyazıt - Aksaray yolunun yeraltı tesislerinin ikmaline başlanmıştır. Tesisat bu mevsim tamamlanırsa yolun asfaltlanmasına derhal başlanacaktır . Bu suretle de Sultanahmet-Aksaray şehir yolu tamamlanmış olacaktır.

Diğer taraftan şehrin ana caddelerinin Fluresans lâmbaları ile tenviri faaliyeti de başlamıştır.

Limanda yükleme ve boşaltma işleri

İstanbul limanının yükleme ve boşaltma işlerinde son yıllarda mühim inkişaflar kaydedilmiştir. 1954 nisanında 64 Türk gemisine 18691 ton, 31 ecnebi gemiye de 19662 ton ticaret eşyası yüklenmiş ve ayni müddet zarfında 116 Türk gemisinden 26580 ton: 76 ecnebi gemisinden 47707 ton ticaret eşyası boşaltılmıştır.

Bu miktarların geçen yılın ayni müddeti ile olan mukayesesi şöyledir:

1953 yılı: 28619 ton yükleme; 88990 ton boşaltma.

1954 yılı: 38353 ton yükleme; 84291 ton boşaltma.

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonunun tahminlerine göre bugün şehrimiz ve civarında hava çok bulutlu ve arasıra yağışlı olarak geçecek, rüzgârlar güneyden orta kuvvette esecek, sıcaklık derecesi biraz düşecektir.

Dünün en yüksek sıcaklığı + 19, en düşük + 12 olarak kaydedilmiştir.

Küçük haberler

★ İstanbul Valisi ve Belediye Reis Vekili Prof. Gökay dün Demokrat Parti il merkezine giderek yeni İstanbul milletvekillerinin ziyaretini iade etmiştir.

★ İstanbul Kız Lisesi Mezunları Derneği, Atatürk'ün Samsun'da karaya ayak bastığı günün yıldönümü olan 19 Mayıs Gençlik Bayramı günü Dolmabahçe Sarayına toplu bir ziyaret tertip etmiştir. Saray gezildikten sonra aziz Ata'nın hayata gözlerini yumduğu odada bir saygı duruşunda bulunulacak, bundan sonra muayede salonunda hatipler tarafından günün mânasını belirten konuşmalar yapılacaktır.

★ Kasımpaşa'da oturan Mustafa Erdoğan'ın, Dolapdere'de iki şahıs tarafından zarfçılık suretiyle 1100 lirası dolandırılmıştır. Zarfçılar aranmaktadır.

★ İstanbul Teknik Üniversitesinde ders kesimi 31 Mayıs Pazartesi günü yapılacak ,imtihanlar 1 Haziran Salı günü başlıyarak 3 hafta devam edecektir. Diğer taraftan İ. T. Ü. Elektrik Fakültesinde açılmasına karar verilen Meteoroloji kursu bu ay içersinde faaliyete geçecektir. Bu kursla alâkalı olarak okulda bir Meteoroloji İstasyonu tesis edilmektedir.

★ Beykoz bölgesindeki 12 ilkokulun 200 Yavrukurt'u dün gösteriler yapmışlardır.

★ Galata'da bir kahvede yatıp kalkan Süleyman Şahin, alacak yüzünden aralarında çıkan münakaşa sonunda Mustafa Oflu tarafından çakıyle yaralanmış, sanık yakalanmıştır.

—o—

Bir dayak iddiası

Evvelki gece Kadıköy «Kordon» otelinde yapılan düğünde, caz sanatkârı Faruk Akel'in, bir münakaşa sonunda, düğün sahiplerinden Refii Şenol, oğlu Melih Şenol ve Sami Özmert tarafından dövüldüğü iddia edilmiştir.

Münakaşa, Faruk Akel'in istenilen bir şarkıyı çalmaması yüzünden çıkmıştır. Hâdiseye elkoyan Kadıköy savcılığı tahkikata devam etmektedir.

Lon Angeles güzeli dün şehrimizden geçti

Dünya turuna çıkmış bulunan 1954 Los Angeles güzel, dün gece şehrimizden transit olarak geçmiştir. Mary Whitman, uçağının tevakkufundan istifade ederek Los Angeles belediye reisinden getirdiği dostluk mesajını vali Gökaya verilmek üzere alâkalılara teslim etmiş ve ayrıca bir de kalem hediye etmiştir.

Mary Whitman, bilâhare Beyruta müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır.

TAKVİM

6 MAYIS 1954
PERŞEMBE
AY 5—GÜN 31—KASIM 180
RUMİ 1370 — NİSAN 23
HİCRİ 1373 — RAMAZAN 3

	Vasatî	Ezanî
SABAH	04.51	09.42
ÖGLE	12.11	05.01
İKİNDİ	16.04	08.55
AKŞAM	19.11	12.00
YATSI	20.57	01.46
İMSAK	02.56	07.47

Gazetemize gönderilen yazı ve resimler basılsın, basılmasın iade edilmez.

İ. Üniversitedeki Diploma törenleri İçin yeni Nizamname

İstanbul Teknik Üniversitesinden bu yıl ve bundan sonraki yıllarda mezun olacak gençlerin diploma törenlerine yeni bir şekil verilecektir.

Bu hususta hazırlanan kiyafet nizamnamesine göre gençler, Amerika ve Avrupa Üniversitelerinde olduğu gibi kep ve cübbe ile diploma törenine katılacaklardır.

Hazırlanmakta olan nizamname yakında senatonun tetkikine verilecek ve kabul edildiği takdirde tören Açıkhava Tiyatrosunda yapılarak öğrenciler diplomalarını yeni kiyafetleriyle alacaklardır.

Yine taşıt kazaları oldu

Köprü üzerinden geçen Mehmet Veyisoğlu idaresindeki 8388 plâkalı taksi Memduh Zeybeke çarparak yaralamıştır. Yaralı ilk yardım hastanesine kaldırılmıştır.

Şevki Baykar idaresindeki Kartal 51 plâkalı motosiklet Kanlıcadan geçerken ağaca çarpmış ve Şevki yaralanmıştır. Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Atatürk bulvarından geçen Mehmet Ali Kaya idaresindeki 11625 plâkalı taksi Mahir Kurbana çarparak yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmıştır.

Karagümrükten geçen Satılmış Savaş idaresindeki 2359 plâkalı at arabası 3 yaşındaki İsmail Büyükaykıya çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Los Angelos güzeli, Prof. Gökay'a mesaj getirdi

Dünya turuna çıkmış olan 1954 yılı Los Angelos güzeli Mary Whitman, uçağın tevakkufundan faydalanarak şehrimizi dolaşmıştır. Mary Whitman, Los Angelos belediye reisinden getirdiği dostluk mesajını da, Profesör Gökaya vermek üzere alâkalılara teslim etmiştir.

Bir ev tamamen yandı

Dün sabaha karşı saat 4.20 de Şişli Hacı Mansur sokağındaki Suat Soylulara ait 58 numaralı üç katlı evde çıkan yangın sonunda ev tamamen yanmıştır. Yangının binanın alt katında bulunan döşemeci dükkânından çıktığı anlaşılmıştır. Ev sigortasız olup 30 bin liralık zarar vardır. Tahkikata devam edilmektedir.

Temizlik işleri personeli için yeni tesisler yapılıyor

Belediye temizlik işleri müdürlüğü şoförlerinin istirahati için Edirnekapı garajı yanında bir bina inşa edilmektedir. Şoförler, istirahat saatleri dışında bu binada istirahat edeceklerdir.

Kadıköy temizlik işçilerinin istirahati için de Üsküdar Nuh kuyusunda bir binanın inşasına yakında başlanılacaktır. Binanın ihalesi 145 bin lira üzerinden yapılmıştır.

Peynir tüccarları bugün toplanıyor

İstanbuldaki peynir tüccarları bugün saat 15.30 da belediye iktısat müdürlüğünde bir toplantı yapacaklardır. Yeni istihsal mevsimine girildiği bugünlerde yapılan bu toplantıda peynir stokları ve yeni peynir fiatları gözden geçirilecektir.

Eylülde
birçekilişte hediye edeceğimiz
DÖŞELİ
10 EV
ziyarete açıldı.
YAPI ve KREDİ BANKASI
Her gün saat 10 - 16 arasında
Kadıköy şubemizin önünden
her saat başı kalkan otobüs
ziyaretçilerin emrindedir.

KÖR KADI

Gıy gıy

Bizim Selâmi Akpınar'ı şahsan değilse bile, [illegible] minden ve resminden [illegible] halde tanırsınız sanırım. Bir müddet Kore muhabirliğimizi de yapmıştı. [illegible]

Selâmi güler yüzlü, [illegible] sohbet bir arkadaştır. [illegible] dan ötürü olacak, nükteli fıkralara da bayılır. Lisan bildiği için gerek İngiliz ve Amerikan basınında [illegible] kuduğu, gerek şuradan buradan duyduğu hoş fıkraları hafızasında saklar, [illegible] ra zaman zaman bunları anlatarak bizi güldürür.

Evvelki gün şu fıkrayı anlattı:

Adamın biri kemanı [illegible] line almış, parmağını [illegible] telin üstünde tek bir [illegible] taya basıp yayı aşağı [illegible] karı çekerek gıy gıy [illegible] dururmuş. Bu ardı arkası gelmiyen gıy gıylara [illegible] lenen karısı nihayet [illegible] yanamamış:

— A efendi! Bu nasıl keman çalmadır böyle? Parmağını bir noktaya [illegible] mışsın, bir gıy gıydır [illegible] diyor. Halbuki Yukarıda [illegible] turan komşumuzu gördüm, keman çalarken parmaklarını [illegible] rını (parmaklarını [illegible] çıkara işaret ederek) [illegible] le oynatıp duruyor...

— Hanım, sen ona bakma. O, henüz parmağını basacağı noktayı arıyor [illegible] meşgul; bense bunu çoktan buldum.

O akşam matbaadan çıktıktan sonra semtte, [illegible] miden öğrendiğim fıkrayı bir dosta naklettim.

Dostum:

— Hah! dedi... Son [illegible] seçimlerin Halk Partisi [illegible] sabına çok sürprizli [illegible] neticesini bu fıkra [illegible] tiyle izah edebilirim.

Ben, seçimlerin [illegible] siyle bu fıkra arasında [illegible] münasebet kuramadım [illegible] çin merakla sordum:

— Nasıl izah edebilirsin?

— Halk Partisi iktidarda iken, «başkaları arayadursun, ben iyi idare sistemini buldum» diye bir gıy gıy [illegible] dır tutturdu gitti. Bundan usanan âmme efkârı [illegible] best seçim imkânına [illegible] vuşur kavuşmaz Halk Partisini iktidardan [illegible] yerine projeler üstünde [illegible] laşarak çeşitli nağmeler [illegible] veren bir partiyi çıkardı.

— Bu eski meseleyi [illegible] buki biz son seçimlerden bahsediyorduk..

— Evet, oraya da geleceğim. Halk Partisi muhalefette iken iktidarda olduğu gibi gıy gıyda ısrar ettiği için âmme efkârı [illegible] düşündü: «Eğer gıy gıy dinlemekse bunu nasıl olsa Halk Partisi [illegible] muhalefette iken de [illegible] liyorum. değişikliğe ne lüzum var?»

Hisseden kıssa: [illegible] Partisinin muhalefet [illegible] minde bir zihniyet değişikliği lâzım.

Sadun G. [illegible]

ON KELİMEYLE

Ay'a gitmek için [illegible] kisi bilet almış... Gene yaya kaldım! [illegible]

Gangsterleri yakalıyan komiser taltif edildi

Bir müddet evvel Galata'da Tekel Tütün Satış deposunu soymaya kalkan dört gangsteri yakalıyan komiser Ali [illegible] bir maaş nisbetinde para mükâfatı ile taltif edilmiştir.

DENİZDE İSYAN

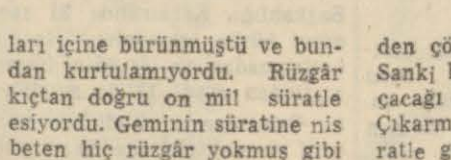

Yazan: HERMAN WOUK — Çeviren: A.K.VARDAR

— 105 —

«Rabbit gülümsedi. Willie'nin elini sıktı ve merdivenden indi. Motör ayrıldı. Willie, küpeşteye dayanmış olanlara baktı. Sonra gitti kendisi de küpeşteye dayandı ve Rabbitt'in arkasından baktı. Motör nakliye gemisinin arkasında gözden kayboldu. Ondan sadece köpüklü bir iz kalmıştı görünürde...

Bir saat sonra Queeg bir kızgınlık buhranı geçirdi. Paynter ona yakıt ve su raporunu götürmüştü. Buna göre Kwajalein harekâtı esnasında su sarfiyatı yüzde on nisbetinde artmıştı. Queeg «Suyun kıymetini unutuyorlar ha? Pekâlâ öyleyse, Mr. Paynter» diye çığlığı bastı «Kırk sekiz saat er ve subayların şahsî işleri için su kullanılmıyacak... Belki bu onlara hanyayı konyayı gösterir.»

Yarım saat sonra Caine demir aldı ve Kwajalein körfezinden Funafutiye doğru ayrıldı.

SUSUZLUK

Yelken devrinde, arkadan gelen rüzgâr bir nimetmiş. Fakat buhar devrinde hiç de böyle değil.

Funafuti yolunda, Kwajalein'den iki yüz mil mesafede Caine on mil süratle, kirli yastıkları andıran bulut yığınları altında ilerliyordu. Kendi dumanları içine bürünmüştü ve bundan kurtulamıyordu. Rüzgâr kıçtan doğru on mil süratle esiyordu. Geminin süratine nisbeten hiç rüzgâr yokmuş gibi idi. Mayin tarama gemisi sanki bir sükûnet kâbusu içindeymiş gibi idi. Bacalarından çıkan yakıt buharı güverte üzerinde âdeta gözle görülür bir şekilde asılı duruyordu... Kokusu fena idi, boğazları ve dilleri kaşındıran, kötü tatlı bir tabaka ile kaplamıştı; gözleri yaşartıyordu. Hava sıcak ve rutubetli idi. Hele kıç tarafta yığılı duran sebze sandıklarından intişar eden koku, gaz kokusu ile karışınca insanıhasta edecek kadar ağır bir netice hasıl oluyordu. Caine'in subay ve erleri, terli, ve pistiler. Duş yapamadıkları için hazin hazin bir birlerine bakıp duruyorlar ve burunlarını parmakları ile tutmağa çalışıyorlardı.

Caine ve bir himaye destroyeri 6 çıkarma gemisini himaye ediyorlardı. Bu çıkarma gemileri üç yüz fit uzunluğunda tahta ayakkabı biçiminde ve pek çerden çöpten görünüşlü idiler. Sanki bir konserve tenekesi açacağı gibi bir halleri vardı. Çıkarma gemileri sekiz mil süratle gidiyorlardı, Himaye gemileri, zikzaklar çizdikleri için biraz daha sür'atli idi.

Queeg'in su yasağı üzerinden yirmi dört saat geçmişti ki Maryk kaptanın kamarasına gitti. Caine'in kaptanı sırtüstü yatağına yatmıştı. Çırılçıplaktı. Son süratle dönen dönen iki vantilâtör üzerine taze hava veriyordu. Buna rağmen beyaz göğsünde ter damlaları hasıl olmuştu. Yerinden kımıldamadan «Ne var Steve?» dedi.

«Kaptan, olaganüstü rüzgâr durumu yüzünden su nizamını iki gün yerine bir gün sonra değiştirmeye ne dersiniz? Paynter, Funafutiye yetecek kadar bol bol suyumuz bulunduğunu söylüyor.»

Queeg «Mesele o değil ki» dedi «Bu gemide herkes niçin bu kadar budala. Sanki ben ne kadar suyumuz kaldığını bilmiyorum? Mesele şu: Bu gemide su israf ediliyordu ve kendi iyilikleri için herkese bir ders vermek gerekmişti.»

«Derslerini öğrenmişlerdir Kaptan, Böyle bir gün normal bir haftaya bedeldir.»

Kaptan dudaklarını büzdü. «Hayır Steve, ben kırk sekiz saat demiştim ve kırk sekiz saat olacaktır.Eğer bu herifler benim söylediğimi yapmayan baştan savmacılardan birisi olduğumu zannederlerse onları artık kontrol etmek mümkün olamaz. Ben de duş yapmak isterdim. Nasıl hissettiğini biliyorum. Fakat erlerin iyiliği için biraz rahatsızlığa katlanmamız lâzım.»

«Ben kendim için konuşmuyordum efendim erleri düşüyordum.»

Queeg bir dirseği üzerinde doğrularak İkinci kaptana baktı «Haydi bana maval okuma» dedi «Ben de erlerin iyiliğini senin kadar isterim. Bunun için kahramanlık taslama. Su israf ettiler mi? Etmediler mi? Ettiler öyleyse Ne yapmamı istiyorsun. Hepsine takdirname mi yazayım?»

«Su istihlâki çıkarma günün de yüzde on arttı. Bunu israf addetme...»

«Pekâlâ» Pekâlâ Mr. Maryk» Queeg tekrar yatağa uzandı. «Görüyorum ki senin canın münakaşa etmek istiyor. Affedersin sana uyamıyacağım.. Hava çok sıcak ve kokulu.. İşte o kadar»

Maryk geniş bir göğüs geçirdi «Efendim hiç olmazsa on beş dakikalık bir duş müddetine izin vermez misiniz.»

«Allah belâsını versin hayır.. Çorba ve kahve içerek kurumaktan kurtuluyorlar... Ehemmiyeti olan da bu. Bir daha gemimde su israf etmemeyi öğrenirler.

Caine'i takip eden rüzgâr, ne o gece, ne de ertesi gün peşlerini bırakmadı. Geminin aşağı kısımlarında vantilâtörden içeri giren hava tahammülfersa idi; hemen hemen tamamiyle yakıt gazı teneffüs ediliyordu. Denizciler koğuşlarından dışarı uğramışlar. kümeler halinde kıç güvertede, bacalardan mümkün olduğu kadar uzakta yatıyorlardı. Bir [illegible] ları şiltelerini de güverteye [illegible] karmıştı. Fakat ekserisi [illegible] güverte üzerine uzanmış, [illegible] can yeleklerini kendilerine yastık yapmışlardı. Kaptan köprüsünde de bütün gece [illegible] güçlükle nefes aldı. Rüzgâr [illegible] bazı kısımlarında, biraz yandan [illegible] tan değil de biraz da [illegible] yordu; o zaman bir iki [illegible] den uzanarak bir [illegible] cak fakat taze ve [illegible] cak derecede tatlı hava [illegible] füs etmek mümkün [illegible]

Ertesi sabah [illegible] yükseldi ve sanki [illegible] uğramış gibi duran [illegible] rinde parladı. Pis, [illegible] vücutlar sanki cansız [illegible] güverteye serilmişti. [illegible] ancak isteksiz bir [illegible] lanma yarattı. Vücutlar [illegible] reket geldi, kalktılar [illegible] şunlaşmış bacaklarıyle [illegible] basına gittiler. Caine [illegible] tı üstüvadan elli mil [illegible] idi ve tam güneye doğru [illegible] liyordu. Güneş yükseldikçe [illegible] caklık ve rutubet artıyor [illegible] Gemi ışıldayan denizde [illegible] yakıt buharı ve sebze [illegible] arasında mahbus kalmış [illegible] halde, inliyerek ilerliyordu.

Öğleye yakın insan [illegible] nihayet isyan etti. [illegible] kıç taraftaki makine [illegible] de bulunan su takdir [illegible] sinden kaçak su almaya [illegible] ladılar. (Devamı var)

DÜNYA MEŞELELERİ

İsrail'in altıncı yıldönümü

ALTEMUR KILIÇ

Bugün, İsrail, kuruluşunun altıncı yıldönümünü kutluyor. Bu devletin kuruluşu devrimin en dramatik ve en dikkate şayan hâdiselerinden biri olmuş, dünyanın dört bir tarafından ekseriya ikinci sınıf vatandaş vaziyetinde oldukları, kötü muamelelere mâruz kaldıkları memleketlerden, koşup gelen insanlar, cetlerinin yurdunda müstakil bir yurt kurmuşlardır.

Bu değişik yerlerden, değişik muhitlerden gelen, aynı dili bilerine konuşmayan insanları birbirlerine, müşterek cetlerinden baş ka, hep birlikte yepyeni bir memleket yaratmak ve kendi memleketlerinde birinci sınıf vatandaş olarak yaşamak azmi bağlıyordu.

Kuruluş mücadelesinin ilk safhası, bir kurtuluş mücadelesi kadar şiddetli ve kanlı oldu. Sonra, çölü mamure haline getirmek safhası başladı. İsrailliler kısa zamanda, ekonomi, endüstri ve bayındırlık sahasında harikalar yarattıklarını ve Türkiye'nin dinamizminden son ra Orta Doğu'ya yeni bir canlılık ve hayatiyet getirdiklerini kimse inkâr edemez.

İsrail'in kuruluşunu ve iç gelişme bakımından başarılarla geçen altı yılını, takdirle anarken, hâlâ Arap memleketleriyle bu yeni komşuları arasında tam bir barışın kurulamamış olmasına üzülüyoruz.

Arapların İsrail'i kabul etmelerinin, uğradıkları hezimeti unutmalarının kolay olmadığını, Arapların İsrail yüzünden maddî mânevî zararlara uğramış olduklarını biliyoruz. Fakat artık bu vâkıâyı kabul etmek, kini unutmak, intikamlarından vazgeçmek zamanı geliştir. Bunun aksine yapılan her hareket, Orta Doğu'da istikrarsızlıktan başka bir şey yaratmaz.

Bu durum içinde, bilhassa hudut hâdiselerinde İsraillilere de mesuliyet terettüp etmektedir. Fakat bugün İsrail'i başarılarından dolayı överken komşularıyla karışa kavuşmasını candan temenni ediyoruz.

Bir Rus mubayaa heyeti tekrar İzmir'e geldi

İzmir 5 (T.H.A.) — Bir müddet önce şehrimize gelerek 5 milyon kilo üzüm alımında bulunan Sovyet Rusya mübayaa heyeti dün tekrar şehrimize gelmiştir.

İlgililerin bildirdiklerine göre Rus mübayaa heyeti tekrar temaslarına başlamıştır. Söylentilere göre Rus mübayaa heyeti yine üzüm üzerinde tetkiklerde bulunmakta olup ayrıca tütün de alacağı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan daha önce Rusya satılmış olan 5 milyon kilo üzümün ilk partisi olan 2 milyon 500 bin kilo peyderpey Sovyet Rusyaya gönderilmektedir. Bu partiden kalan bir miktar kilo üzüm de limanımızda bulunan İtalyan bandıralı Franca isimli vapuru ile Odessaya müteveccihen limanımızdan ayrılacaktır.

Son Haberler

DÜNYA VAZİYETİ

★ Başkan Eisenhower ile John Foster Dulles Çin Hindi meselesini görüştüler.

★ Mısır İhtilâl Konseyi El Mısri gazetesinin kapatılmasına karar verdi.

★ Avrupa Konseyinin beşinci kuruluş yıldönümü dün Strasburg'da kutlandı.

★ Fin kabinesi kuruldu.

Yunanistan, Kıbrıs için Birleşmiş Milletlere gitmiyecek

Ankara Ajansı

Paris 5 (ANKA) — Yunan hükûmeti, Kıbrıs İhtilâfını Birleşmiş Milletlere götürmekten vazgeçmiştir. İlgili çevrelerden öğrenildiğine göre, Birleşik Amerika hükûmetine Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakı için müzaheretini isteyen Yunanistan bu memleketten tahmin ettiği alâkayı görmediği için İngiltere ile olan ihtilâfını Birleşmiş Milletlere arzetmiyecektir. Aynı çevrelerin ilâve ettiklerine göre, Yunan hükûmeti, gerek Amerikanın müzaheretine sahip olmaması ve gerekse Türkiye ile olan dostluğun bu yüzden bozulmaması için şimdilik bu iddiasından vazgeçmiştir.

Öğrenildiğine göre, Yunanistan şimdilik Kıbrıs'ta bir plebisit yapılmasını istiyecektir.

Kraliçe için uçak gemisinde geçit resmi

Valetta 5 (A.P.) — 1500 İngiliz denizcisi bugün Kraliçe Elizabeth ve Edinburg Dükünün huzurunda «Eagle» uçak gemisinin uçuş güvertesinde bir geçit resmi yapmışlardır. Saatte 20 milden fazla esen şiddetlice bir rüzgâr büyük gemiyi hafif sallamaktaydı. Kraliçe geçit resmi esnasında, elini başındaki mavi hasır şapkadan ayıramamıştır.

Bir ekspres yoldan çıktı

Barselona 5 (A.A.) — Toprak kayması yüzünden, Borselona - Puigerda ekspresi, dün gece buranın 40 kilometre kuzeyinde yoldan çıkmıştır.

İlk gelen haberlerde 40 kişinin hafif surette yaralandığı bildirilmektedir.

Malatya dâvasına dün bakıldı

Ankara 5 (Hususi) — Malatya suikasdı dâvasının rüyetine bugün şehrimiz Birinci Ağırceza Mahkemesinde devam edildi.

Celse saat 10.30 da açıldı. Mevkuf sanıklar salona alındılar. Gayrimevkuf sanıklar gelmemişlerdi. Başkan, Hüseyin Üzmez'i sağa sola saldırmasın diye sanıkların arasına oturttu.

Müdahil vekili ve sanık avukatlarından bir kısmı gelmemişlerdi. Necip Fâzıl Kısakürek'in ve Hüseyin Üzmez'in avukatlarının gönderdiği dilekçeler okundu. Bu dilekçelerde müdafaa için mehil isteniyordu. Sanıklardan İlhan Özcivelek bir dilekçe vererek tahliyesini istedi. Mehmet Yıldız Keşoğlu'nun avukatı müdafaasını yaparak müekkilinin beraatini istedi Hüseyin Üzmez ve İlhan Özcivelek müdafaa için mehil istediler.

Mütalâası sorulan savcı, mehil verilmesini ve İlhan Özcivelek'in tahliye talebinin reddini istedi. Şerif Dursun müdafaasını yazılı olarak verdi. Müdafaasında suçlu olmadığını söylüyor ve «Vicdan aşkına, Allah aşkına beni intihara sevketmeyin» diyordu.

Mahkeme tahliye taleplerini reddederek müdafaa için celseyi tâlik etti.

«Savarona» Antalya limanında

Antalya 5 (Telgrafla) — Savarona okul gemisi bugün saat 12 de limanımıza gelmiştir.

Arjantin'de 300.000 işçi Grev halinde

Associated Press

Buenos - Aires 5 — Bugün burada yaygın bir surette baş gösteren grevler bir çok sanayi müesseseleri ile diğer verleri felce uğratmıştır. Arjantin'de 3 yıldanberi vukua gelen bu ilk büyük işçi ayaklanmasına 300 binden fazla işçinin katıldığı tahmin olunmaktadır. Grevler, daha fazla ücret istemek gayesine mâtuf bulunmaktadır.

Deri ve kereste fabrikalarında işler tamamiyle durmuştur. Sigorta şirketlerinde, hastahanelerde ,süthane ve mandralarda çalışanlar, tütün ameleleri, madeni eşya ve çimento fabrikaları işçileri de kısmen işlerini bırakmışlardır. Bazı hastahanelerde ameliyatlar yalnız âcil vakalara inhisar ettirilmiş, bir takım bölgelerde süt darlığı olmuş, bir çokları aldıkları sütlere su karıştırıldığından şikâyet etmişlerdir.

Bir uçağa kartallar hücum etti

Atina, 5 (Anka) — Korfo ile Atina arasında işleyen bir yolcu tayyaresi, kartalların hücumuna uğramıştır. Tehlikeyi zamanında sezen pilot, uçağı daha yükseklere çıkarmışsa da kütle halinde uçan kartalların hücumuna mâni olamamıştır.

Bu hücum esnasında kumanda mevkiinin camı kırılmış, yolcular paniğe başlamışlardır. Uçak büyük bir güçlükle bir ara hava alanına inerek hafifçe yaralanan bazı yolcularını başka tayyareye nakletmiştir.

Pakistan da Sovyetler'e misillemede bulunacak

Karaşi, 5 (A.A.) — Gazetecilere beyanatta bulunan Pakistan Başvekili Muhammed Ali, «Sovyetlerin Moskova'daki elçilik erkânımıza tatbik ettikleri şekilde, biz de burada Sovyet diplomatlarının serbestilerini tahdit etmek niyetindeyiz. Siyasî münasebetlerde herşey karşılıklı olur. Bu meseleyi daha evvel neden ele almadığımı bilmiyorum. Tahdit keyfiyetine bir yıl evvel gitmek icap ederdi.» demiştir.

Moskova'da elçilikler erkânı, ancak şehir dahilinde ve yakınlarında serbestçe gezebilmekte, fakat daha uzaklara gidebilmek için hususî müsaadeye tâbi tutulmaktadırlar.

Grızu infilâki kurbanları 19 a yükseldi

Grosseto 5 (A.A.) — Dün grizu infilâkı vukubulan Ribolla maden kuyusundan iki işçinin cesedi daha çıkarılmıştır. Böylece hâdise kurbanlarının sayısı 19 a yükselmiş ve toprak altında diğer 23 amelenin sağ olarak kurtarılması hakkındaki ümitler daha çok zayıflamış bulunmaktadır.

PUSULA

Zırvanın tevili

Galatasarayla - Fenerbahçe karşılaşır ve birinden biri az sayı farkı ile mağlûp olursa, mağlûp takımın taraftarlarının ileriye sürdüğü;

Rüzgâr aleyhimize idi.

Top hafifti (yahut ağırdı).

Saha çamurdu, (yahut kuru idi).

Gibi sebepleri insan bir dereceye kadar yutar, yahut yuttu görünür.

Ama meselâ şampiyon takımlardan biri; 4 üncü kümeden filân takımı şöyle, 15 - 0, 18 - 0 yenerse millet, ne rüzgâr, ne top, ne de saha masalına inanır.

Seçimi, 60 - 3 kaybeden C. H. P. lilerin durumu da herhalde, bu 4 üncü küme takımından daha parlak değildir.

ECVET GÜRESİN

İzmir'de yeni kiraz mahsulu satıldı

İzmir 5 (Hususi) — Bugün 900 gramlık bir parti halinde senenin ilk kiraz mahsulü Kemalpaşa'dan şehrimize getirilmiş ve 700 kuruştan satılmıştır.

Paraguay'da Hükûmet Darbesi yapıldı

Associated Press

Buenos Aires, 5 — Paraguay başkenti Asuncion radyosunun bugün buradan dinlenilen bir yayınına göre bir süvari tümeni Paraguay hükûmetine karşı ayaklanmıştır. Yayımda, polis, ordu ve halkın hükûmeti tuttuğu ve âsilere karşı savaştıkları ileri sürülmüştür.

Radyo haberlerine göre Cumhurbaşkanı Frederico Chaves, Paraguay devlet reisliğinden atılmıştır. Bu haber henüz resmen teeyyüt etmemiştir.

Paraguay Cumhurbaşkanı, 74 yaşındaki Frederico Chaves geçen ağustosta 5 yıllık bir devre için devlet ve hükûmet reisliğine seçilmişti. Bundan evvel esasen, 4 yıla yakın bir müddetle, iktidardan uzaklaştırılan eski Cumhurbaşkanı Molas Lopez'in ikmal edemediği devresini tamamlamıştı. Chaves rejiminde Paraguay iç sükûn ve huzura nisbeten uzun bir devre için kavuşmuştu. Zira Chaves'ten evvel 20 ay zarfında bu memlekette 4 Cumhurbaşkanı iktidara gelip gitmişti.

TÜRKİYE KREDİ BANKASI

OSMANBEY şubesi

Orijinal açılış hediyeleri ile

17 Mayıs Pazartesi

günü hizmetinize giriyor.

ÇAMLI BAHÇE İÇİNDE APARTMAN KATI

10 MAYIS 954 pazartesi akşamına kadar SÜMERBANK'ta açtıracağınız 150 liralık bir hesapla İstanbul Göztepe İkinci orta yolda ÇAMLI BAHÇE içindeki apartmanın bir katını kazanabilirsiniz.

Her 150 lira için bir iştirak hakkı verilir.

SÜMERBANK

Sermayesi: 200.000.000.— T.L.

YENİ AÇILAN

KADIKÖY

Şubemiz için hususi ikramiye plânı

● 1 Kişiye 100 REŞAT ALTINI

● Muhtelif ALTIN ve PARA ikramiyeleri

● Erenköy Etemefendi asfaltında çamlar içindeki APARTMAN DAİRESİNE iştirâk.

17 Mayıs akşamına kadar bir hesap açtırınız

AYRICA CAZİP AÇILIŞ HEDİYELERİ

Her 150 liraya bir kur'a numarası

KADIKÖY - İskele Caddesi No. 5/

TÜRKİYE KREDİ BANKASI

TÜRKİYE EMLÂK KREDİ BANKASI

Her Vatandaşı Mesken Sahibi Yapmağa Çalışan Banka

Denizli İş Hanı ve Şube Binası

Bankacılıkta yenilik, karşılıklı güven, Sür'at Mevduat ve Kredilere En müsait faiz hadleri

Mayıs Çekilişi Son para kabul tarihi: 8.5.1954

Vadeli ve vadesiz TASARRUF HESAPLARINA faiz ve

HER AY EV

ve dolgun para ikramiyeleri

Bugün hemen bir PANORAMA alınız

ONDAN SONRA, HER AY PANORAMA'YI ARAYACAK VE ALACAKSINIZ...

NİÇİN PANORAMA ÇIKIYOR ?

Türkiye Turizm Kurumu, memlekete, her şeyi içine alan bir fikrin etrafında neşriyat yapan bir mecmua kazandırmak için PANORAMA'yı çıkarmaktadır.

Hayat, hareket, zevk, eğlence, heyecan, giyim - kuşam, yemek - içmek, sağlık, spor, sanat, tabiî güzellikler ve iklim hususiyetleri, âbideler, yabancı muhitler ve zengin ufuklar... PANORAMA seyahat ve turizm anlamının kavradığı bütün bu hayat tezahürleri etrafında arzularınızın ve fikirlerinizin tercümanı, zevkinizin, merak ve alâkanızın başlıca tatmin vasıtası olacaktır.

PANORAMA müstakbel seyahatlarınızda sizin rehberinizdir. Dünyayı gezip göremiyorsanız da onu okuyunuz.

AMERİKA VE ATLANTİK KRUVAZİYERİNE İŞTİRAK ETMEK İSTİYENLER SEYAHATİN PROGRAMINI VE ŞARTLARINI PANORAMA'DA BULACAKLARDIR.

TEŞEKKÜR

Bolu civarında geçirdiğimiz feci otomobil kazasında vefat eden samimi arkadaşım Osman Yenal'a Cenabı Haktan mağfiret niyaz eder, kederli ailesi ile arkadaş ve dostlarına başsağlığı dilerken kazayı müteakip feci durumunda hastahaneye kadar bana yardım eden vatandaşlarıma ve ayrıca Bolu Memleket Hastahanesinde tedavimi dirayet ve hazakatle yapan hastahane operatörü ADNAN YARADANKUL ile gösterdiği yakın alâka ve ihtimam dolayısiyle Sertabib Turgut Uran ve aynı zamanda diğer doktorlarla hemşire ve bilcümle müstahdemine alenen teşekkürlerimin ibliğine muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederim. Mecdettin ŞERBETÇİ

TEŞEKKÜR

Bolu civarında geçirdiğim feci otomobil kazasından dolayı uzun yollar katetmek suretiyle, gerek bizzat hastahaneye kadar gelmek lûtfunda bulunan ve gerek evime, mağazama bizzat gelmek suretiyle veya telefon, telgrafla hatırımı sormak lûtfunda bulunarak sevgi ve alâkalarını gösteren bütün arkadaş ve dostlarıma ayrı ayrı teşekküre bugünkü sıhhî durumum imkân vermediğinden bu hususta muhterem gazetenizin delâletini rica ederim. Mecdettin ŞERBETÇİ

ANKARA SİGORTA

Sermaye ve İhtiyatları 7.000.000. T. L.

İş Merkezi: Galata - Bankalar C. No. 80 ANKARA SİGORTA HANI

Telefon - Müdür: 42664 Santral 47580-47589

Telgraf: ANTAS İSTANBUL

SÜTUNLAR ARASINDA

YENİ İSTANBUL

YENİ SEÇİMİN ÖĞRETTİĞİ HAKİKATLER

M. Nermi, Demokrat Partili, son seçim zaferinin gerçekten çok büyük olduğunu söylüyor ve diyor ki:

«Muhalefet partilerinin kontrol hakkı (murakabe hakkı), memleketlere göre değişen bir çekişmeli bir dâvadır. İktidar partisi tek başına hükûmet kuracak bir durumda ise, elementlerden aldığı yetkiyi, en geniş mânasiyle kullanır, muhalefet partilerinin kontrolü de theoriden öteye geçemez. Fakat bir kaç partinin kuvvetlenmesiyle bir hükûmet kurulursa o zaman, iktidar başkalaşır elbette. İktidar kudretinin temelleri ne kadar zayıfsa, muhalefet partilerinin rolleri de o kadar mühimdir. Yalnız bu çeşit hükûmetlerde, daha çok idare çerçevesinde kaldıkları için, sonunculukları büyük işlere kolay girişemezler. Çünkü, büyük kararlar, ancak, mühim kudret yetkileriyle verilebilirler.

Her demokraside en önemli kontrol kudreti, doğrudan doğruya seçmen yığınlarıdır. Muhalefet partilerinin kontrolleri, genel olarak parti taktikleriyle ilgilidirler. İşin, bütün bir iktidarın hatalarını, bütün bütün taktik yollarına, türlü türlü taktik yollara başvurarak, başarısızlıkları arttırmaktır. Bir iktidar hatâsız iş gördü mü, muhalefet partilerinin, bir gün iktidara geçmek ümitleri de suya düşmüş olur. Onun için muhalefet kontrolünün yapıcı tesiriyle ilgili fikirler, çok kere, theoriden başka bir şey değildir. İktidar partisi için olduğu gibi, muhalefet partileri için de en yanılmaz hakem, milletin kendisidir.»

DÜNYA

500 MİLYON

Falih Rıfkı Atay, metro ve asma köprü işine 500 milyon lira harcanacağını söyliyerek diyor ki:

«İstanbul, bugünkü hali ve bugünkü keyfi nizam altında yapılışı ile, geri Şark şehirleri arasındadır. Avrupalı plânı bu gidişi Batı medeniliğine doğru çevirmek üzere idi. Spekülâsyon ve nüfuz oyunları, plân disiplinini ortadan kaldırmıştır. Şimdi de şehir beş yüz milyon liralık bir borç altına girerek, en son ihtiyaçlarının en başa alınması gibi bir tehlike karşısındadır.

Kimi evvelâ yerin altı der kanalizasyona, kimi evvelâ yerin üstü der parka, meydana, kimi evvelâ iki yakanın arası der asma köprüye, kimi de metro der yeraltına, şehrin milyonlarını giriştirir, hiçbiri bitmez ve hiçbir şey halledilmez. Sebep? Bir plân yapılmaz, bu plânın tatbik sermayesi aranmaz ve bu sermaye de sıraya konmuş olan bir programın gerçeklenmesine harcanmaz da ondan! Elinde idari yetki olan, bu yetkiyi aklına geleni yapmak için kullanır da ondan!

Bayındırlık Bakanlığı, yalnız Türkiye'nin değil, dünyanın da bellibaşlı değerlerinden biri olan İstanbul şehrinin imar plânını ve bu plânın tatbik işini merkeze almalıdır. Aynı zamanda öteki şehirlerimizin imar işleri ile de uğraşmak için merkezde bir ihtisaslar ve murakabeler bürosu kurmalıdır. Söyle söyle faydasız, derler. Yine de bir faydası görülünceye kadar söylemeliyiz.»

CUMHURİYET

PERHİZ VE LÂHANA

Doğan Nadi yazıyor:

«Daha onbeş gün oluyor, beyanat beyanat üstüne. Terane malûm: Elmalı bendine şu yapıldı, Terkos bendine bu yapıldı, binaenaleyh yaz aylarında su sıkıntısı çekilmeyecek.

Derken, dün bir, bugün iki sıcaklar başladı. Tabii, mutad veçhile musluklarda ve çeşmelerde su yerine pek âşinası olduğumuz bir hırıltı da beraber.

Ve terane gene malûm: Filân yerdeki borunun patlamasından, yahut falan yerdeki deliğin tıkanmasından vesaire, vesaire...

Ellerinde kasap süngeri olduktan sonra biz ne desek boş!»

HOS MEMO — Geçmiş Şmu'lar olur ki, hayâlleri...

BİR AMERİKAN YAZARINA GÖRE:

Bir Türk 10 Rus'a bedeldir!

Türkiye, dünyanın en ileri ve en genç memleketi olmak yolunda!

Seçim kampanyası esnasında memlekette son yıllarda yapılanlar hakkında ileri geri lâflar söylendi. Şimdi demokratik hayatımızda yeni bir devreye girerken, Bir Amerikalı yazarın memleketimiz hakkındaki sitayişkâr yazısını okumak, şimdi muhtaç olduğumuz hakikat kıstasını kurmaya her halde yardım edecektir.

"One Turk Can Lick 10 Russians"

If there's one place in the world where we taxpayers are getting our money's worth out of Foreign Aid, it's Turkey. With our help, the Turks are streamlining their country, building a strong defense against the Reds—and still they love us!

by Gordon Gaskill

Yazan:
GORDON GASKILL
«AMERİCAN» Dergisinden

Geçenlerde bir Avrupa memleketinin başşehrinde, Amerikalı bir diplomat «Kahraman müttefiklerimizi, gösterdikleri işbirliğini ve yapmış oldukları şeyleri» öven güzel bir nutuk söylemişti.

Sonra onunla hususî olarak konuştum. İçini döktü, nutkunda bahsettiği Avrupa memleketi hakkında hakikaten düşündüklerini olduğu gibi anlattı. «İşbirliği» bir şakadan ibaretmiş. bunlar tembel, geri ve müsrif insanlarmış. Amerikanın yolladığı yardımı israf ediyorlar ve boyuna daha fazla istiyorlarmış; hem de her gün Amerikan aleyhtarlığı da artıyormuş.

Bu bütün Avrupa böyle değil ama son 12 yılda dolaştığım dört beş düzine memlekette bu gibi şeyleri çok gördüm. Öyle ki bütün resmî beyanatlara inanmamayı öğrendim.

Türkiyeye vardığım zaman, yüksek rütbeli bir Amerikan Generali bana «Türkiye gibi küçük bir memleket, Rusyanın burnunun dibinde olduğu halde, onlara gözlerini kırpıştırmadan bakarsa, onlar bence mükemmel insanlardır. Korede de kaplanlar gibi döğüştüler» dediği zaman bunu sadece deftere yazdım ve kendi kendime «Belki» dedim.

İktisadî yardımınızı idare eden bir adam bana «Her gönderdiğimiz doların tam hakkını alıyoruz ve her metelik hiç tatil yapmadan günde yirmi dört saat, 365 gün çalışıyor» dedi. Bunu da yazdım ve kendi kendime «Hep aynı nakarat» dedim.

Bir Amerikalı diplomatın «Türkiye İngiltereden sonra en güvenilir dostumuzdur» dediğini de kaydettim ve arkasına bir sual işaret koydum.

Fakat sonra, bu söylediklerini dikkatle tahkik ederek bana doğruyu söylemiş olduklarını anladım. Yardım ettiğimiz bir çok memleketler arasında en fazla bizim yanımızda olan memleket Türkiyedir. Türkler müttefik ve dost olduklarını sadece söylemiyorlar bunu bilfiil isbat da ediyorlar.

Korede bize ilk olarak askerî birlik teklif edenler Türkler idi. Hattâ İngilizlerden bile evvel davranmışlardı bu hususta. Bana bu hususta izahat veren Amerikalı bir diplomat şöyle söyledi: «Kore harbinin kendi harpleri olmadığını söyliyen tek bir Türk görmedim.»

Gene aynı diplomat anlatıyordu:

«Amerikan yardımına gelince; Bunlar yardımı dilenci veya fakir akrabalar gibi kabul etmiyorlar. İhtiyaçlarından fazla bir şey istemiyorlar. Ve gönderdiğimiz her kuruş bedelini başka bir şekilde tamamiyle ödüyorlar. Bir çok memleketler gibi gördükleri yardımı gizlemiyorlar da. Bununla iftihar ediyorlar ve bu hislerini bizim de bilmemizi istiyorlar.»

Bir kaç gün sonra söylediklerinin ne kadar doğru olduğunu ve Türkiyede Amerikan aleyhtarlığı olmadığını bizzat idrak ettim. Askerî birliklerden birisini ziyaret edip Korede bulunmuş olan subaylarla konuşmak istemiştim. Bir sabah tertemiz bir askerî otomobil beni İstanbul civarındaki 66 cı tümene götürdü. Bu tümenin komutanı Tuğgeneral Namık Arguç Korede Türk tugayına komuta etmiş millî bir kahramandı.

Ziyaretimde, bir köşede subaylarla yarım saat kadar konuşup kahve içeceğimi sanmıştım. Oraya vardığım zaman tümen tam teşkilli bir manevra yapmaktaydı. Bu kadar meşgul olduğu bir sırada onu rahatsız ettiğim için Generalden özür diledim.

«Ne demek» dedi «Bunu sizin için yapıyoruz.»

Tümenin erlerini ve teçhizatını gördükten ve bazı hareketlerini seyrettikten sonra, Generale, benim için bu kadar zahmete katlanmış olduklarından dolayı ne kadar mahcubiyet duyduğumu söyledim. Sözlerimi tashih etti:

«Bunu sizin için yapmadık. Biz sizin milyonlarca Amerikalının gözü olduğunuzu biliyoruz. Sizin vasıtanızla onlara, silâhlarını iyi ellere vermiş olduklarını göstermek istiyoruz.»

Bunun sadece resmî bir ifade olmadığını ve Türklerin Amerikalılara karşı hakikaten büyük bir dostluk duyduklarını muhtelif vesilelerle anladım.

Bir gece Korede Türklerin yapmış oldukları harikulâde şeylerin teferrüatını öğrenmek üzere bir ordu evine gitmiştik. Fakat buna muvaffak olamadım, Zira onlar bana bağlı oldukları 25 inci Amerikan tümeninin ne kadar mükemmel olduğunu anlattılar.

Bir Türk subayı arkadaşlarına Amerikalı bahriye silâhendazlarının ne kadar iyi askerler olduklarını anlatmakta güçlük çekiyordu. Nihayet «Onlar Amerikanın Türkleridir» deyip işi niçinden çıktı.

Buraya gelmeden Rus düşmanlığının ne olduğunu katiyen anlıyamazsınız. Bütün Türk tarihi bu kan dâvasının hikâyeleri ile doludur. Bir ihtiyar bana köyünden 44 kişinin Ruslara karşı gittiğini ve yalnız kendisinin, bir bacağını kaybetmiş olarak döndüğünü anlattı. Herkes hâlâ birinci dünya harbinde sadece bir kışta Türklerin ve Rusların birbirlerinden 300.000 kişi öldürmüş olduklarını hatırlıyor. Ankarada bir mezar taşının üzerinde nadir ve utanç dolu bir yazı vardır: «Ruslara karşı harp edemeden öldü».

Fakat Türkiyenin, iki can düşmanı Kızıl Rusya ve kızıl Bulgaristanla uzun hudutları olduğu halde, hudutlarda yaşıyanlar bile Londralılardan ve Newyorklulardan daha müsterihtirler. Rus hududuna, Batumdaki otomobil kornelerinin seslerini duyacak kadar yakın bir mevkide vazifeli olan bir Türk Yüzbaşısı bana:

«Gelsinler isterlerse» dedi «Bir Türk on Moskofa bedeldir!»

Rusya, taş atımı mesafede olan bir köyün muhtarı, kendisine korkup korkmadığını soran bir Amerikalıya «Niçin korkayım» demiş «Gelirlerse onları öldürürüz; işte o kadar.»

Bir çok Amerikalılar gibi ben de Türkiyeyi minarelere ve peçeli kadınlarla dolu uykulu bir Şark memleketi zannederdim. Modern Türkler bu düşüncelerle alay ediyorlar. Fes, kavuk ve peçe görmek için müzeye gitmek lâzım. Herkes bizim gibi giyiniyor. Taaddüdü zevcat 1926 da yasak edilmiş. Türk kadınları rey veriyorlar. Parlâmento üyesi olabiliyorlar ve şık modern elbiseler giyiyorlar.

Türkiyenin batılı, dinamik, enerjik ve işini bilir olmasının başlıca âmili Mustafa Kemal Atatürktür. Bu adam Türkiyeyi orta zamanlardan koparıp müthiş süratle modernleştirmiştir. Türkiye hâlâ onun yolundadır.

Amerika şimdiye kadar Türkiyeye 300.000.000 dolar vermiştir. Bunun dörtte üçü askerî ihtiyaçlara sarfedilmiş geri kalan iktisadî sahaya tahsis edilmiştir. Başka hiç bir memlekette yardımın bu kadar elle tutulur neticeler vermiş olduğunu hatırlamıyorum.

Meselâ yollar, bunun iyi bir misalidir. 1948 de bile yollar o kadar fena idi ki, bir çok Batı memleketlerinde bunlara yol ismi bile verilemezdi. Yollara makinelerle değil kazma kürekle bakım yapılıyordu.

Bunun için bu işe 28.000.000 dolarlık yol makinesi ve bir avuç Amerikan mütehassısını tahsis ettik. Türkler de işçi ve malzeme verdiler Evvelâ 15 binlik bir yol şebekesini plânladık ve yaptık. Bugün bütün bu şebeke her havada hizmete açıktır ve makineli bakım görmektedir.

Yol, kan vermenin yerini tuttu. Asırlardanberi köylüler sadece kendilerine yetecek veya yakın köylerle mübadele edecek kadar mahsul yetiştirmişlerdi. Şimdi nakit para mukabilinde uzak pazarlara mahsul gönderiyorlar ve istihsali arttırmak için yeni ziraat usulleri öğrenmeğe can atıyorlar.

Bir gün Ankarada bir lokantada başka bir Amerikalı ile konuştum. Bu büyük bir Amerikan şirketini temsil ediyordu. Vazifesi altı memlekette sermaye yatırımı imkânlarını tetkik etmekti.

«Altı memleketin en iyisi budur» diyordu. «Eğer harp çıkmazsa 20 yıl sonra Türkiye tanınmaz bir hale gelecektir. Burada hemen hemen her şey var... Çalışmaya ve öğrenmeye de hevesleri var.»

Amerikalılar tarafından Türkiyenin vaziyeti hususunda hazırlanan dikkatli bir rapor bu sözleri teyid ediyor.

Bir çok memleketlerde toprak buhranı vardır. Halbuki bugün Türkiyede ekime müsait toprakların ancak üçte biri ekilebiliyor. İki milyon hektar hemen ekime hazırdır. Nehirlere barajlar yapılır ve sulama işleri tamamlanırsa bir çok milyon hektar daha ekilebilecektir.

Bu memleket kolaylıkla 50 milyon insanı besliyebilir.

Zamanla turizmin de para getireceği muhakkaktır. Şimdi bundan hemen hemen eser yoktur. Zira Türkiyede an'anevi olarak yabancılar şüphe ile karşılaşıyorlar. Bu his ortadan kalkarsa Türkiye bir turist cenneti olabilir. Türkiye kadar zengin manzara ve eserleri olan başka hiç bir memleket bilmiyorum. Akdeniz boyunca zengin, sıcak bir rüya âlemi var

Daha içerlerde balıklarla dolu dereler, muhteşem dağlar var. Nuhun gemisinin bulunduğu rivayet edilen Ağrı da bunlardan biri. Bir gün seyahat şartları düzelirse, seyyahlar Türkiyeyi yeniden keşfedecekler ve o zaman bir akındır başlıyacak.

İşler şimdiki gibi devam ederse Türkiye dünyanın en ileri ve en genç memleketi olabilir.

Bir bayan veteriner Almanya'da muvaffakıyet kazandı

Ankara 5 (T.H.A.) — Ziraat Vekâletine gelen malûmattan anlaşıldığına göre, Almanyada Giessen'de gıda kontrolü mevzuunda tetkiklerde bulunmakta olan veteriner hekim Fahriye Bozkurt, Tüberküloz Bakterileri üzerinde pek yüksek bir derece ile doktorasını vermiş ve «Dr. Med. Veteriner» ünvanını kazanmıştır.

Bayan veterinerimizin doktora tezi hocalar tarafından son derece beğenilmiş ve takdir edilmiştir.

İtalya'da çığlar yolları tıkadı

Taranto 5 (A.A.) — Camperstuina bölgesinin kuzeyinde, Fassa vâdisinde 2500 kişi tecrit edilmiş bir halde bulunmaktadır. 1,20 metre kalınlığı bulan kar yüzünden bu sabah meydana gelen çığlar devlet şosesinin üzerine düşmüş ve bu bölgeyi yola bağlıyan köprü tamamen yıkılmıştır.

Taranto ve diğer komşu bölgelerden gelen kurtarma ekipleri hava çok fena olduğundan ve çığlar durmaksızın düştüğünden çok güçlükle çalışabilmektedir. İki büyük kar temizleme makinesi hareket edemez hale gelmiştir. Fassa vâdisiyle bütün ulaştırma imkânları kesilmiştir.

Sanat Aleminde

Pierre Fournier ve şehir orkestrası

FİKRİ ÇİÇEKOĞLU

İstanbul Filârmoni Derneğinin 29 Nisan 1954 Perşembe günü Saray sinemasında tertipledtği 9. abonman senfonik konseri. Orkestra: Şehir Orkestrası. Orkestra Şefi: Cemal Reşit Rey Solist: Viyolonselist Pierre Fournier.

Bu konser tenkidinin yayınlanması bir kaç gün geçiktiği için, musiki meraklısı okuyucularımızdan özür dileriz.

Değerli viyolonselist Pierre Fournier'nin solist olarak katıldığı Filârmoni Derneğinin konser programında dört eser yer almıştı. Haydn ve Saint-Saëns'ın Viyolonsel konçertolariyle Mendelssohn'un Fingal Mağarası uvertürü ve G. Fauré'nin Pelléas et Mélisande süiti. Fingal mağarası uvertürü Mendelssohn'un nefis eserlerinden birisi.. Şehir orkestrasının repertuarına girdiği günden beri iyi çalınan ve zevkle dinlenen bir musiki Konser programlarına sık sık koymaktan zevk duyan Cemal Reşidin de bu besteye karşı ayrı bir sevgisi olduğu anlaşılıyor. Bizi memnun eden cihet, çok dinlenen eserlerin dinleyici tarafından daha iyi anlaşılıp benimsenmesi ve sevilmesi.. Bundan başka her çalışında eseri daha ivi ve daha mükemmele doğru götüren ileri adım..

Haydn'ın viyolonsel konçertosu.. Her vakit dinlediğimiz bu konçerto Gevaert'in tertibiyle çalınır. Bu müzisyen Haydn konçertosunun orkestra kısmına bâzı ilâveler yapmış, orkestrayı kuvvetlendirip hacimlendirmiş; viyolonsel kısmında da bazı ufak tefek değişiklikler yapmıştır. P. Fournier eserin orijinalini inceleyerek, viyolonsel, son kısmında eseri naslına sadık kalmayı tercih etmiştir. Fakat bu sefer de Haydn'ın orkestra eşliği oldukça cılız kalmıştır. Buna çare olmak üzere Gevaert'in orkestrada yaptığı değişikliklerin çoğunu olduğu gibi muhafaza etmiştir. P. Fournier'nin bu defa bize dinlettiği Haydn konçertosunun böyle bir özelliği vardı. Haydn konçertosunun güçlüğü, virtüozluğa dayanmıyan musikisiyle ölçülmez. Çünkü besteci bu eseriyle solist sazın orkestra arasından çözülüp parlamasını ve göz kamaştırmasını hedef tutmaz. Bunun aksine birlikte bir kaynaşmayı göz önünde tutar. Pierre Fournier ile Cemal Reşid'in anlayışı tam bir beraberlik halinde idi. Her iki sanatkâr viyolonselle orkestra arasındaki konuşmayı süsliyen ince işlemelerle örülü ve yer yer zekâ parıltılariyle ışıklı bu zarif musikiyi, 18 yüzyılın prens sarayları havasına bürüdüler.

G. Fauré'nin Pelléas et Mélisande'ı Londranın Prince de Galles tiyatrosunda sahneye konmak üzere yazılmış bir sahne musikisidir (1898). Bircok kısımlardan kurulmuş olan bu besteden bâzı parçalar alınmak suretiyle bir orkestra süiti kurulmuştur. Cemal Reşid. Fauré'nin eserinde asil ve şiir dolu Prélude'ü büyülü ve hüzünlü bir hava ile sarmasını bildi; Maeterlinck'in dramındaki o garip ve sihirli ormanı seslerle canlandırdı. Fauré'nin bu eserdeki Fileuse'ü ile Saint-Saëns'ın Le Rouet d'Omphale'i arasında benzerlik bulmak istiyenler olmuştur. Fakat Pelléas'ın bu ince musiki yanında Saint-Saëns'ınki nekadar kaba kalıyor!.. Mélisande'ın ölümünde eserin taşıdığı heyecanın şiddetini; ölümün, o kaçınılmaz âkibetin ümitsizliğini Cemal Reşid'in idaresinde kuvvetle ve derinden ifade edilmiş bulduk.

Saint-Saëns Op. 33 La minör birinci viyolonsel konçertosiyle sazın kalitelerini ve bütün verimini ortaya koymak istemiş, besteyi solist için verilmesi güç teknik problemlerle işlemiştir. Klâsik konçerto tarzının üç kısmını bir tek Allegro içinde âdeta eritmiş ve eseri baştan sona kadar kesintisiz bir bütün halinde düşünüp öylece yazmıştır. Değerli viyolonselist bu nefis eseri, bestecinin her yana serpiştirmekten zevk duyduğu güçlükleri âdetâ küçümsiyerek değme yay sanatkârlarına nasib olmıyan bir kolaylıkla ve müzikalite ile çaldı. Orkestra musikisi bakımından da önemli güçlükler taşıyan bu beste, Cemal Reşidin bilgili ve dikkatli idaresi atında duru ve aydınlık bir havaya büründü. Pierre Fournier'nin başarısını dinleyiciler heyecanlı alkışlarla karşılandılar. Konser sonunda Saray sineması salonu bir musiki şenliği havası içinde dakikalarca çalkandı durdu.

İtalyan Hassa alayının Uzun Boylular bölüğünden iki nefer, orta boylu biri ile yanyana

Dünyanın en uzun boylu askerleri

Dünyanın en uzun boylu askerleri İtalyadadır. Bu askerler Hassa alayına mensup 100 kişilik bir bölük teşkil ediyorlar. Bölüğe alınmak için boyun en az 1,90 olması lâzımdır. Uzun Boylu Askerler bölüğü 1834 te Piemonte Kralı Charles Albert tarafından kurulmuştur. İtalya birleştikten ve bir krallık halini aldıktan sonra bölük Kralın Hassa alayına alınmıştır.

1946 da İtalyada cumhuriyet ilân edildiği zaman bölüğün akıbeti hararetli münakaşalara sebep olmuştur. Neticede bölüğün muhafazası ve Cumhurbaşkanına muhafızlık etmesi kabul edilmiştir. Bölük efradı sarayın kapısında nöbet bekledikleri gibi senede bir defa da bir geçit resmi yapmaktadır. Romalılar ve İtalyanın dört köşesinden gelenler, hattâ ecnebiler geçit resmini seyretmeğe koşuyorlar. Her sene ilkbaharda yapılan bu resim için hazırlıklara başlanmıştır.

Nurettin Baransel döndü

Paristeki NATO Harp Oyununa Türk askeri heyeti başkanı olarak katılan Nurettin Baransel evvelki akşam 0050 de bir İsviçre uçağı ile şehrimize dönmüştür.

Bir Amerikan generali İzmire geliyor

İzmir 5 (Hususî) — Amerikan Deniz Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Shephard Lemuel'in NATO ile ilgili hususlar üzerinde temaslar yapmak üzere şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Orgeneral şehrimizde Türk ordusunda deniz piyadeciliği sınıfının kurulması hakkında tetkikler yapacaktır.

GENERAL ALİ FUAT CEBESOY'un

Siyasî Hatıraları

— 81 —

Moskova'da Enver Paşa ve arkadaşlarıyle temaslarımız

Halil Paşa, Kara Han ile yaptığı mülâkattan aldığı intıbaı Enver Paşa'ya bildirirken, Rusya'da iyi bir kabule mazhar olacağını da ilâve etmişti.

MEKTUBUN DEVAMI

Halil Paşanın Enver Paşaya hitaben yazdığı 12 Ocak 1921 tarihli mektubunun baş tarafını dün neşretmiştik. Bugün geriye kalan kısmını veriyoruz:

«Karahan sözlerine şöyle devam etti:

— Esliha meselesine gelince, biz şimdiden beş bin silâh Hindistan'a tertip ettik ve sevke hazırdır, Yalnız Efganlılarla yaptığımız mukavelenamenin bir maddesi - ki Hindistana yapılacak esliha ve cephane sevkiyatına - dolayısiyle Efganistan hükûmeti bu mukaveleyi imza etmemiştir. Binaenaleyh, bu esliha nakliyatını temine ve Hindistana yapılacak her türlü yardıma hazırız, ama Afganlılar muhalif görünmektedirler.

Hoşkla Han meselesine gelince, bu zat Almanyadan elinde hiç bir vesika olmaksızın Rusya'ya gelmiş, hattâ Petresburg hükûmeti kendiliğinden mumaileyhi bir kaç gün de tevkif etmiştir.

Bu zatın derecei nüfuz ve itibarı, Almanyada gördüğü işler ve hüviyeti hakkında Berlin'deki memurlarımızdan malûmat talep ettik; henüz cevap gelmedi. Muvafık cevap aldığımız takdirde her türlü teshilât ve muavenette bulunacağımız tabiidir. Bu hususu bir defa da Enver Paşaya arzediniz. bu hususta bizi tenvir buyursunlar. Dedi.

Hindistan için hazırladıkları bes bin tüfeği hemen şimdiden Buhara hududuna sevketmelerini Kara Han'a teklif ettim ve benim namıma Afganistan içersinden gönderilecek esliha ya Afgan hükûmeti Emiriyyesinin mümanaat etmiyeceğini çünkü; bunun doğrudan doğruya İngilizler aleyhine kullanılacağını ve Emaret aleyhine kullanılmıyacağına emin olduklarını ve halbuki, Rusya Sovyetler hükûmetinin doğrudan doğruya Hindistana yapacağı bu kabil sevkiyatını Afgan dahilinde Emâret aleyhine kullanılması ihtimalinden dolayı mümanaat göstermiş olmalarının vâridi hâtır olabileceğini ifade ettim.

5 — Diğer bir sual olarak da şunu sordum:

— Şayet Enver Paşa gelir ve hakikaten Anadolu'ya gitmeğe de karar verir ve Afganistan cihetine geçerek 4 üncü maddede beyan eylediğim işleri bizzat deruhte buyurmak isterlerse. Rusya hükûmetinin bu husustaki noktai nazarı ne olabilir?

Buna cevaben de:

— Enver Paşa ve Halil Paşa gerek resmen hükûmetim namına, gerekse bilhassa şahsım namına katiyen ve tamamen emin olmalıdır ki, Rusya dahilinde her tarafa harekette ve buradan istedikleri yere geçmekte tamamen serbest ve her türlü teshilâta mazhardırlar. Dedi.

6 — İranla aktedilmiş ve fakat henüz imza edilmemiş bir mukaveleden bahseden Kara Han'ın ifadesine göre Ruslar İran'ın muhtelif noktalarında ve bilhassa İngiliz nüfuz mıntakalarında konsoloslukları ihdas ve İran dahilindeki bütün banka ve sair müesseselerini İrana devretmek ve bütün bu hukuklarından vazgeçmek niyetindedirler.

Ben de, bu vesile ile Reşt ve Enzelide'ki Bolşevik idaresinin lüzumsuz olduğunu ve buralarını tahliye ederek çekilmelerinin muvafık olacağını söyledim. Pek doğru olduğunu kabul ile yakında bunu yapacaklarını bildirdi.

7 — Şu maruzatıma göre bana gelen his ve kanaat zati Samiyleri buraya teşrif ve Fuat Paşa hey'etiyle görüşerek Anadoluya gitmeğe karar verilirse, bu mümkün olacağı gibi şayet Anadoluya gitmekte menfaat yerine zarar ve Afganistan veya Hindistan cihetine geçmekte fayda görürseniz bu da kabil olacaktır.

Buraya uğramaksızın Anadoluya gitmek şıkkı da ayrı bir şekildir.

Ne suretle karar verilecek ise, ona göre istihzaratta bulunmak üzere bir an evvel emir ve iş'ar buyurmanızı istirham ederim.

8 — Afganlı Veziri Muhtar Mehmet Veli Han, Buhara meselesini tahkik için Taşkend'e gitmişti. Dün buraya avdet etti. Ziyaret edecek ve Hindistan meselesi hakkında görüşeceğim. Bu mülâkat neticesini ayrıca arzederim.

9 — Benim Hindistan teklifim üzerine Kara Han bunun Kâşgar meselesi olup olmadığını sordu. Ben derhal kendisine cevaben, bu meselede Rus Sovyetler hükûmetince âhiren hasıl olan bir fikir değişikliği hasıl olduğunu ve bunun şimdilik mülzem olmadığını daha evvel bildirmiş [illegible] sederek sarfınazar edilmiş Keyfiyeti [illegible] duğunu söyledim. [illegible] takdir etmiş olduğu gibi olduğunu kaydederek, şayet Rusya Sovyetler hükûmeti buna teşebbüs ederse, emperyalist İngiliz, Amerikan ve Japon hükûmetlerinin fiilî muhalefetine maruz kalacaklarını bildirdi. Mesele de tahmin vechile [illegible] rih olarak neticelendi.

10 — Bedri Beyden aldığım bir telgrafta Afgan ve Türkistan hududundaki merkezinden 2.1.1921 de hareket ettiğini [illegible] de Taşkend'de bulunacağını bildiriyor. Bugünlerde Moskova'ya muvasalatını bekliyorum. Halil

(Devamı var)

Vilâyetlerin Sayısı Arttırılacak

Ankara Ajansı

Ankara 5 — Mülki teşkilâtın değiştirilmesi ve memleketin bugünkü iktısadî, ticarî yol ve askerî vaziyetine göre, yeni baştan yapılması etrafında bir müddettenberi yapılmakta olan tetkikler son safhaya gelmiştir.

Birçok kazalar halkının kazalarında vilâyet teşkili etrafındaki müracaatları bu tetkikler de nazara alınmaktadır.

Vilâyet adedinin tahdidi bahis mevzuu olmamakta, buna karşılık nüfus kesafeti, geliş ve gidiş ve diğer durumlara göre, vilâyet sayısının şimdiki ne nisbetle daha artacağı haber verilmektedir.

Yeni teşkil edilecek vilâyetlerin nerelerde teşkil edileceği aşağı yukarı tesbit edilmiştir.

Bunların teşkili için mühim miktarda tahsisata lüzum görülmektedir.

Bulunacak tahsisata göre, kurulacak yeni vilâyetlerimize ait kanunun meclisin onuncu devresinin yaz tatiline girmeden önceki toplantılarına yetiştirilerek kanuniyet kesbedeceği anlaşılmaktadır.

Ankara - Konya ve Antalya tren hatlarının inşası ele alındı

Ankara 5 (ANKA) — Ankara, Konya, Afyon ile Antalya arasında yapılması düşünülen demiryolu inşaatı işi yeni baştan ele alınmıştır.

Her iki hattın mevcut inşa halindeki hatların ikmali beklenmeden son etütlerin yapılması ve önümüzdeki yıl içinde inşasına girişilmesi mümkün görülmektedir.

Bu iki hat inşa edildiği takdirde, Orta Anadolunun Akdeniz ve Ege denizi ile olan muvasalası daha kısa bir zamana inecek ve bu suretle bilhassa ihraç mallarımızın ihraç mali yetinde ehemmiyetli bir iniş meydana gelecektir.

İbni Sina için Pariste tören yapılacak

Paris 5 (A.A.) — İbni Sina'nın bininci doğum yılı dolayısiyle 14 Mayısta Sorbonne'da bir tören yapılacaktır. Millî Eğitim Bakanı Andre Marie ve İran'ın Paris Büyük Elçisi de törende hazır bulunacaktır. Tören İranlı müzisyen Hüseyin'e ayrılan bir programla sona erecektir.

Cemiyet Hayatı

TİYATROLAR

★ **ŞEHİR TİYATROSU DRAM KISMI** — Pazartesi'den başka her gece 21 de, Pazar matine 15.30 da SOKAKTA - Yazan: Elmer Rice. Türkçesi: Âsude Zeybekoğlu - Tel: 42157.

★ **ŞEHİR TİYATROSU KOMEDİ KISMI** — Salı'dan başka her gece 21 de, Pazar gündüz 15.30 da MELEK HANIMIN KISKANÇLIĞI - Yazan: Louis Verneuil. Türkçesi: Burhan Felek - Tel: 40409.

★ **ŞEHİR TİYATROSU EMİNÖNÜ BÖLÜMÜ** — Perşembe, Cumartesi ve Pazar saat 21 de, ayrıca Pazar 15.30 da YAŞLI KIZ - Yazan: Jacques Deval. Türkçesi: İhsan Boran.

★ **GENÇLİK TİYATROSU — DOVER YOLU** - Komedi 3 perde - Yazan: A. A. Milne - Türkçesi: M. Burian - Sahneye koyan: Avni Dilligil. Salı, Çarşamba suare 20.30; Çarşamba matine 16.30 - Eminönü Öğrenci Lokalinde.

★ **YENİ SES OPERETİ - VURMA AVCI** - Büyük Operet 3 perde. Her gece 21 de, Çarşamba, Cumartesi ve Pazar matine saat 15 te ve her Pazartesi. Tel: 49369

★ **TEVHİD BİLGE Opereti** — «Seçim Arifesi». Operet 3 perde, geceleri saat 21'de Maksim'de, cumartesi, pazar matine 15'te. Telefon: 43134.

★ **KÜÇÜK SAHNE** — Çarşambadan başka her gece saat tam 21 de, Salı, Cum talebe matinesi ve Pa[illegible]'ne saat tam 17 de CİNAYET VAR - Piyes 3 perde - Yazan: Frederik Knott - Çeviren: Tevfik Sadullah - Tel: 40276.

SİNEMALAR

BEYOĞLU CİHETİ

★ ALKAZAR: Tel: 42562 — Tanca Batakhaneleri.
★ AR: Tel: 44394 — Herkesin Kadını.
★ ATLAS: Tel: 40835 — İntikam
★ ELHAMRA — 1951 Avrupası - Don Juan.
★ İNCİ: Tel: 84595 — Sokak Kızları.
★ LÂLE: Tel: 43595 — Herkesin Kadını.
★ LÜKS: Tel: 40380 — Melek mi? Şeytan mı?
★ MELEK: Tel: 40868 — Satıcının Ölümü.
★ SARAY: Tel: 41656 — Kadın Berberi.
★ SÜMER: Tel: 42851 — İki kafadarlar Cephede.
★ ŞAN: Tel: 86792 — Hollywood'un iç yüzü - Zoraki Baba.
★ TAKSİM: Tel: 43191 — İstanbul'da Ramazan.
★ YILDIZ: Tel: 42847 — Melez.

İSTANBUL CİHETİ

★ ALEMDAR: Tel: 23683 — Ormanlar Kralının Son Zaferi - Kanun Dışı.
★ AZAK: Tel: 23542 — Çardaş Fürstin - Casus Kadın.
★ BULVAR — Yarın Çok Geç Olacak - Gizli Vazife.
★ ÇEMBERLİTAŞ: Tel: 22513 — Vazife - Esrarlı Göl.
★ MARMARA: Tel: 23860 — Kanraman Serif - Ormanlar Kralının Son Zaferi.
★ MİLLİ: Tel: 22962 — İstiklal Fedaileri - Kızılderililer [illegible] Cehennemden Sonra.
★ YENİ: Tel: 23692 — Vazife - Esrarlı Göl.

KADIKÖY CİHETİ

★ HALE: Tel: 60112 — İki [illegible] Arasında - Şantaj.
★ OPERA: Tel: 60821 — [illegible] dası - Sahte Milyoner.
★ SÜREYYA: Tel: 60682 — [illegible] Korsanlar - Çelik Adam.
★ YURT: Tel: 60544 — Bahar [illegible] dızları - Casuslar Savaşı.

YENİ NEŞRİYAT

★ **EN GÜZEL TÜRK HİKÂYELERİ** — Hüseyin Rahmi'den Sait Faik'e kadar en kuvvetli Türk hikâyecilerinin en güzel hikâyelerini bir araya getiren bu cilt Yaşar Nabi tarafından hazırlanmış ve her hikâyecinin bir resmiyle hayat ve eserleri hakkında kısaca bilgiler ilâve edilmiştir. Varlık yayını, 1 lira.

★ **İNSANLARIN DÜNYASI** — Büyük ve ünlü bir pilot olduğu kadar çağdaş Fransız edebiyatının da en tün değerlerinden biri olan Antoine de Saint - Egupery'nin bu eseri [illegible] basılmış ve her dile çevrilmiştir. [illegible] ilk defa olarak dilimize çevrilen [illegible] Varlık Yayınevince 1 lira fiatla [illegible] karılmıştır. Çeviren: Vedat Günyol.

★ **GECE AĞACI** — Amerikan edebiyatının Hemingway'ler, [illegible] beck'lerden sonra yetiştirdiği Truman en büyük değeri olan [illegible] Capote'u da Türk okuyucularına tanıtmak [illegible] defa Varlık Yayınevi [illegible] Henüz otuz yaşında olan bu [illegible] yazarın şiirle gerçeği [illegible] ustalıkla yuğuran altı [illegible] si Memet Fuat'ın titiz kalemiyle [illegible] limize çevrilerek bu [illegible] lira fiatla çıkmıştır.

★ **UÇAN DAİRELER** — Türk hikâyeciliğinin en genç şöhreti [illegible] sin Yücel'in bir kısmı hiç yayınlanmamış en güzel hikâyelerini [illegible] araya getiren bu cilt Varlık [illegible] vinin Türk Hikâyecileri serisinin 28 inci kitabı olarak 1 lira [illegible] çıkmıştır.

★ **DÜNYA KLÂSİKLERİ** — Varlık Yayınevinin Dünya Klâsikleri serisi yeni iki ciltle zenginleşmiştir. Bunlardan biri Ömer Hayyam'dır. Asaf Hâlet Çelebi'nin hazırladığı bu kitapta Hayyam hakkında geniş bir etüdle 400 rubaisinden [illegible] cümeler vardır.

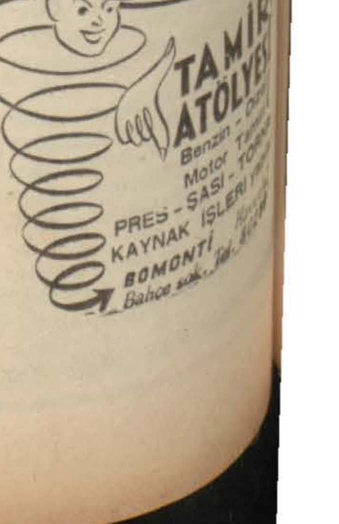

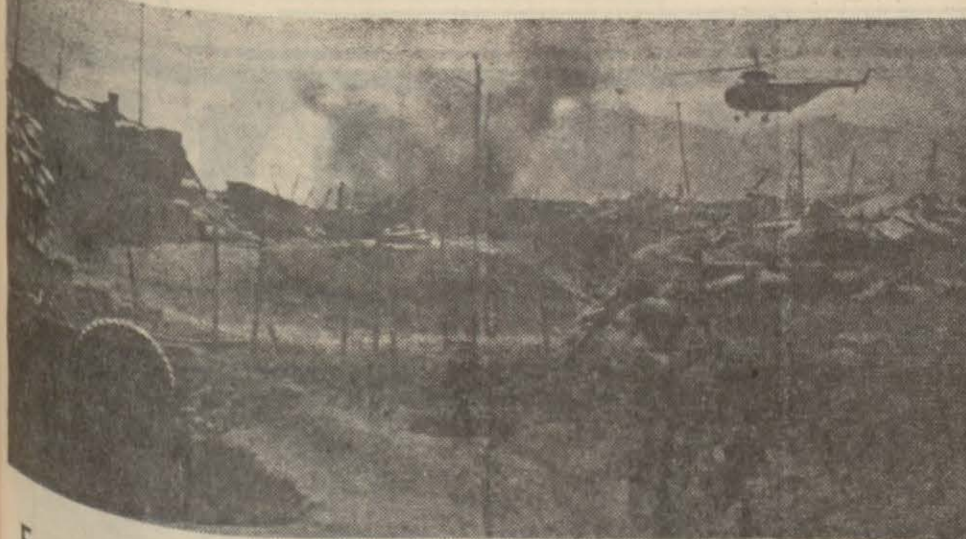

Dienbienfu savaşlarında Fransız müstahkem mevkii

Fransız kahramanlığının yeni bir örneği :

Dienbienfu savaşları

YAZAN:

Nuri Aksel

Müdafilerinin yarattığı parlak ve şerefli müdafaa bütün dünyada takdir ve hayranlık uyandıran Dienbienfu, Çin Hindinin şimal ucunda çorak ve tozlu bir vadidir. Şimalden gelen dağ yollarının kavşak noktası olması itibariyle Laos'a inmek isteyen bütün müstevlilerin geçtiği bu stratejik vadi, bundan bir sene kadar evvel Fransızlar tarafından işgal edilerek alelacele tahkim edilmiş ve buraya 11000 mevcutlu bir kuvvet yerleştirilmişti. Fransız, Faslı, Cezairli, yabancı lejyoner - mühim bir kısmı Alman - ve Vietnamlılardan mürekkep bir kuvvetin komutanlığına Albay Christian de Gastries gibi Fransız ordusunun en seçkin subaylarından biri getirilmişti.

Vietminh'li kızıl çetelerin ara sıra yaptıkları ehemmiyetsiz bir kısım iz'aç hareketleri müstesna, bu ileri Fransız mevzii Mart ayının ortalarına kadar esaslı hiç bir taarruz yapılmış değildi. Dienbienfu garnizonunda üslenmiş olan Fransız kuvveti bir çıkış yaparak ehemmiyetli bir askeri muvaffakiyet elde etmek imkânına malik olmadığından Hoşiminh de buradaki Fransız birliğine karşı umumi bir harekete girişmek lüzumunu hissetmemişti. Fakat Berlin konferansında dört büyük devlet Dışişleri Bakanları Hindiçini dâvasının 26 Nisan 1954 tarihinde içtimalara başlayacak olan Cenevre konferansında görüşülmesini karar altına alınca işin şekli değişti. Senelerdir Çin tarafından yardım gören Vietminhli kızıllar Dienbienfuda girişecekleri hareketle kolayca parlak bir netice alacaklarını hesap ve tahmin ettiklerinden Cenevre müzakereleri arifesinde Fransa ve Batılılar için acı bir sürpriz hazırlamak sevdasına kapıldılar.

SAVAŞLARIN İLK SAFHASI

Dienbienfu müstahkem mevkiine karşı Vietminh'li kızılların ilk büyük taarruzu 13 Mart 1954 Cumartesi günü akşama doğru başladı. Şiddetli bir baraj ateşinden sonra hücuma kalkan kızıllar arka arkaya insan dalgaları halinde Dienbienfu'ya saldırıyorlardı. Kızıllar savaşta kullandıkları 105 milimetrelik toplarla 37 milimetrelik uçaksavar topları Çinlilerden silâh yardımı gördüklerini meydana koyuyordu. 13 Mart 1954 günü başlıyan savaşa üç gün üç gece devam edildi. Muhakkak bir netice almağı fikrine koymuş olan Vietminh'li kızıl General Nguyen Giap büyük zayiata ehemmiyet vermiyerek kızıl birlikleri mütemadiyen hücuma kaldırıyordu. Dienbienfu'daki Gabrielle mevkiini müdafaa etmekte olan 600 mevcutlu cezair taburuna karşı sekiz defa hücum yapılmış ve Gabrielle önündeki tel örgüleri kızıl cesetleriyle dolmuştu. Harp yapılan yerlerdeki ölü ve yaralıları toplamak için zaman zaman dört saat müddetli ateş kesme fasılaları yapmak mecburiyeti hasıl oluyordu. Dienbienfu muharebelerinin birinci safhası denilen bu üç günlük muharebede Fransız birlikleri çok iyi döğüştüler. Bazı noktalarda kendilerinden on misli fazla kuvvete karşı çarpışan Fransız kuvvetleri, terkettikleri mevkileri, mukabil taarruza kalkarak kızıllardan istirdat ediyorlardı. Harbin başlangıcında bir bölüğü panik yapan Vietnam'lı bir tabur müstesna; Fransızlar, Cezairliler, faslı si pahiler, yabancı lejiyonerler ve Vietnamlı birlikler birbirleriyle yarış edercesine parlak bir müdafaa yaptılar. Dienbienfu savaşlarının bu safhasında Fransız uçakları da çok iyi çalıştı. Uçaklar, Dienbienfunun 175 mil doğusunda bulunan Hanoi'den buraya getirdikleri paraşütçü kıtaları, kızıl uçak savar bataryalarının ateşi altında cephenin en sıkısık mıntakalarına indiriyor ve Dienbienfu'daki sahra revirleri dolduğundan harp yerlerinden aldıkları yaralıları Hanoi hastanelerine nakledıyorlardı.

Yedi senedir Çin Hindinde cereyan eden savaşların en kanlısı olan 13-17 Mart tarihleri arasındaki savaşta, Kızıllar ehemmiyetli bir netice almağa muvaffak olamadılar. Muhakkak bir netice almak üzere har be insan dalgaları halinde kuvvet sevkeden kızılların zayiatı müthişti. Albay Christian de Gastrias'dan: «Kıtaların müdafaa ettikleri mevkilerden bir metre geri çekilmektense ölmelerini beklerim.» diye emir almış olan Fransız birlikleri durup dinlenmeden yaptıkları üç gün üç gecelik savaşta Verdunda döğüşen babalarının çocukları olduklarını göstermişlerdi. Dienbienfu garnizonunun mâneviyatı fevkalâde yüksekti.

SAVAŞLARIN İKİNCİ SAFHASI

13 - 17 Mart günleri arasında yapılan savaşlarda büyük zayiat vermiş olan Kızıl General Giap yeniden takviye aldık tan sonra 30 Mart 1954 salı günü sabahın alaca karanlığında ikinci büyük taarruza kalktı. Müstahkem mevkie civar tepelerden aşağı akan Kızıl insan selini durdurmak için karargâhtaki Fransız kurmay subayları, ahçılar, yere inmiş uçakların pilotları ve hulâsa garnizonun silâh kullanabilen bütün fertleri silâha sarılarak seli durdurmak için savaşa katıldılar. 30 Mart 1954 sabahı başlıyan savaş aynı şiddetle ve bilâ fasıla 5 Nisan 1954 gecesine kadar devam etti. Bu savaşlar arasında kızıllar bazan Christian de Gastries'in bulunduğu noktaya bir mil kadar sokularak Fransız müdafilere tehlikeli dakikalar geçirtmişlerse de Fransız birlikleri tekrar mukabil taarruza geçerek vaziyetlerini ıslah etmişleridr. Bu günlerdeki savaşlarda müstahkem mevkiin Doğuda iki, Batıda üç müdafaa mevkiini kaybeden Fransızlar müstahkem mevkiin merkezine çekilmişlerdir. Komutan, cephe Başkomutanına verdiği raporda: «Durum kritik. Takviyeye ihtiyacımız var. Mâneviyat semalar kadar yüksek.» diyordu.

SAVAŞLARIN ÜÇÜNCÜ SAFHASI

Yeniden 20 bin kişilik takviye alan kızıl General Giap, 20 Nisan 1954 de tekrar taarruza geçti. Kızıllar büyük sayı üstünlüklerini gözönünde tutarak Dienbienfu müdafileri nin artık tutunamıyacaklarını tahmin ediyorlardı. Fakat muhasara çemberinin son günler de çok daralmış olmasına rağmen müdafiler hâlâ kahramanca döğüşmektedirler. Cephenin bugünkü durumu tank ve uçak harekâtına müsaade etmediği için savaşlar şimdi göğüs göğüse cereyan etmektedir. Kızıllar, uçakların inip kalktıkları meydanları ele geçirdiklerinden 25 Mart 1954 denberi yaralılar Hanoi'ye naklolunamamaktadır. Garnizonda bulunan hekimlerin bir çoğu savaşlarda öldüğünden yaralılara lâzım gelen tıbbi ihtimam gösterilememekte ve bunların ancak yaraları çok ağır olanları ile meşgul olunabilmektedir. Bütün müstahkem mevkide bir tek hasta bakıcı hemşire kalmıştır. Dienbienfu'da zemin katında havasız yerlerde yatmakta olan yaralılar sayısının bine yaklaştığı gözönüne getirilirse durumun ne kadar ağır olduğu anlaşılır.

Kızılların Dienbienfu'da kolayca bir askeri zafer elde ederek Cenevre konferansına bir tesir yapma hususunda emellerini tahakkuk ettirememişler ve Dienbienfu'da şerefle döğüşen Fransız askerleri Fransanın ve Batılıların durumunu çok kuvvetlendirmiştir. Kabili tasavvur en ağır şartlar altında döğüşen çeşitli din, ırk ve milliyetten bir avuç kahraman, ölümün kızıllara teslimiyet göstermekten daha evlâ olduğunu bütün dünyaya bir defa daha isbat etmişlerdir.

Bir Fransız subayı olan bu Alman kadını doktordur ve gönüllü olarak Fransız hatlarında vazife görmektedir

OKUYUCU
FİKİR VE ŞİKAYETLERİ

Dinleyen ve derleyen : AHMET REFİK NOYAN

Refahiye kazasındaki çalışmalara dair bir vatandaşın mektubu

Gazetemizin tertip ettiği memleket ilâveleri için dolaşan ekibimizin 952 yılında gördüğü Refahiye kazasından (Mahrumiyetlerle dolu bir kaza) diye bahsedilmişti. Bu kazanın Alakise nahiyesine bağlı Salur köyünden Abdullah Çolak bu hususta bize bir mektup yazarak Refahiyenin ve köylerinin bugünkü halini şöyle anlatmaktadır.

(İhtiyaçlarını yalnız buğdaydan temin eden Refahiyelilerin ekserisi gurbettedir ben de 27 hanelik köyümden uzakta 21 kişi ile beraber senelerce İstanbulda çalıştım. Bu sene köyüme giderken kazamız olan Refahiyeye de uğradım. Burada evvelce resmi binaların bile üzerleri küflü tahta kaplı iken şimdi kurşunî renk te saç döşenmiş, bir orta mektep yapılmış, Refahiyeye dört beş kilometre mesafedeki (Sarıklı) içme suyu kasabaya getirilmiş. Altı saat uzaktaki köyüme gitmek için vasıta beklerken bu çeşmeye gittim. İhtiyar bir köylü kıyafetimi düzgün görüp yabancı zannederek (Efendi oğlum sağdaki borudan iç. Sarıklı suyu derler, buz gibi akar) dedi. Ben de bu suyun buraya nasıl getirildiğini kendisinden sordum. (Şimdiki hükûmet demir borularla getirtti.) dedi. Evvelce kasabayı sel basarken şimdi yüksek duvarlı büyük bir kanal açılmış bu kanalın kasabanın ortasındaki kısmına da tünel yapılmış böylece sel suları toplanıp Köroğlu deresine boşaltılarak kasaba su basma âfetinden kurtarılmış. Köyüme de bir kilometre mesafedeki (Güz Yurdu) içme suyu galvanizli boru ile akıtılmış. Herkes bunlardan memnun bayram yapıyor. Asıl bayramları da toprak tevzi memurlarının köye geldiği gün olacaktır.)

Davutpaşa'da bir sokağın hali

Samatyanın Davutpaşa iskele sokağında oturan bir okuyucumuz mektubunda çarşıdan tren köprüsüne kadar olan yolun çamur deryası halinde bulunduğunu, kıştan beri bu yüzden sıkıntı çektiklerini bildirmektedir. Belediyenin alâkasını beklemektedirler.

Balatta patlak bir lâğımdan şikâyet ediliyor

Balatta oturan okuyucularımızdan bir kısmı gazetemize gelerek Kesmekaya, Camiiçi sokağında patlayan bir lâğımın haftalardanberi tamir edilmemesinden dolayı şikâyette bulunmuşlardır.

Pis suların etrafa yayıldığı bu sokak gerih kokular yüzünden geçilmez bir hale gelmiş, evlerin mecra yolları da tıkanmıştır. Bir hastalık tevlit etmesinin de çok muhtemel olduğu bu patlak lâğımn bir an evvel tamir edilerek kapatılması ve ilgililerin bu hususta emir vermesi istenilmektedir.

Yumurtalı pide fiyatlarından şikâyet

Ramazan dolayısıyle bazı fırınlarda yapılan yumurtalı pide fiyatlarından şikâyet olunmaktadır. Esas fiyatı 30 kuruş olan pideler yumurtalı olarak satıldığı takdirde 35 kuruşa verilmektedir. Halk bu durumdan şikâyet etmemektedir. Fakat yumurtası kendisi tarafından getirilen müşterilerden de 5 kuruş fiyat farkı alınması şikâyetleri mucip olmakta ve bu hususta dikkat çekilmektedir.

Cenevre konferansı toplantı ha linde

Plânları 377 büyük mimar tarafından hazırlanan saray

Cenevre'deki Milletler Cemiyeti sarayında 20 konferans salonu, büyük bir toplantı salonu, 820 kalem odası var

Güney ve Doğu Asya meselelerini görüşmeğe başlayan Cenevre konferansı bu şehirde, Milletler Cemiyeti sarayının merkez kısmında toplanmaktadır. Birinci Dünya Harbinden sonra kurulan Milletler Cemiyeti evvelâ Leman gölü sahilinde, eskiden otel olan büyük bir binada toplanıyordu. Burası ihtiyacı karşılayamadığından yeni bir binanın yapılmasına 1924 te karar verildi, Milletler Cemiyeti sarayı adı verilen binanın inşasına 1929 da başlandı ve inşaat ancak 1938 de tamamlandı.

Milletler Cemiyeti sarayı Ariana parkının ortasındadır ve 18 bin metre karelik sahayı kaplıyor. Avrupada bundan büyük ancak bir bina vardır, bu da Versay sarayıdır.

Milletler Cemiyeti sarayında yirmiden fazla konferans salonu, umumî toplantılar için, 2000 kişiyi alabilecek bir salon ve 820 kalem odası vardır.

İnşaat için 377 mimar 1927 de proje hazırlamıştı. Dünya çapında şöhretli 9 mimardan mürekkep bir jüri heyeti bunların hepsini o kadar mükemmel bulmuştur ki birini ötekine tercih edememiştir. Bunun üzerine diplomatlardan mürekkep yeni bir komisyon kurulmuş, bu komisyon Nenot ve Flegenheimer'in plânını en iyi bulmuştur. Fakat komisyonun kararı üzerine bu plânda da, bir İtalyan, bir Fransız, bir Macar mimarının iştirakiyle bazı değişiklik yapılmıştır.

Milletler sarayı 1946 da Birleşmiş Milletlerin malı olmuş, Birleşmiş Milletler Avrupa bürosunu burada kurmuştur. Binada Birleşmiş Milletlerin Avrupa İktısadî komisyonu, Mülteciler komiserliği, Afyon Merkez komitesi, Keyif Verici Zehirlerin Kontrol Teşkilâtı ve Dünya Sağlık Teşkilâtı çalışmaktadır.

Asya konferansı münasebetiyle bu teşekküller işlerini bırakmamışlar, fakat işgal ettikleri yerlerden bir kısmını serbest bırakmışlardır.

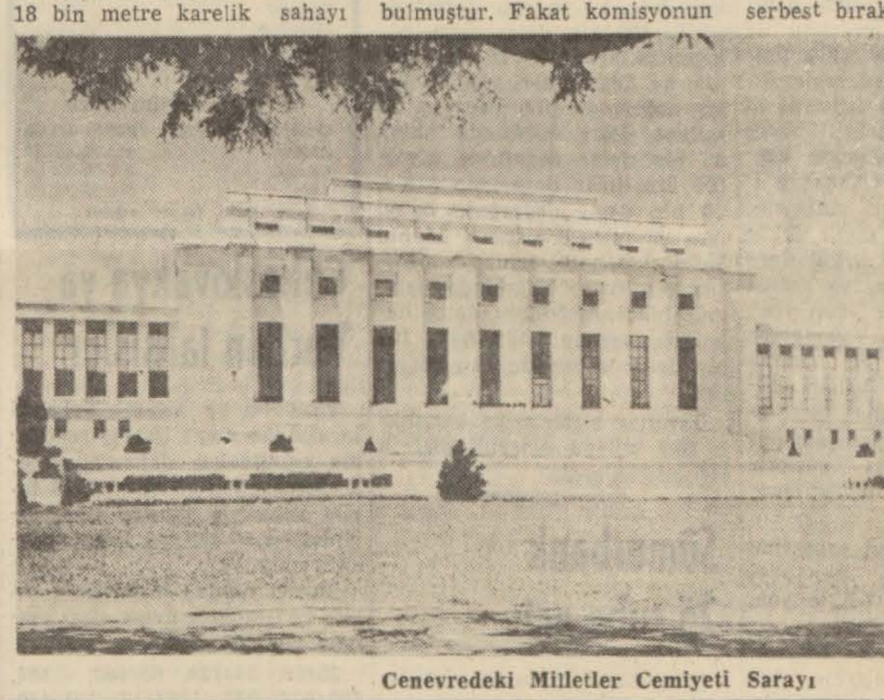

Cenevredeki Milletler Cemiyeti Sarayı

Kasım Gülek'in ifadesi alındı

Ankara 5 (Hususî) — Halk Partisi genel sekreteri Kasım Güleğin bir seçim propagandası konuşmasında kendi kucağında bir kadın bulunan bir resim dağıttıkları, halbuki bu kadını D. P. lilerin kendisinden daha iyi tanıdıklarını söylediği etrafındaki ihbar üzerine savcılık tarafından Kasım Gülek hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kasım Gülek bugün savcılığa çağırılarak soruşturması yapılmıştır. Gülek resmi gördüğünü, fakat bu hususta hiç bir beyanatta bulunmadığını söylemiştir.

Bir Amerika'lı onbaşı mahkûm oldu

Washington, 5 (A.A.) — Amerikan ordusunda onbaşı Edward S. Dickenson, Kore'de Çin komünistlerine esir bulunduğu sırada düşmanla işbirliği yapmış bulunmaktan dolayı bugün bir askeri mahkeme tarafından askerlikten tard ve 10 sene hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Napoli'de şüphe uyandıran Sovyet gemisi

Napoli, 5 (A.A.) — Napolideki tersanelerden birinde bir kaç haftadanberi tamir görmekte olan «Andrei» adlı Sovyet gemisi dün buradan ayrılmış ve «Kuban» adlı diğer bir Sovyet gemisi hemen bunun yerine havuza girmiştir. NATO Güney Avrupa bölgesi genel karargâhında, bu suretle daimî olarak bir Rus gemisinin Napoli'de bulunduğu belirtilmektedir.

— 43 —

Adam yarı bağırmağa, yarı homurdanmağa benzer bir ses çıkararak, korku ve hiddetle Guy'ın suratına doğru bir tekme salladı. Guy, böyle bir şeyi beklediğinden daha atik davranıp, adamın ayağını yakalıyarak muvazenesini bozdu; sendeletti. Sonra da hızla dönüp, midesine şiddetli bir yumruk indirdi. Adam inliyerek iki büklüm olmuştu. Arkasından aşağıdan doğru alarak yüzünün tam orta yerine bir yumruk daha yapıştırdı; adam burnundan kan boşanarak yere yığılmıştı. Shiela ile kız etrafı saran kalabalığın arasından ileri doğru atıldılar. Güçlü kuvvetli iki garson daha fırlamış, Guy'ı geri itmeğe çalışıyordu. Bir baş kası da yerde yatan adamı doğrultmak, ayağa kaldırmak için ona doğru koşmuştu.

Guy «Dokunmayın bana! Geri çekilin!» diye bağırarak onları bir kenara itti.

Garsonlar «Rica ederiz Mösyö Guy. Sakin olun. Kendinize gelin.» diyorlardı.

Guy yeniden adamın üstüne saldırmıştı. Yakasından tutup ayağa kaldırdı. Adam bir fırsatını bulup karşısındakine bir tekme atmak istemişti. Guy hafifçe yan dönerek bunu kalçalarına süründürerek geçiştirdi. Sonra o hızla dönüp yüzüne ikinci yumruğu indirdi. Sol yumruğu böylece yerini bulurken sağını iyice germiş, vücudünün bütün ağırlığını vererek yeniden sallamıştı. Bu sefer adamın bir iki dişi kırılmış, Guy'ın yumruğu da patlıyarak kanamağa başlamıştı. Adam eli yüzü kan içinde kaldırımlara yığıldı. Kapının önünde toplanan kalabalık hep birden inledi.

Guy yerde yatan ezik vücuda doğru saldırmak istedi. «Pis jigolo ha? Ulan seni gebertene kadar dövsem az be! Kimi memleketten dışarı atıyormuşsun? Sıkıysa bir daha dene bakalım, ha?» Gözü bir şeyi görmez olmuş, etrafına dikkat bile etmiyordu.

Tam bu sıralarda şef garsonlardan biri Guy'ın koluna sarıldı. «Mösyö Guy, bir an evvel uzaklaşmanız lâzım buradan.» diye fısıldadı. «Polis geliyormuş.» Bir yandan da Shielâ ile ikisini kaldırımın kenarına yanaşan bir taksiye sokmağa çalışıyordu. «Aman uzaklaşın buradan bir an evvel.»

«Evet, evet. Guy bir an evvel buradan uzaklaşmamız lâzım.»

Caddenin öte başında polis arabası görünürken bunlar otomobile girmiş, hareket etmişlerdi bile.

Shiela «Allahım o ne utanç verici bir manzaraydı.» diye şikâyete başlamıştı. «Şu haline bak. Elin kan içinde, güzelim elbisen leke olmuş... Allahım, ben Maxim'dekilerin yüzüne nasıl bakabilirim bir daha!»

«Kes be. Bir de seni dinliyecek değiliz!»

Eli fena halde kanıyor, oradan akan kan pantalonundan aşağı sızıyordu. Cebinden mendilini çıkararak eline sardı. Sonra şoföre doğru eğilerek «Beni en yakın hastahaneye bırakın.» diye seslendi. «Ama biraz çabuk olun»

İhtiyar şoför: «Emredersiniz» diyerek sürati biraz daha arttırdı.

Guy arkasına yaslandı. Eli şiddetle sancımağa başladığı halde kızı düşünüyordu.

Shiela «Guy, çok fena hareket ettin.» diyordu. «Kendine hâkim olup, o kadar insanın ortasında bir hâdise çıkarmamalıydın. Bu adam başına büyük işler açmazsa talihine şükretmen lâzım. Fransız polisi bu tip kavgalar hususunda çok titizdir. Bunu sen de bilirsin. Onlar bizim gibi değil, kavga etmeyi büyük bir âdilik olarak kabul ediyorlar.»

«Rica ederim kes artık. Sen bu işlerden anlamazsın, onun için bir de sana meram anlatmak mecburiyetinde kalmıyalım.»

XVI

Sağ yumruğunu saran bandajları muayene eden Guy, yatakta yatıyordu. Burnunu ezip, dişlerinden bir kaçını döktüğü kırmızı, pancar suratlı adamı düşünerek kendi kendine gülüyordu. Pariste bulunduğu müddet zarfında kendi hükûmetini temsil eden bir kaç resmî memurla karşılaşmış; onların hepsini de çekilmez derecede resmi, kendini beğenmiş ve yüksekten atar bulmuştu. Kendi memleketi dışında şöyle böyle yüksek bir mevki sahibi olmanın verdiği sarhoşluk için de ne olduklarını unutan, alelâde insanlardı hepsi de. Guy bu tip insanlardan nefret ederdi. O harikulâde güzel kızı bir daha görebilmek şansını sıfıra indirdiği halde böyle insanlardan birini dövmek fırsatını ele geçirdiğine bayağı seviniyordu.

Telefon ederek Shiela'dan özür dilemeği; o akşam hastaneden çıkacağı için bir yerde buluşmak üzere sözleşmeği düşünüyordu ki telefon çaldı.

Kızın sesi «Siz misiniz?» diye soruyordu.

«Evet.» diye kekeledi âdeta. Böyle bir şeyi hiç beklemiyordu. «Konuştuğum da sizsiniz, değil mi?»

Kız güldü. «Evet, yine benim.» dedi. «Dün gece olup bitenler için cidden çok müteessirim.»

(Devamı var)

İKTİSAT VE PİYASA

Hazırlıyan: *Fasih İNAL*

Doğu Almanya ile imzalanan ticaret anlaşmasının metni

Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından neşredilen 498 sayılı sirküler gereğince, memleketimizle Doğu Almanya Doyçe markı para sahası arasında yapılacak ticari mübadeleler aşağıdaki şartlarla icra edilecektir:

Doğu Almanyaya ihraç edilecek mahsul ve mâmullerin adları ve bunların 31.3.955 e kadar muteber miktar ve fob kıymet kontenjanları aşağıdaki (A) listesinde gösterilmiştir. Bu maddelerin kat'i satışı ve ihracı Vekâletin önceden müsaadesine (ihracat lisansı) tâbidir. Lisans taleplerine Doğu Almanya'da kâin alıcı teşekkül ile lisans almak kaydiyle varılmış satış mutabakatı asıllarının eklenmesi lâzımdır. Almanya'dan ithal edilecek mal grupları ve bunların tâli grupları ile bunların 31 Mart 1955 tarihine kadar muteber (C.İ.F.) kıymet kontenjanları gene aşağıdaki (B) listesinde gösterilmiştir. Bu maddelerin ithali için Merkez Bankası nezdinde yapılacak döviz tahsis taleplerine Almanyadaki satıcı teşekkül tarafından usulüne göre tasdik ettirilmiş praforma fatura asıllarının eklenmiş olması lâzımdır.

Bu malların alım ve satımı ile hizmet bedelleri, nakliye, sigorta, navlun ve transit masrafları, komisyonlar hizmet ücretleri, seyahat masrafları, fuar ve sergilere iştirâk masraflarına ait tediyeler, Berlin'deki Doyçe Noten Bank namına İstanbul'da kâin Yapı Kredi Bankası tarafından A.B.D. hesaplaşma dolarları üzerinden açılacak bir hesabın zimmet ve matlubuna geçirilmek suretiyle ifa olunacaktır. Bu hesap faizsiz ve komisyonsuz olarak tutulacaktır.

İhracatçılarımız satışlardan mütevellid haklarını 2,5 milyon dolarlık bir kredi haddi dahilinde bu hesabın mevcudu ile mukayyet olmaksızın Türk lirası olarak, tahsil edeceklerdir. Kredi haddi aşıldığı takdirde ihracat bedellerinin tahsili hesap mevcudunun tekevvününe bağlı kalacaktır. Doğu Almanya ile aramızdaki ticari muamelelere ait 400 ve 409 sayılı sirküler mülgadır. Bu sirkülerlere göre tasdik olunmuş ve lisansı verilmiş muameleler tasvipleri ânındaki hükümler gereğince ikmal edilebilirler. Bu muameleler kendileri için kabul edilmiş müddetler zarfında intaç edilecektir. Doğu Almanyadan ithal edilecek malları gösterir (B) listesine dahil mallar şunlardır:

Mensucat ve deri sanayiine mahsus makinelerle her nevi dikiş makinelerine 3,5 milyon, avadanlık makineleri ve kereste sanayii makinelerine 2,5 milyon, matbaa makinelerine 500 bin, buhar kazanları ve tesisatı, gıda ve keyif maddeleri imaline mahsus makineler, sair sanayi makineleri, mihaniki aksam ve yedek parçaları, her nevi dizel ve benzin motörlerine 2 milyon olmak üzere sınaî tesis ve makinelere cem'an yekûn 10 milyon dolar.

Çelik konstrüksion malzemesine 250 bin dolar, elektrik tesisat malzemesi, türbin ve jeneratörleri, elektrik motör ve transformatörleri, elektrik âletlerine 2 milyon dolar, piller ve akümülâtörlere 10 bin dolar, kamyon ve kamyonetler, otobüs ve otomobiller, motosiklet, bisiklet, sokak süpürme, sulama, vidoj ve itfaiye arabaları, yolcu ve yük vagonları, vagonetler yedek parça ve aksamına 2 milyon dolar.

Motörlü vasıtalar lâstiklerine (iç ve dış) 400 bin dolar.

Gemi inşaatı, romorkörler ve tarama gemilerine 800 bin dolar, hassas ölçü âletleri ve teknik cihazlarına 500 bin dolar.

Ders malzemesi ve teknik yardımcı malzeme ile kadastro âletleri, mühendisliğe ait teknik cihazlar ve ölçü âletleri dahil optik cihaz ve âletlere 500 bin dolar.

Tıbbî ve cerrahi âletler ve tedavi cihazlarına 10 bin dolar.

Sanayi ve ev için her türlü el âletlerine 10 bin dolar.

Dokuma makineleri iğnelerine 30 bin dolar, sair her türlü iğnelere 20 bin dolar olmak üzere sanayi ve ev için her türlü iğnelere 50 bin dolar. İnşaat ve mobilyacılık armatörleri dahil her türlü çilingir ve hırdavatçılık eşyasına 150 bin dolar, sıhhî tesisler ve malzemesi ile duvar ve taban karoları ve pervazlarına 850 bin dolar. İnşaat malzemesine (çimento, alçı ve tebeşir) 1,5 milyon dolar. Pencere camına 200 bin dolar. Çini ve porselen mâmullere (duvar ve taban karoları ile pervazlar hariç) 100 bin dolar Her nevi mutfak eşyasına 50 bin dolar. Fotoğraf ve sinema makineleri ile yedek parçalarına 150 bin dolar. Röntgen ve fotoğraf filmlerine 250 bin dolar. Büro makineleri ve aksamına 700 bin dolar. (Elektrik ve elle işletilen hesap makineleri, kasa ve hesap kayıt makinelerine).

Kâğıt mukavva ve mâmullerine 400 bin dolar. Ambalâjlık tahta kutu ve kafeslere 100 bin dolar. Pamuklu mensucata 1.5 milyon dolar. Her nevi boyalara 500 bin dolar. İspençiyari müstahzarlara 1 milyon dolar. Kimyevi ve tıbbî ecza ve müstahzarlara 500 bin dolar. Kimyevî gübrelere 500 bin dolar (fosfatlar hariç).

Av malzemesine 50 bin dolar, müzik âlâtına 100 bin dolar, muhtelif olarak ham maddelerin ve yarı mâmullerin işlenmesi bedelleri proje ve inşaat mühendislik ücretleri için 900 bin dolar.

Doğu Almanya'ya ihraç edilecek malları gösterir (B) listesine dahil maddelerin listesi aşağıdadır:

100 bin ton miktarında hububat (buğday, yemlik arpa, çavdar), 2 bin ton pirinç,

250 bin dolar değerinde mercimek, fasulye, bakla; 500 bin dolar değerinde barsak, boynuz, tırnak, hayvan kılları, balmumu, yumurta; 600 bin dolar değerinde deriler, postlar ve av derileri; 3 milyon dolar değerinde fındık, çekirdeksiz üzüm kuru incir, badem, ceviz ve meyva çekirdekleri; 50 bin dolarlık limon, portakal, sebze konservesi, domates suyu, marmelât ve meyva özleri. (Bu pozisyondaki kontenjan kullanılmazsa bakiyesi yaş meyva kontenjanına ilâve edilir.); 500 bin dolar değerinde çiğit, ayçiçeği tohumu, haşhaş ve kendir tohumu, susam, soya ve küspe; 200 bin dolar değerinde zeytinyağı, pirina yağı, nebati yağlar, defne yağı, sigala yağı; 1,5 milyon dolar değerinde pamuk, 200 bin dolar değerinde yapağı ve keçi kılı, 1.5 milyon değerinde tiftik, 100 bin dolar değerinde keten ve kendir elyafı, ipek kozası ve döküntüleri :50 bin dolar değerinde yün paçavra, 10 milyon dolar değerinde tütün, 50 bin dolar değerinde afyon, 100 bin dolar değerinde şarap, 50 bin dolar değerinde balık, taze ve tuzlu konserve, 50 bin dolar değerinde tabii sünger, 300 bin dolar değerinde palamut hülâsası, 50 bin dolar değerinde meyan kökü balı, 100 bin dolar değerinde halı ve kilim.

Taraflar birbirlerine karşılıklı 26.3 milyon dolarlık mal ihraç edeceklerdir.

Sümerbank 25 şube açtı

Sümerbank mensucat satışlarında muntazam bir artış müşahede olunmaktadır. Bu arada 952 bidayetinden Nisan sonuna kadar 56.5 milyon liralık satış yapılmış iken bu miktar 953 te 76.9 milyon liraya, 954 te ise 92.3 milyon liraya varmış bulunmaktadır. 954 Ocak - Nisan devresi olan 4 aylık müddet zarfında 32.8 milyonu toptan 11.4 milyonu perakende olmak üzere mağazalardan 44.3 milyon liralık satış yapılmıştır. Resmi müesseselere yapılan satış yekûnu 24.6 milyon, müessese merkezinden yapılan satış yekûnu ise 23.5 milyon liradır.

Diğer taraftan alım satım müessesesi tarafından Nisan ayı içinde Sivas ve Siirtte birer mağaza, Amasya, Burdur, Gaziantep, Kars ve Nazilli'de de birer depo açılmış bulunmaktadır. Daha evvel Elâzığ ve Bursa'da birer mağaza açılmış bulunmaktadır. Mayısta da Edirne ve Van da birer depo açılacağına göre, alım satım müessesesi 18 i mağaza, yedisi ise depo olmak üzere 25 şubeye sahip olabilecektir.

Satış şubelerinin arttırılması bir bakıma şahsi teşebbüsün devlet teşkilâtı ile çevrelenerek tahdide uğraması mahiyetinde telâkki edilebilirse de Sümerbank mâmullerinin bugünkü piyasa konjonktöründe en ucuz fiatı teşkil eylemesi itibariyle, müstehlikin bundan istifadesi bakımından olduğu kadar mutavassıtların, yâni köy, kasaba, şehir manifaturacılarının ayağına kadar mali götürmesi bakımından da bir garanti manzarası arzetmektedir. Filhakika düne kadar memleketin 13 yerinde müstehlike ve esnafa mal veren şubelerin daha ücra yerlere nüfuz ederek malı buradan tevzi etmesi Sümerbank'a fazladan bir nakil masrafı tahmil etmiş benzemektedir. Bunun karşılığında toptana nazaran perakendenin çoğalması, bu masrafları karşılayabilecek bir mahiyet taşırsa bu takdirde Sümerbank'ın son yayılmalardan fazla zararı olmayacaktır. Aksi halde mevzuun sadece bir halk hizmetinden ibaret kalarağı muhakkaktır.

BORSA

İst. Borsasının 5.5.1954 fiatları

1 Sterlin		784.00—784.00
100 Dolar		280.30—280.30
100 Liret		44.80—44.80
100 İsviçre Frangı		64.03—64.03
100 Florin		3.68.40—73.68.40
100 Drahmi		9.334—9.334
100 Çekoslovak Kur.		5.50— 5.50
100 İsviçre Kur.		54.12.50—54.12.50
% 7 FAİZLİ TAHVİLLER ESHAM VE TAHVİLÂT		
Sıvas - Erzurum	I	20.85
Sivas - Erzurum	2-7	20.60
1941 Demiryolu	I	21.35
1941 Demiryolu	II	20.95
1941 Demiryolu	III	21.90
Milli Müdafaa	I	22.15
Milli Müdafaa	II	21.45
Milli Müdafaa	III	21.65
Milli Müdafaa	IV	21.85
Ziraat Bankası	I	21.50
Ziraat Bankası	II	107.50
% 6 FAİZLİ TAHVİLLER		
1941 Demiryolu	VI	103.30
Kalkınma	I	103.40
Kalkınma	II	103.40
Kalkınma	III	103.40
1948 İstikrazı	I	103.40
1948 Tahvili	II	103.00
1949 Tahvili		102.40
% 5 FAİZLİ TAHVİLLER		
1948 İkramiyeli		22.00
İkramiyeli Müdafaa		23.40
İkr. 941 D. Yolu	IV	109.00
1953 Tahvili		100.80
1951 Tahvili		100.40
Ziraat Bankası	III	100.00
Ziraat Bankası	IV	103.65
Ziraat Bankası	V	103.60
BANKA HİSSELERİ		
T.C. Merkez Bankası		260.00
Garanti Bankası H.		128.00
Obligasyon And.	I-II	160.00
Osmanlı Bankası		110.00
Türk Kredi		128.50
Sanayi Kalkınma B.		98.50
İş Bankası R.		54.00
Yapı ve Kredi Bankası N.		16.00
Akbank T.A.O.		1320.00
Türk Ticaret Bankası		650
Arslan Cimento		45.00
Şark Değirmenleri		39.30
PARİS BORSASI ALTIN FİYATI		
(1) kilo altın		415.000 Fr.
(1) Dolar		360 Fr.
SERBEST PİYASADA DÖVİZLER		
Türkisch-Account		1650-1630
Fransız Fr. (63)		100
Dolar Efektif		605-610
Dolar N. Y. Amerikan		632-633
Sterlin Efektif		1550-1575
İsviçre Frangı		147-148
SERBEST ALTIN FİYATLARI		
Reşat		55.25-55.40
Hamit		48.50-48.70
Gulden		46.50-46.60
Vahit		47.50-47.75
Aziz		47.50-47.75
İngiliz Lirası		61.75-61.90
Napolyon		45.75-46.00
B. Horoz		45.75-46.00
KÜLÇE ALTIN FİYATLARI		
Deguso		730-732
Meksiko		745-750
Standart		726-728
Külçe		726-728
Yerli		726-728
KALIN BEŞİBİRLİKLER		
Cumhuriyet Ata.		242.50-245.00
Reşat		425.00-430.00
Hamit		347.00-350.00
Aziz		300.00-302.50

Saat 15'te tespit edildi

Çekoslovakya'ya Verilen tahsisler

Ekonomi ve Ticaret Vekâleti tarafından mer'i ticaret ve ödeme anlaşmaları dairesinde Çekoslovakyadan 15 nisan 1954 tarihi itibariyle yapılan ithal taleplerine 10 milyon liralık tahsis yapılmıştır.

Tahsis yapılan maddelerin tarife ve istatistik numaraları aşağıda gösterilmiştir:

25/70, 54/129, 66/162, 164, 105/373, 375, 115/412, 125/430, 250/757, 281/875 A, 877 A, 877 E, 877 D, 878 A, 882 B, 284/891 - 962, 302/1011, 305/1016, 335/1096, 370/1197, 1200, 371/1201, 380/1325, 1326, 1327, 390/1342, 1344, 400/1362 421/1419 1420, 444/1453, 448/1465, 1465 A, 1467, 1469, 449/1473, 451/1476, 452/1479, 1480, 454/1485, 1486, 455/1496, 477/1561, 493/1624 A, 505/1656 B, C, 515/1701, 1702, 520/1723 - 1736, 529/1791-1801, 534/1818, 1821, 1829, 538/1842 - 57, 539/1862, 545/A 1880, 1881, 546/1883, 1884, 549/1889, 558/1962 (sadece plâstik maddelerle tecrit edici kablolara) 559/1971, 1972, 1973, 1974, 565/2007, 2008, 569/2027 İ, 598/2150, 613/2204, 2205, 614/2207 - 9, 618/2218, 2219, 620/2225, 2226, 621/2228, 625/2234, 647/2238, 2283, 648/2284 - 2286, 649/2287 - 2294, 652/2308 - 2331, 653/2332, 2334, 654/2336, 657/2339 - 2342, 658/2343 - 2366, 661/2375, 664/2385 - 2422 A, 665/2425, 2426, 666/2427 - 2438 (buz dolapları, dondurma makineleri ve tecrit cihazları hariç) 666/1 - 2439, 666/2 - 2446, 2447, 666/2439, 668/2462, 2463, 669/2464, 679/2476, 2477, 2478, 680/2480, 700/2540, 702/2549, 704/2570, 709/2580, 799/3087, 710 - 853/2581 - 3305.

Kongre İlânı

Türkiye Gençlik Haberleşme Kulübünün birinci Genel Kurul toplantısı 8/Mayıs/1954 cumartesi günü saat 15 de, nisap temin edilemediği takdirde 14/Mayıs/1954 cuma günü saat 17 de İstanbul Teknik Üniversitesi Gümüşsuyu binasında yapılacaktır.

Kulübümüz üyelerinin teşrifleri rica olunur.

Kurucu Heyet

Gündem:

I — Kongre Başkanlık divanı seçimi,

II — Kurucu Heyet adına konuşma,

III — Tüzüğün müzakeresi,

IV — Seçimler,

V — Dilekler.

Henry Garat parlak devrinde

Henry Garat'nın bugünkü hali

Henry Garat ne oldu?

İkinci Dünya Harbinden evvel el üstünde gezdirilen artist, şimdi morfin müptelâsı olmuştur ve perişan bir haldedir

Birkaç gün evvel gelen telgrafar, tanınmış Fransız artisti Henry Garat'nın Belçikanın Fransa hududuna yakın şehirlerinden birinde bir müzikholde şarkı söylemek için yaptığı mukaveleye riayet etmiyerek ortadan kaybolduğunu ve artistin her tarafta arandığı halde bulunamadığını bildiriyordu. Bu haber Henry Garat'yı parlak bir sinema artisti iken tanımış olan herkesi hayrete düşürmüştür.

Henry Garat 1929 - 1939 arasında geçen on yıl zarfında 70 film çevirmiş, âdeta bir rekor yapmıştı. «Prenses Emriniz!», «Cennet Yolu», «Kongre Eğleniyor» gibi filmleri şimdi yaşı kırktan yukarı olan herkes hatırlar. Henry Garat, o zamanlar el üstünde gezdirilen, en çok rağbet gören bir artistti. Fakat günün birinde ortadan kayboldu, adı işitilmemeğe başladı. Henüz genç yaşta olan artist ne olmuştu? Herkes buna merak ediyordu.

Ortada türlü türlü rivayetler dolaşıyordu. Artistin film çevirmekten bıktığı, bir Hintli prensesle kaçtığı, akli muvazenesini kaybettiği, hattâ öldürüldüğü söyleniyordu.

Fakat çok geçmeden hakikat anlaşıldı; Henry kendisiyle görüşen bir gazeteciye macerasını anlattı. Bu izahat bir nevi itiraftır. Artist diyor ki:

«— Hakkımda çıkan rivayetlerin, yapılan ithamların hiç birisi doğru değildir. Kendimi beğenmiş olduğumdan, kimseye ehemmiyet vermediğimden bahsedildi ki bunun aslı yoktur. Üç defa evlenip boşandığımı tenkid edenler vardır. Bu da tenkid edilecek bir şey değildir. Amerikada benim ayarımda artistler en az üç defa evlenip karılarından ayrılmışlardır.

Benim bütün kabahatim morfinöman olmaklığımdır. Evet, ben morfine müptelâyım. 1939 da, kendi hesabıma, «Şeref Yolu» adlı bir film çeviriyordum. Filmin bütün artistleri Fransanın en yüksek film sanatkârları idi. Başlıca dış sahneleri Fas'ta çevirdikten sonra Parise dönerken Nice şehrine uğradık. Burada da bazı sahneleri çevirecektik.

Çok çalışmış, çok yorulmuştum. Geceleri uyuyamıyordum. Kuvvetli uyku ilâcı almaya mecbur oldum ve derin bir uykuya daldım.Tamam bir hafta uyumuşum. Gözlerimi açtığım zaman kendimi bir klinikte buldum. Konuşmak istedim, konuşamadım. Adeta dilsiz olmuştum. Bu hal tamam 18 ay devam etti.

Ben artık eski «Güzel Garat» değildim, âdeta posa haline gelmiştim. Doktorlar her türlü tedaviye başvurdular, hiç bir netice alamadılar. Bunun üzerine Parise döndüm. Her hareketimde bir ağırlık vardı. Bir buçuk saatte tıraş olabiliyor, saçımı ancak 40 dakikada tarayabiliyordum.

Bütün Avrupayı gezdim, derdime çare aradım, fakat aradığımı bulamadım. Bunun üzerine Amerikaya gittim. Orada iken midemde ağrılar duymağa başladım. Ağrıları hafifletmek için morfin yaptılar. Morfin yapılınca konuşma kabiliyetim yerine geliyordu.

Nihayet memlekete dönmeğe karar verdim. Tekrar doktorlara başvurdum, yine derdime derman bulamadım. Bu suretle beş sene geçti. Bu beş seneyi morfin kullanmakla geçirdim. Servetimin dörtte üçü bu uğurda eridi.

Morfin bana rahatlık veriyordu. Fakat aynı zamanda kavgacı, hırçın olmuştum, ellerim titriyordu. Vücudumdaki zehirleri çıkarmak için bir hastahaneye girdim, fakat netice alamadım. Ümitsizliğe düşmek üzere iken bir tesadüf beni kurtardı.

Bir gün bir ziyafete davetli idim. Yemek masasında iki tarafımda iki genç kadın vardı. Fakat ben yarı sersem gibi bir halde idim, bunlara bir söz söyliyemiyordum. Kendi kendimden utandım. Bu defa İsviçreye gittim, orada meşhur bir profesöre başvurdum. Bu zat beni dört ay tedavi etti. Dört ay sonra kurtulmuştum, yine eski Henry olmuştum.

Fakat aradan on seneden fazla zaman geçmişti, herkes beni unutmuştu. Bu vaziyet karşısında film çevirmeği bırakarak sahnede şarkı söylemeye başladım. Şimdi sahne artistiyim.»

Henri Garat iptida büyük sahnelerde şarkı söylerken şimdi küçük şehirleri dolaşma ya başlamıştır. Kendisi eski Heury'yim demekle beraber çok değişmiştir. Hırçınlığı tamamen zail olmamıştır. Malî vaziyetinin pek iyi olmamasının bunda tesiri vardır.

Belçikada ortadan kaybolan artistin izi henüz bulunamamıştır.

APOLLO SİRKİ DÜN YOLA ÇIKTI — Apollo isimli büyük bir Alman sirkinin memleketimize gelerek temsiller vereceğini evvelec haber vermiştik. Beş aydanberi Yunanistanda bulunan sirk, dün Selânikten şehrimize müteveccihen yola çıkmıştır. Programına yeni birçok atraksiyonlar ilâve eden Apollo sirki, 7 mayıstan itibaren Spor ve Sergi Sarayının arkasındaki sahada temsillerine başlıyacaktır

Rüştü Üskent, Adâlet Bakanlığı Müsteşarlığına vekâlet edecek

Ankara 5 (Telefonla) — Adalet müsteşarı İsmail Hadımoğlunun Denizli milletvekili seçilmesi dolayısiyle, bu vazifeye veklâeten teftiş heyeti reisi Rüştü Üskent tayin edilmiştir.

Taksim - Sarıyer otobüsü devrildi

Şoför Ahmet Esin idaresinde bulunan 390 sayılı Taksim - Sarıyer otobüsü dün saat 12'de İstinye virajını dönerken rot kırılmış ve yolun sağ tarafında bulunan Denizbank fabrikasının bahçesine devrilmiştir. Hâdisede yaralanan ve ölen olmamıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

SPOR

Dün oynanan Vefa - İstanbulspor maçından bir görünüş

Profesyonel lig'in 4 üncü haftası başladı

Vefa - İst. Spor karşılaşması beraberlikle neticelendi: 2-2

Profesyonel ligin dördüncü hafta karşılaşmalarından ilki dün Dolmabahçe stadında az bir seyirci karşısında Vefa ile İstanbulspor arasında oynandı.

Ankara Bölgesinden Zülbahar Sağnak'ın idare ettiği maçı, takımlar şu kadrolarla oynadılar:

Vefa: Orhan - Fuat, Rahmi - Galip, Tarık, Kenan - Kâzım, Ali, Garbis, İsmet, K. Garbis.

İstanbulspor: Osman - Alâeddin, Metin - Kenan, Merih, Kasım - Hilmi, Aydemir, Adnan, Cafer, Erdoğan.

İlk dakikalardan itibaren mücadeleli bir safhaya giren devrenin onuncu dakikasında Garbis, kaleye yakın bir mesafeden yaptığı hafif vuruşla Vefaya bir gol kazandırdı.

Bu golden sonra oyun daha kızıştı, İ. Sporlular, bir aralık Vefa müdafaasını zorlamağa başladılarsa da netice alamadılar.

Otuzuncu dakikadan sonra bu zorlamadan kurtulan Vefalılar, hücum insiyatifini yeniden ele aldılar. Devrenin bitmesine bir dakika kala, Alinin güzel bir pasından faydalanan Kâzım, ikinci Vefa golünü yaptı.

Devre, böyece 2 - 0 sona erdi.

İkinci devrenin ilk dakikasında Vefanın tehlikeli bir hücumunu önleyen İstanbulsporlular, üçüncü dakikada, sağdan kazandıkları kornerden

Vefalılar - İstanbulspor kalesi önünde

Vaziyet 2 - 1 olunca, oyun çok çetin ve çekişmeli bir şekil aldı. Karşılıklı tehlikeli hücumlar devam ederken, otuz birinci dakikada Vefa kalesi karıştı ve topla oyuncular birbirlerine girdiler. Kalenin pek yakınında bulunan hakem, bu karışıklıkta topun kaleye girdiğini görmüş olacak ki, Vefa aleyhine gol kararı verdi. Bu gole Vefalılar itiraz ettiler ... biatiyle hakem bu itirazları dikkate almadı.

Oyunun son dakikalarında iki takım galibiyet için ortaya ... gayretlerini ... da neticeyi değiştiremediler. Maç, 2 - 2 beraberlikle neticelendi.

Bu haftaki Futbol maçları

Beden Terbiyesi Bölge müdürlüğünden bildirildiğine göre bu hafta cumartesi - pazar ve salı günleri yapılacak maçlar şunlardır:

Cumartesi

Dolmabahçe stadında:
15 Adalet - Emniyet (P)
17 Fenerbahçe - Kasımpaşa (P)

Şeref stadında:
14 E. T. - İstanbulspor (A)
16 Büyükdere - Darüşşafaka

Fenerbahçe stadında:
16 Denizgücü - Anadoluhisar

Vefa stadında:
13 Vefa - Galatasaray
15 Rami - Hasköy
17 Bozkurt - Bakırköy

Eyüp sahasında:
14 Kalespor - Fatih
16 İstiklâl - Küçükpazar

Pazar

Dolmabahçe stadında:
17 Beşiktaş - Galatasaray (P)

Şeref stadında:
9 Adalet - Defterdar (A)
11 Beykoz - Beyoğluspor (P)
13 Beykoz - Sümerspor (A)
15 Adalar - Altınay

Fenerbahçe stadında:
11 Fenerbahçe - Kasımpaşa (A)
13 Ortaköy - Beylerbeyi

Vefa stadında:
9 Langa - 14 Mayıs
11 Emniyet - Karagümrük
13 Cihangir - Kurtuluş
15 Sarıyer - Eyüp
17 Y. S. Selim - Selimiye

Eyüp sahasında:
10 Çırçır - Gedikpaşa
12 Nişantaşı Şehremini
14 Sakarya - Şişli

Salı

Şeref stadında:
17 Beşiktaş - Beyoğluspor (A)

Caferin kafa vuruşuyla bir gol çıkardılar.

Emniyet Klübünün Teşekkürü

Galatasaray - Emniyet maçında âni bir hastalık neticesi sahada hayata gözlerini kapayan kıymetli futbolcumuz Aido'nun vefatı münasebetiyle, başta, neşriyatiyle elemimize ortak olan kadirşinas basınımıza, merhum arkadaşımızın cenazesine çiçek göndermek suretiyle acımızı paylaşan klüplerimize ve her husustaki yakın alâkasıyle Bölge başkanımıza, ayrıca gerek telefonla ve mektupla tâziyede bulunan ve gerekse cenaze törenine katılan sporcularımıza ve yakınlarımıza derin minnettarlığımızı bildiririz.

Emniyet Klübü Başkanlığı

Ankara lig Maçları Sona eriyor

Ankara, 5 (Anka) — Şehrimizde 1953 - 954 futbol mevsimi lig maçlarının son hafta karşılaşmaları önümüzdeki cumartesi ve pazar günleri Karagücü - Ankaragücü; Hacettepe - Havagücü; Gençlerbirliği - Demirspor arasında olacaktır.

Amerikan atletlerinin yeni muvaffakıyetleri

New York, 5 (Anka) — Amerikalılar birçokları ellerinde olan dünya rekorlarını kırmak için büyük çalışmalar yapmaktadırlar.

Bu arada Bryan ... 18,23'e atmış; Byrd ... reyi kolaylıkla ...

Basketbol Karşılaşmaları

İstanbul 4 küme ve ... şampiyonası maçlarına ... ta cumartesi ve pazar ... Kadıköy ve İ. T. Ü. salonlarında devam edilecektir.

Bu haftanın maçları ... kildedir:

8 mayıs 1954 cumartesi

İ.T.Ü.:
19.30 Moda - Kadıköy ...
20.30 Galatasaray - ... spor (Genç)
21.30 Fenerbahçe - Vefa (Genç)

8 mayıs 1954

Kadıköy:
13.30 Yeldeğirmeni - ... taş (4. küme)
14.45 Tepebaşı - ... (4. küme)
16.00 Cihangir - Langa (4. küme)
17.15 Y. S. Selim - G... (4. küme)

9 mayıs 1954 pazar

İ.T.Ü.:
9.30 Cihangir - Tepebaşı (4. küme genç)
10.45 Fenerbahçe - K... (4. küme genç)
11.45 Modaspor - Ga... (4. küme genç)
12.45 Beyoğluspor - Ve... (4. küme genç)

9 mayıs 1954

Kadıköy:
9.30 Nişantaş - Langa (4. küme)
10.45 Y. S. Selim - F... (4. küme)
12.00 Yeldeğirmeni - ... (4. küme)

Kuşbakışı

İş saati çaldı!

Seçim bitti, Büyük Millet Meclisi birkaç güne kadar toplanarak yeni bir çalışma devresine başlayacak. Fakat dedikodu hâlâ devam ediyor. Bilhassa seçimi kaybedenler kendilerini mağdur vaziyette göstermek için ellerinden gelen gayreti sarfediyorlar. «Şu kadar vatandaş bize rey verdi. Bunlar dikkate alınmış olsaydı Mecliste en az 200 - 230 mebusumuz olması lâzım gelirdi.» diyorlar.

Seçim kanunumuzun tâdile muhtaç bazı tarafları vardır. Fakat bundan şikâyet etmek bugünkü muhalefete düşmez. Çünkü kanunu şimdi muhalefet mevkiinde bulunanlar hazırlamışlar, Meclise kabul ettirmişlerdir. O zaman bazı ilim adamlarımız mahzurlu noktaları gösterdikleri halde buna kulak asmamışlardır. Son seçimde netice isteklerine uygun çıkmayınca dert yanıyorlar.

Önümüzde dört yıl gibi uzun bir zaman var. Bu müddet zarfında birçok kanunlar gözden geçirilecek. tâdile muhtaç olanlarda lüzumlu değişiklik yapılacaktır. Gözden geçirilecek kanunlar arasında seçim kanununun da bulunacağı şüphesizdir. Kendilerinin eseri olan kanuna hücum edecek yerde bunu beklemek daha doğru olur.

Bugün yapılacak şey târizi, dedikoduyu bir tarafa bırakarak esaslı bir çalışma devresine hazırlanmaktır. Bu, gerek iktidar, gerek muhalefet partilerine düşen bir vazifedir. Müsbet tenkit evet, fakat dedikodu asla... Kalkınma hamlesini hızlandırmak, memleketi mes'ut bir istikbale götürmek için elbirliğile çalışmalıyız. İş saati çaldı, herkes vazife başına!...

Enis Tahsin TİL

Eisenhower, Çin Hindi işinde Foster Dulles'i destekliyor

(Başı 1 incide)

likça belirtmiş ve şunları söylemiştir:

«Esas mesuliyetimizin milletimizi ve bir ittifakla bağlı olduğumuz milletleri korumaktır. Biz bir ittifakın âzasıyız. Bütün dünya siyasetinin mesuliyetini tek başımıza üzerimize alamayız. Buna çalışsak bile yanlış anlaşılacaktır. Bilirsiniz ki vazifesini yapan iyi polisler halk tarafından sevilmezler.»

Çin Hindi meselesi yarın görüşülecek

Cenevre 5 (A.P.) — Batılı kaynaklar, bugün; komünistlerin Çin Hindinin taksiminden ziyade o memlekette kendilerinin de girebilecekleri bir koalisyon hükümeti kuruluşuna taraftar olduklarını belirten malûmat elde ettiklerini söylemişlerdir. Bu mahfiller, şimdiye kadar Çin Hindi meselesinin halli için bir formül bulmak üzere doğu ile batı arasında yüksek seviyede veya yetkili şahsiyetler arasında görüşmeler yapılmadığını, fakat komünistlerin bu husustaki noktai nazarlarını diğer kanallar vasıtasiyle belirtmiş olduklarını ihsas etmişlerdir. Bu arada bilindiği gibi tam teşekküllü resmi oturumlara iki gün müddetle ara verilmiştir. Çin Hindi ile ilgili müzakerelerin Cumaya ve ya belki de gelecek hafta başlarında başlaması beklenilmektedir.

İngiltere'nin Kanada ile ağız birliği

Cenevre 5 (A.A.) — Çin Hindi harbi dâvası Cenevre'de halledilemediği takdirde, batılıların Güney Doğu Asya'da kızıl tecavüze karşı kollektif bir şekilde harekete geçmeğe mecbur kalacaklarını ihtar eden Kanada sözcüsünün fikrine, İngiltere de katılmıştır.

Kanada Dışişleri Bakanı Lester Pearson, konferansta, Doğu ve Batının Çin Hindi hakkında müzakere yolu ile «âdil ve şerefli bir anlaşmaya varamamaları halinde muhtemel âkıbeti tasvir eden bir konuşma yapmış. İngiliz resmî sözcüsü de bu beyanatı desteklemiştir.

F. Köprülü

(Başı 1 incide)

... Avrupa temsilcileri Avrupa Konseyinin ihdasından tarihi vesikayı, konsey statüsünü imzalamışlardır.

Bizim de kurucularından bulunduğumuz bu teşekküle hâlen, 15 devlet ortak aza olmak üzere 15 memleket dahildir. Aza adedi hususunda herhangi bir tahdidî kayıt bulunmadığına göre, statüde tesbit edilen esaslara, yani hukukun üstünlüğü ve fertleri insan hakları ile ana hürriyetlerden faydalandırma prensiplerini samimiyetle kabul ve tatbik eden her Avrupa devleti dilerse, azalığa kabul olunabilir.

Bu mutlu yıldönümünde, en büyük temennimiz aza adedinin yakın bir âtide artmasıdır. Profesör Köprülü Avrupa devletlerinin birleşmesi fikrinin taraftarı [illegible] yaptıktan sonra demiştir ki:

«— Konseyin bu beş senelik faaliyetleri esnasında müteaddit mühim karar ve tedbirler alınmış ve milletlerin hayatlarında mühim rol oynayan mevzular üzerinde bir kısım artık mer'iyete girmiş bulunan anlaşmalar hazırlanmıştır.»

Profesör Köprülü «Avrupa Kömür ve Çelik Birliği» faaliyeti, [illegible] beratı talepnameleri, milletlerarası kartellerin kontrolü, Avrupa ziraat birliği, üye devletler arasında gümrük mânialarının indirilmesi, Avrupa hayatı koordinasyonu çalışmaları ile göçmen ve nüfus meselelerinden bahsettikten sonra [illegible] ki:

«— Bu münasebetle şu noktaya bilhassa tebarüz ettirmek isterim ki Avrupa tesanüdünün memleketimize taalluk eden bir misal olarak konseyin Bulgaristan'dan tehcir edilen ırkdaşlarımızın [illegible] ettirilmesi ve memleketimizde vâki deprem felâketzedelere yardım hususundaki kararları bizim için büyük bir mânevi kıymet ifade etmektedir.

Müşterek dâvanın artık bütün vicdanında yer almış olduğu Avrupa Birliğine mevcudiyetimiz istikbalin teminatıdır. [illegible] kadar elde edilen muvaffakiyetlerin, gelecek yıllarda konseyin teşkil ettiği [illegible] tarafından tahakkuk ettirilecek yeni başarıların müjdecisi olduklarına inanıyoruz. Bu [illegible] ki sizlere ve birlikte [illegible] aynı selâmet yolunda olan diğer milletlere bu mes'ut günün kutlu olmasını candan dilerim.»

Strasburg'da

Strasburg, 5 (A.A.) — Avrupa siyasi müesseselerinin ileri gelen [illegible] Avrupa konseyinin bundan beş yıl evvel bugün Westminster'de imzalanmıştı. Bu yıldönümü bugün konseyin azası bulunan bütün devletler tarafından kutlanmaktadır.

Zeytinoğlu

(Başı 1 incide)

türlü hazırlıklara girişilmiştir.

İhaleleri yapılmış ve bir kısmının da inşaatı başlamış bulunan büyük barajlar için devlet su işleri umum müdürlüğünde bir (barajlar reisliği) kurulmuştur.

Seyhan, Kızılırmak (Hirfanlı), Gediz (demirköprü) Büyük Menderes (Kemer) barajlarından sonra Yeşilırmak, Dicle ve Fırat barajları için de süratle faaliyete geçilmiştir. Yeşilırmak (Alamus) barajının dosyaları firmalara gönderilmiştir. teklifleri beklenmektedir.

Dicle ve Fıratın etüdleri evvelce teşkil etmiş olduğumuz bir büro vasıtasiyle süratle devam etmektedir.

Hâlen eksiltme safhasında bulunan ve yakında ihale edilecek olan İzmir (Alsancak) limanı ile yurdun büyük limanlar manzumesi tamamlanmış olacaktır.

Ayrıca tutarı bir milyar liraya yaklaşan büyük ve münferit (Küçük) su işleri mevzularının programları hazırlanmış ve Vekiller Heyetine sevkedilmiştir.

Köy elektrifikasyonu üzerinde Amerikalı mütehassısların da katıldığı çalışmalar elektrik işleri etüd idaresi umum müdürlüğünde devam etmektedir.

Karayolları umum müdürlüğü gerek devlet, gerekse il ve köy yollarının müstakbel inkişaflarını tetkik etmekte ve yeni devrenin çalışmalarını programlaştırmaktadır. Bu arada köprü faaliyetinin kısa zamanda netice verecek şekildeki teknik etüdleri bir hayli ilerlemiş bulunmaktadır. Bunun neticesi olarak köprü işlerimizde daha büyük bir sürat sağlamak imkânı hâsıl olacaktır.

Yapı işleri reisliğimiz de âmme ihtiyacını karşılayacak mahiyetteki hastane, okul, hükûmet konağı, adalet binaları gibi binalar inşaatına daha büyük bir hızla devam edecektir.

Hâlen inşaatı tamamlanmış bulunan çeşitli tesislerin önümüzdeki günlerde açılışları yapılacaktır. Bunlar arasında 10 hükûmet konağı, birçok okullar, 20 sağlık merkezi ve hastane, 12 tarım binası, 15 adalet binası ve cezaevi, müteaddit iskeleler, 70 e yakın büyük ve küçük su işleri ve birçok yollar yollar ve köprüler bulunmaktadır.

İtalya Orta Şark şampiyonu Tiberio Mitri'nin, İtalya'da yapılan maçta, ilk raundun 28 inci saniyesinde İngiliz Randolph Turpin'i nakavt ettiğini yazmıştık. Yukarıda Turpin doğrulmağa çalışırken görülüyor..

2 mayıs umumî seçimlerinde Uşak şeker fabrikası memurlarından birisinin malûl bulunan 90 yaşındaki annesi Bayan Atike Yamalıoğlu torununun arabasına binerek seçim sandığının yanına kadar gitmiş ve oyunu kullanmıştır.

Yunan Kralı Paul merkezî Yunanistan'da Karditsa'da vukua gelen son depremlerde yaralanan bir Yunanlıyı ziyareti sırasında

«El Mısrî» gazetesi dün kapatıldı

Gazetenin sahibi Ebülfath kararın haksız olduğunu, diktatörlük rejimine kurban gittiğini söyledi

ANKA

Kahire, 5 — General Necib'in başkanlığında toplanan ihtilâl konseyi, ihtilâl mahkemesinin, mülga Vefd Partisi organı «El Mısrî» gazetesi sahibi Mahmut Ebu El Fetih ile kardeşi Hüseyin Ebu El Fetih hakkında dün vermiş olduğu kararı tastik etmiştir. «El Mısri» gazetesi sahibi Mısırda kaim yeni rejimi baltalamak ve vatana hiyanet suçundan ihtilâl mahkemesi tarafından 10 sene hapis ve 358.438 Mısır lirası para cezasına, kardeşi ise gayri meşru yollardan kazanç ve yabancı bir memleket hesabına casusluk suçundan 15 sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

İhtilâl mahkemesinin vermiş olduğu kararı tastik eden ihtilâl konseyinin toplantısını müteakıp Mısır polisi, Arap âleminin en büyük gazetelerinden sayılan ve 20 senedenberi intişar eden «El Mısri» gazetesine, bugünkü nühası basılmakta iken el koyarak matbaa ve idarehanesini mühürlemiştir. Gazetenin tirajı 100.000 den biraz fazla idi.

İhtilâl Konseyinin toplantısını müteakıp gazetecilere bir beyanatta bulunan Millî İstikamet Vekili Salah Salim, mezkûr gazete sahibi ve kardeşi matbuat kanunu gereğince gazete çıkaramayacaklarını söylemiştir. «El Mısrî» gazetesi idarehanesinde çıkmakta olan ikisi Fransızca diğeri de İngilizce 3 büyük gazetenin imtiyazları mahkûmların adlarına kayıtlı bulunmadığından, bundan böyle hükûmet murakabesi altında intişar edecektir.

Cenevre, 5 (T.H.A.) — Burada bulunan El Mısri gazetesi sahibi Mahmut Ebul Fath, gazetesinin İhtilâl Konseyi tarafından kapattırılması ve matbaa ve tesislerine el konulması ve İhtilâl Konseyi tarafından 10 sene ağır hapis cezasına mahkûm edilmesi üzerine bugün bir beyanat vermiştir. El Mısrî gazetesi sahibi Mahmut Ebul Fath bu beyanatında, kendisinin ve gazetesinin, Mısır'da hüküm sürmekte olan diktatörlük rejimine kurban gittiğini söylemiş, gerek kendisi ve gerekse gazetesi aleyhinde alınan kararların, kendisini hürriyet ve demokrasiye daha fazla bağladığını belirtmiş ve Mısır'daki askerî rejimin hisle hareket ettiğini, İhtilâl Konseyinin kararlarına asla boyun eğmiyeceğini ve sonuna kadar hürriyet için mücadele edeceğini ilâve etmiş ve şunları söylemiştir: «Askerî iktidar bizimle meşgul olacağına, kötü idaresini düzeltmeli ve Mısır'ı bugünkü durumundan kurtarmalıdır. Askerî iktidar intihar etmektedir. Mısırın bugünkü durumu acınacak bir haldedir. İhtilâl Konseyi ne yaptığını bilmemektedir Ne yaptığını bilmeyen bir iktidarın, bu vazifeden derhal uzaklaşması lâzımdır. Kendilerini bu mevkiden çekilmeye davet ederim. Bana karşı aldıkları kararlara gelince, İhtilâl Konseyinin bu kararları pek «zavallı» dır. Bugünkü iktidarın kimin için çalıştığı bilinmemektedir. Mısır milleti, iktidarda bulunanlardan memnun değildir. Allah Mısır milletine yardım etsin ve Mısır milletini bugünkü iktidardan kurtarsın.»

El konulan mallar

Kahire, 5 (T.H.A.) — Bu gece verilen bir habere göre, İhtilâl Konseyi, El Mısrî gazetesi sahibi Mahmut Ebul Fath'ın bütün mal ve tesislerine el koymuştur. El konulan bu mal ve tesislerin değerinin 30 milyon sterling (takriben 240 milyon Türk lirası) civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Özdemir «Oğlumuz» un Duruşması başladı

Ankara 5 (Hususi) — Bir müddet evvel Ankara Palas'ta Reisicumhura hakaret ettiği iddiasiyle mahkemeye verilen Özdemir Evliyazadenin duruşmasına dün şehrimiz 2 nci Asliye Ceza Mahkemesinde başlanmıştır.

Celse açıldığı zaman evvelâ sanık Özdemir Evliyazadenin hüviyeti tesbit edilmiş ve bilâhare sorgusu yapılmıştır. Sorguyu müteakip, söz alan sanık avukatı müekkilinin tahliyesini istemiştir. Bu istek kabul edilerek Özdemir Evliyazadenin 1000 lira kefaletle tahliyesine karar verilmiştir. Duruşma, şahitlerin dinlenmeleri için başka bir güne bırakılmıştır.

BAŞMAKALEDEN DEVAM

C.H.P. de liderler Ve kurbanlar

(Başı 1 incide)

gemilerini kayalara bindirmişlerdir.

Halk Partisine rey vermiş olan üç milyon vatandaş böyle bir akıbete lâyık değildir. Bunların içinde bütün kalbleriyle partilerine bağlananlar ve memleketin selâmetini o yolda görenler vardır. Milyonlarca vatandaşın hakkı; ihtirasın esiri olan, bu yüzden gaflet bataklığına saplanan dar görüşlü liderler tarafından suiistimal edilmiştir.

Halk Partili gazeteler, bozgunun korkunç manzarasının kabahatini seçim sistemine yüklemeğe çalışıyorlar. İlkönce şunu söyliyelim ki bu sistem, kendi hazırladıkları ve memlekete bıraktıkları sistemdir. İlk demokrasi mücadeleleri sırasında bazı demokratlar nisbî temsilden bahsettikleri zaman Halk Partililer: «Anarşi yaratır, istikrarı sarsar» diye kıyametler koparmışlardı.

Ekseriyet sistemi, istikrarın kaynağı diye Amerika, İngiltere, Kanada gibi eski demokrasilerin sarıldıkları bir sistemdir. Bizdeki geniş seçim dairelerinin tâdile uğratılması, bir daireden beş, altıdan fazla milletvekili çıkmamasının temin edilmesi çok münasip olur. Fakat bu olsaydı da Halk Partisinin bozgununda esaslı bir değişiklik görmiyecektik.

Vaziyet şudur: Her iki parti, aşağı yukarı aynı miktarda taraftar ve azaya sahiptir. Neticeyi yaratanlar, hakem rolünde bulunan tarafsızlar ve müstakillerdir. Bunların kahir ekseriyeti, D. P. nin yaptıklarını esas itibariyle beğenmiş, muhalefetin çirkin tezvirleri karşısında ise isyan duymuştur. Halk Partililer, bunu takdir edemezlerse kendi kendilerini aldatmış olurlar, enkazın altından kalkmanın imkânını bulamazlar.

Halk Partili vatandaşlar arasında makul olanlar ekseriyeti teşkil eder. Bu makullerin sözcüsü olarak bundan sonra yeni liderlerin, aklı başında insanların ortaya çıkması ve bütün teşkilâtın bozgundan ders almağa çalışması lâzımdır.

Son seçimler, C. H. P. hesabına takip edilen siyasetin iflâsı mânasına gelir. Fakat bunu C. H. P. teşkilâtının çöküntüsü diye telâkki etmek hata olur.

Öyle umalım ki bundan sonra iktidarla muhalefet arasında memleket menfaatlerinin müşterek diliyle konuşmak ve anlaşmak imkânları açılır. Ancak o zaman demokrasi cihazımızın icra ve mürakabe kısımları işler bir hale gelir ve birbirini yıkacak yerde tamamlamak mümkün olur.

Ahmet Emin YALMAN

Boğaz Trafiği Sayımı yapılacak

Anadolu Ajansı

Ankara 5 — İstanbulun Anadolu yakası ile Rumeli yakası arasındaki şehir dışı irtibatlarını tesbit maksadiyle Karayolları umum müdürlüğü bir etüd programı hazırlamış bulunmaktadır.

Memleketimizde ilk defa yapılacak olan bu mebdemüntehâ etüdü ile. Boğazın iki yakası arasında nakledilen insan ve vasıta adedi tesbit ve böylece şehir dışı yolların şehre en iyi şekilde bağlanması imkânları taayyün etmiş olacaktır.

Denizcilik Bankası ile teşriki mesai suretiyle yapılacak olan bu sayımda, yolcular veya taşıtlar için herhangi bir mes'uliyet bahis mevzuu değildir. Ancak İstanbul trafiğinin şehir dışı trafiği ile alâka ve münasebet derecesinin tesbiti ve şehir dışı yolların modern standartlara en uygun şekilde tanzimi bakımından bunun, bir vatandaşlık ve hemşerilik vecibesi mahiyetini taşıdığında da şüphe yoktur.

Modaspor Basketbolda Şampiyon!

(Başı 1 incide)

ne bahasına olursa olsun galip gelmek azminde bulunmuşlardır. Yapılan karşılıklı basketlerle devre 47-47 berabere bitmiştir. Yapılan birinci temditte takımlar karşılıklı ikişer sayı yapmışlardır. İkinci temditte Mülkiyeliler Birliğinin tatbik ettiği müdafaa sistemini bozamıyan ve ellerinde topu kaptırmak korkusu ile hücuma geçmeyen Modalılar bu temdidi de yeni sayı yapamadan bitirdiler. Müteakip temditte Modalılar faul atışı ve basketlerle bu uzayan maçı 59-50 kazanmağa muvaffak olmuşlardır.

Gecenin sonuncu ve şampiyonanın mühim maçı Galatasaray ile Fenerbahçe arasında olmuştur. Maç başladığı zaman taraftaranın heyecanı son haddine varmıştır. İlk sayıyı Galatasaraylılar yapmışlardır. Bundan sonra Fenerbahçe iki sayı yaparak ileri geçmiştir. Birinci devre 26-17 Fenerbahçe lehine bitmiştir.

Heyecanlı ve çekişmeli olan ikinci devre de 60-55 Fenerbahçenin kazanmasiyle bitmiştir.

Bu suretle biten altıncı Türkiye basketbol şampiyonası takımlarında dereceler şöyledir:

1 — Modaspor (Averajla),
2 — Fenerbahçe,
3 — Galatasaray,
4 — Ankaragücü,
5 — Mülkiyeliler Birliği,
6 — Altınordu.

Müsabakalar sonunda Vali tarafından kupalar verilmiştir.

İthalât için

(Başı 1 incide)

halleri karşılığı olarak kulanılacaktır.

14 milyon 830 bin liralık tahsis ise, Avrupa İktisadî İşbirliğine dahil memleketlere kimyevi gübreler, yünlü mensucat, kereste ve hassas kâğıtlar, çul ve kanaviçe, kauçuk, çimento, inşaat demirleri, fotoğraf filmi, motörler, ziraat makine ve âletleri, makinelerin ve cihazların mihaniki aksamı, kimyevi ve tıbbi maddeler ithali için 3 milyon 625.000 lira ve klering anlaşması memleketlere 11 milyon 205.000 lira miktarında olacaktır.

İller Bankası'nın Geçen ayki Faaliyeti

Ankara, 5 (A.A.) — İller Bankasınca nisan 1954 ayı içinde ihale ve ikmal olunan işlerin listesi aşağıdadır:

Torul, Ulukışla, Seban, Çukurcu, Fatsa, Gargara, İpsile, Kağızman, Kitreli, Patnos, Talas ve Tirebolu'nun içme suyu ve Aksaray, Burdur ve Kırşehir'in kanalizasyon projeleri,

Andırın, Birgi, Ermenek, Ilıç, Oltu, Silifke, Amasya, Gemerek, Karakoçan ve Payas kasabalarının hidro - elektrik ve Kırcasalih, Gündoğmuş, Kumluca, Tavas ve Güdül kasabalarının termik - elektrik projeleri,

Kars, Midyat, Çiftlik, Adilcevaz, Bozcaada, Ulubey ve Gönen köy kasabaları imar plânları,

Gebze, Tavşanlı (ikinci kısım), Akalan, Bağçe, Çandır, Çekerek, Nar, Ortaklar, Özalp, Tirilye, Üçhisar, Yeşilyuva, Erbaa (üçüncü kısım), Artvin (ikinci kısım) ve Güneyce kasabalarının içme suyu tesisleri,

Muttalip ve Muratlı kasabalarının termik - elektrik tesisleri,

Argıthan, Babadağ, Çubuk, Karapınar kasabalarının santral binaları inşaatı, cem'an 2 796.715 lira keşif bedeliyle müteahhitlerine ihale edilmiştir.

İhale edilen bu işlerden başka, Leyne, Armutlu kasabalarının içme suyu ve Gediz kasabasının hidro - elektrik projesi, Ulukışla ve Homa kasabalarının haritaları, Osmaneli, Mes'udiye ve Hacılar kasabalarının imar plânları, Manyas, Hazro ve Erun kasabalarının içme suyu ve Germencik ve Manisanın tulumba tesisleri, Oğuzeli, Bor ve İnebolu'nun termik - elektrik tesisleri ikmal edilmiş ve Defne - Harbiye, Osmaniye, Dörtyol ve Doğanhisar kasabalarının hidro - elektrik tesislerinin geçici kabulü yapılarak işletmeye açılmıştır.

İstanbul Milletvekilleri

(Başı 1 incide)

kimseler son günlerde partinin müdavimi olmuşlardı. Seçim neticeleri belli olduğu saatlerde sessizce uzaklaşan bu kimseler, şimdi hiç görünmez olmuşlardır.

Diğer taraftan Cumhuriyet Halk Partisi il başkanı İlhami Sançar, teşkilâta bir tâmim göndermiştir. Sançar ocakların muhtelif kademelerinde ve seçim günü sandık başlarında vazife alan partililere, teşekkürlerini, çalışma azimlerinden dolayı şükranlarını bildirmektedir.

İzmir milletvekilleri mazbatalarını aldı

İzmir 5 (Hususi) — 2 Mayıs seçimlerinin İzmir dahilindeki kat'i neticeleri belli olmuştur. Buna göre Demokrat Parti İzmir vilâyetinde C.H.P. ye nisbeten 85.695 bir sayı üstünlüğü sağlamıştır.

Diğer taraftan yeni İzmir milletvekillerine bugün mazbataları il seçim kurulu tarafından verilmiştir İştirak nisbeti 1950 de olduğu gibi yüzde 89 dur.

Seçim büroları personeli takdir edildi

Seçim bürolarının çok muntazam çalışmasından dolayı Vali Gökay, vali muavinlerini, Belediye Yazı İşleri müdürü, Belediye Masraf müdürünü ve bürolarda çalışan personeli birer takdirname ile taltif etmiştir.

D.P. bir kır balosu verecek

Ankara, 5 (Anka) — D.P. Genç Demokratlar Ankara merkez teşkilâtı, Demokrat Partinin seçimlerde elde etmiş olduğu büyük muvaffakiyeti bütün üyeleri ile birlikte tes'it etmek üzere büyük bir kır balosu tertibine karar vermiş ve bu yolda hazırlıklara başlamıştır.

Ankara Genç Demokratlarının bu balosu muhtemelen Demokrat Parti için bir zafer günü olan 14 mayıs tarihinde Marmara köşkünde yapılacaktır.

Balonun tanzimi için seçilen komite, dünden itibaren hummalı bir şekilde faaliyete geçmiş bulunmaktadır.

Dien Bien Fu

(Başı 1 incide)

dev uçakların Washingtonda Larson hava üssüne merbut 62. ci nakliyat grupuna merbut oldkları söylenilmektedir. Dev uçaklar, Fransız askerlerini Çin Hindine ulaştırdıktan sonra o memleketten doğruca Birleşik Amerikaya döneceklerdir.

Amerika Çin Hindinin taksimine taraftar değil

Washington 5 (A.P.) — Güvenilir bir kaynaktan bildirildiğine göre Başkan Eisenhower Çin Hindi harbini sona erdirmek için bu memleketin taksiminin şayanı kabul bir çare olarak düşünmediğini Fransız ve İngiliz hükûmetlerine bildirmiştir.

Başkan Eisenhower buna dair gizli bir mesajı geçen cuma günü Cenevreye gönderdiği bildirilmektedir. Anlaşıldığına göre Eisenhower bu mesajı doğrudan doğruya Dışişleri Bakanı John Foster Dulles'a göndermiş, o da muhteviyatını Fransız ve İngiliz delegelerine açıklamıştır.

Hindi Çini ile ilgili İngiliz Karar

Londra, 5 (AP) — Buradaki Amerikan ve İngiliz kaynaklarından bugün öğrenildiğine göre, Cenevre konferansı akamete uğradığı takdirde, büyük Britanya Batılı müttefiklerle Hindi Çini meselesini gözden geçirecek ve icabında bu görüşmeler neticesinde müttehit askerî harekete tevessül edilecektir Amerikalılar, 3 Devlet askeri Şefleri arasında Washingtonda müzakereler yapılmasını teklif etmişlerdir. İngilterenin bu müzakerelere iştirâki kabul ettiği bildirilmektedir.

BULMACA

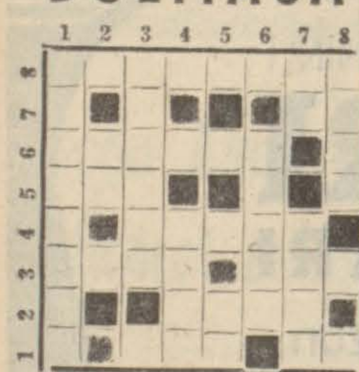

Soldan sağa: 1 — Bir balık. 2 — Bir nota. 3 — Bir ayakkabı. 4 — Çok iyi. 5 — Esasen. 6 — Bir kâğıt oyunu; donuk. 7 — Bir memleket. 8 — Bir unvan; duman lekesi.

Yukarıdan aşağıya: 1 — Bir şehrimiz. 2 — Bir üzvumuz. 3 — Bir ölçü âleti. 4 — Küşâde. 5 — Bir mâbud. 6 — Bir tatlı. 7 — Vilâyet; bir erkek adı. 8 — Mithat Paşanın sürüldüğü yer.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan Sağa: 1 — Ki; Ayak. 2 — Isı; Dayı. 3 — Ra; Beyaz. 4 — Sarı. 5 — Efe. 6 — Zatı. 7 — Darı. 8 — İnfikâk.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Kırmızı. 2 — İsa. 3 — Metin. 4 — Fi. 5 — Adese. 6 — Yaya; Tak. 7 — Ayar; Ra. 8 — Kızılcık.

RADYO

6 Mayıs 1954 — PERŞEMBE
ANKARA

7.28 Açılış ve program.
7.30 Günaydın (Pl).
7.45 Haberler ve hava raporu.
8.00 Karma sabah müziği (Pl). (Pl).
9.00 Günün programı ve kapanış.

★★★

11.58 Açılış ve program.
12.00 Asker saati.
12.20 Ordudan haberler.
12.30 Sevim Tan Ürek.
13.0 M. S. Ayarı ve haberler.
13.15 Radyo salon orkestrası Sedad Ediz idaresinde a) Sullivan: Fantazi, b) Becce: Silvilya Serenadı, c) Rubinstein'ini Toreador ve Endülüs, d) Strauss: Güzel Mavi Tuna «Vals».
13.30 Öğle gazetesi.
13.45 Radyo salon orkestrasının devamı.
14.00 Hava raporu, akşam programı ve kapanış

★★★

16.58 Açılış ve program.
17.00 Gençlerin beğendiği plâklar.
17.30 Ulviye Hekimci - Solmaz Dölen - Gül Batu - Mustafa Seyran'dan beraber şarkılar.
17.45 Serbest saat.
18.00 Operet sevenler saati. (Pl).
18.20 Çifte fasıl: Sultaniyegâh - Yegâh faslı.
19.00 M. S. Ayarı ve haberler.
19.15 Tarihten bir yaprak
19.20 Türküler.
19.45 Dinî - ahlâki musahabe.
19.55 Taksim (Pl).
20.00 Çaplı triosundan sevilmiş melodiler.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Nesrin Akçan.
20.45 Piyano ile Türk müziği Okuyan: Nevin Demirdöven Piyanoda: Nihal Erkutun.
21.0 Kahramanlar geçiyor
21.15 Marşlar (Pl).
21.30 Spor gazetesi.
21.45 Esen Altan.
22.00 Serbest saat.
22.15 Operaya davet.
22.45 M. S. Ayarı ve haberler.
23.00 Program ve kapanış.

—0—

İSTANBUL

12.57 Açılış ve program.
13.00 Haberler.
13.15 Keman melodileri Çalan: Viyolonist Fred Garden (Pl).
13.30 Sabite Tur.
14.00 Sevilmiş orkestra parçaları a) Otto Nicolai «Windsor'un Şen Kadınları» Uvertür b) Richard Wagner «Uçan Hollandalı» (Pl.
14.20 Şarkılar.
14.45 Türkçe dans parçaları (Pl).
15.00 Kapanış

★★★

18.00 Açılış ve türküler Azize Tözem.
18.20 Ziraat saati.
18.30 Celâl İnceden sevdiğiniz şarkılar.
19.00 Haberler.
19.15 Herkes için müzik (Pl).
19.30 Viyolonist Darvaş.
19.45 İleri Türk musikisi konservatuarı Derneği programı.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Kısa şehir haberleri.
20.35 Claude Debussy İmage'lar (Pl).
20.50 Dünyada bu hafta.
21.00 Safiye Ayla.
21.30 Sevdikleri fıkralar.
21.40 Müzik mecmuası.
22.00 Muzaffer Birtan.
22.30 Büyük virtüozlar «Leon Goosens - Obua» (Pl).
22.45 Haberler.
23.00 Kambiyo - Borsa ve programlar.
23.07 Karışık hafif şarkılar (Pl).
23.30 Dans ve caz müziği (Pl).
24.00 Kapanış.

İZMİR

15.58 Açılış ve program.
16.00 Zeybekler.
16.15 Üç güzel ses (Pl).
16.25 Alâettin Sensoy.
16.45 Meşhur orkestralardan dans müziği (Pl).
17.15 Başlıca programların takdimi
17.20 Güzin Ergün.
17.40 Napoliten şarkılar (Pl).
17.50 Radyo yurt türküleri korosu
18.20 Konuşma.
18.30 Kemal Mısırlı.
19.00 Haberler.
19.15 Piyano musikisi Çalan: Mihter Çelebi.
19.35 Brahms'ın iki Macar dans (Pl).
19.40 İzmir Türk musikisi cemiyeti
20.10 Şehirden küçük haberler.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Ahmet Sensea'den türküler.
20.50 Spora dair.
21.00 Şansımızı deneyelim.
21.55 Operada yarım saat.
21.55 Borsa ve yarınki program.
22.00 Suzan Yaman.
22.30 Yayının sonu.

TEKNİK ÜNİVERSİTE

20.15 Açılış ve Türk musikisi.
20.45 Program.
20.46 Tschaikowsky: 4 No lu «Mozartiana» süiti.
21.07 Dvorak: Sol majör, 4. Senfoni.
21.41 Mendelssohn: Re minör, 2 No. lu piyano konçertosu.
22.05 Program ve kapanış.

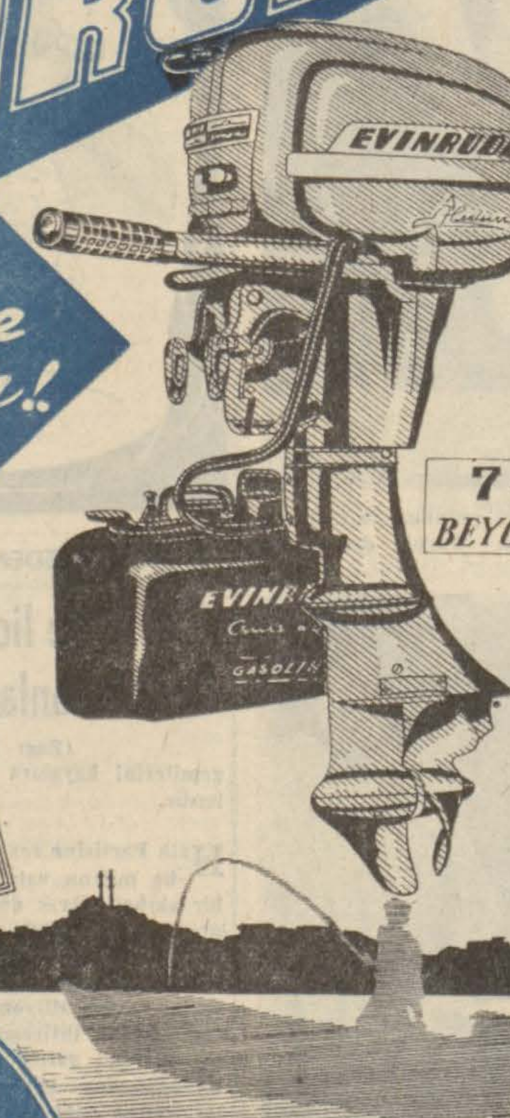

HERKES BİR EVINRUDE Deniz Motörüne sahip olabilir!

7 ½ BEYGİR

■ Motör sessizdir.
■ Benzin deposu ayrıdır.
■ İleri geri ve nötr levyesi vardır.
■ Kapak menteşeli ve yandan açılır.
■ Benzin ve avans ayarı koldadır.

3-15-25 Beygirlik modelleri de mevcuttur.

TAKSİTLE SATIŞ
TEDİYE ŞERAİTİ HERKESİN BÜTÇESİNE GÖRE AYARLANIR

ODEON Mağazaları

BEYOĞLU: İstiklâl Cad. 75 — SİRKECİ: Hamidiye Cad 16 — KADIKÖY: Kadıköy Palas 5

AUER
HER YERDE ARANILAN
Herkesin kullandığı
TANINMIŞ ALMAN MALI
Lüks fener camları geldi
Kalın, Dayanıklı, Hararete mukavemetli

Toptan Satış Fiyatı:

100	mumluk	120	kuruş
200	mumluk	130	kuruş
300	mumluk	140	kuruş

LEON FINZI NESIM PALTI ve Ort. Kom. Şti.
Hazaran caddesi No. 90, GALATA-İSTANBUL
Telgraf: FİNPALOR — Telefon: 40752

Diaxette
FOTOGRAF MAKİNELERİNİ
Görmeden karar vermeyiniz.
Emsalinden üstün olup fiatları rekabetsizdir.
Toptan satış yeri
TİCARET ve SANAYİ KONTUARI
Galata 2 No. lu İş Han

Güzellikleriyle maruf perde ve sahne sanatkârlarının o büyüleyici ve cazip tenine

Siz de sahip olabilirsiniz...

Adalar Güzeli ve değerli Filim Yıldızı

Ayten Çankaya

"Puro, cilt güzelliği için mükemmel bir krem ve fevkalâde bir tuvalet sabunudur,, diyor

Bugünden itibaren PURO güzellik metoduna siz de riayet ediniz. 14 gün zarfında daha genç ve daha güzel göründüğünüzü bizzat müşahede edeceksiniz.

Kremli PURO TUVALET SABUNU

Bol köpüklü, Nefis kokulu PURO 100 de 100 saftır.

Boş yere neden ıstırap çekmeli...

MUAYYEN ZAMANLARDAKİ SANCILARA KARŞI GRİPİN FAYDALIDIR!

BAŞ ve DİŞ NEZLE GRİP GRİPİN KİNİNLİ GRİPİN

● Soğuk algınlığından mütevellit bütün ağrılara karşı başarı ile kullanılır.
● Baş, diş, adale ve sinir ağrılarını derhal teskin eder.
Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

KİNİNLİ GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Kısa İlânlar

1 ay her gün 20 T.L. — 15 gün 12.50 T.L. — 3 gün 8 T.L. (On kelimeden fazla beher kelime için her gün 20 kuruş alınır.)

DOKTORLAR

DOKTOR ÇİPRUT — Cilt, Saç, Zührevi Mütehassısı. Beyoğlu Posta Sokak Telefon: 43353.

Dr. ABİMELEK — Cilt ve Zührevi Hastalıklar Mütehassısı. Beyoğlu, İstiklâl Cad. 407, Tel: 41406.

EMLÂK

KİRALIK — Bebek, Eski Santralın bitişiğinde konforlu, üçer odalı iki daire.

ERENKÖYDE TAM KONFORLU satılık Villâ. Telefon: 82051 Saat 14 - 19.

KİRALIK YAZIHANELER — Necatibey caddesinde Maliye Şubeler karşısında 182 No. lu binada kiralık yazıhaneler. Müracaat: Telefon: 42485.

36 AY VÂDE İLE FAİZSİZ. Bostancı ile Kartal arasında bahçeli evlere müsait ucuz fiatla arsalar satılığa çıkarılmıştır. Satış yeri; Bostancı Tramvay durağı, fırın yanı 538; telefon 52812.

MUTEFERRİK

İNTİBAH ÇAMAŞIR Fabrikasında yıkanan çamaşırlar ev kadınının zevkidir. Feriköy 81268.

AKORDİON, GRAMAFON — Tamiratı mütehassıs Kalaycıoğlundan Eiffel Radyo evinde Galata Yüksekkaldırım 25.

PRATİK ECZACI yetiştirilmek üzere ücretle gençler alınacaktır. Boğazkesen Sıhhat Eczahanesi.

İst. Lv. Âmirliğinden Verilen Askerî Kıtaat İlânları

As. ihtiyaç için 1200 ton meşe odunu kapalı zarfla 28/Mayıs/954 cuma saat 11 de Diyarbakır As. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır. Bedeli 60.000 lira geçici teminatı 4250 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (1262—5627)

★

Kapalı zarfla Vekâlet ve E. U. binaları tesisat onarımı yaptırılacaktır. Keşif bedeli 65348.95 lira, geçici teminatı 4518 liradır. İhalesi 24/5/954 pazartesi saat 15 de Ankara S. V. 4 No. lu Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Keşif ve şartnamesi komisyonda ve öğleden evvel İst. Lv. A. İlân kısmında görülür ve 330 kuruşa komisyonda verilir. İsteklilerin ihale tarihinden en az üç gün evvel K. K. İs. D. 2 Mv. liğe müracaatla yeterlik belgesi almaları şarttır. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. Postadaki gecikmeler kabul edilmez. (1269—5632)

İmtiyaz sahibi: SİNAN KORLE
Umumî neşriyat Müdürü: MELİH YENER
Bu sayıda Mes'ul Müdür:
İHSAN ADA
(VATAN) Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — İstanbul
VATAN MATBAASI

Büyük Bir Ticari Müessese

30 - 40 yaşları arasında,

Muhasebenin muhtelif kısımlarında çalışan memurlara şeflik yapabilecek meziyette, Üniversite mezunu, Türkçe ve İngilizce lisanlarına bihakkın vakıf, tecrübeli muhasipler aramaktadır. Enerjik, kabiliyetli ve şeflik hassalarını haiz olmaları şarttır. Büyük bir istikbal vâdeden bu vazifeler için ayda asgari TL. 1000.— ücret verilecektir. Bu evsafı haiz olmayanların ve tecrübesizlerin müracaat etmemeleri rica olunur. İsteklilerin tercümei halleri ile yazılı olarak Posta Kutusu 176'ya «Ticari» rümuzu ile müracaat etmeleri.

Haydarpaşa Nümune Hastahanesi Baştabibliğinden

Haydarpaşa Nümune hastahanesi için 75 lira ücretli kadın ve erkek hasta bakıcı alınacaktır. İsteklilerin hastahane idaresine müracaatları. (5600)

DİZEL ŞOFÖRÜ DİKKAT!

√ MOTORUN MU TEKLİYOR ?
√ KAMYONUN ÇEKİŞTEN Mİ DÜŞTÜ ?
√ SİYAH DUMAN MI ÇIKIYOR ?
√ MAZUT SARFİYATIN MI ARTTI ?

yegâne çaren
ODOLINI POMPA ELEMANINI
ODOLINI ENJEKTÖR MEMESİNİ KULLANMAKTIR

ODOLINI Dizel motorunun can damarıdır
TÜRKİYE UMUMİ ACENTESİ:
ROTOR NEŞET SİRMAN ve ORT.
Taksim, Anaçeşme Utarit Sokak No. 1/1 ve 1/2 - Telefon: 46681 - Telgraf: KOLRO

DSİ Umum Müdürlüğünden

Gediz, Kemer ve Hirfanlı Barajlarında çalıştırılmak üzere Yüksek Mühendis, Mühendis ve teknik elemana ihtiyaç vardır. İsteklilerin Seyhan barajı müdürlüğü Adakale sokak No. 50/3 Yenişehir — Ankara, adresine müracaatları rica olunur. (5615)

İLÂN

1 — Ankara, Kayseri, Afyonda istihdam edilmek üzere ... 11 maaşlı ve azami 250 lira ücretli kayıt ve karteks memuru alınacaktır.

2 — Talip olanların 788 sayılı Memurin Kanununun ... cü maddesindeki nitelikleri haiz olması, en az orta okul mezunu bulunması şarttır.

3 — İmtihan orta okul derslerinden Türkçe, Tarih ve ... matik'den olup Ankarada Ordu Donatım Okulunda 10 ... 1954 tarihinde saat 9'da yapılacaktır. İmtihana geliş ve ... ile atanması halinde atandığı yere kadar bilcümle masrafı ... dilerine ait olacaktır.

4 — İmtihanda muvaffak olanlardan istenilecek belge... imtihan merkezinden alınacaktır.

5 — İstekliler tahsil durumlarıyla ücretli veya maaşlı ... rak girmek istedikleri dilekçelerinde belirteceklerdir. ... dilekçeler 8 mayıs 1954 tarihine kadar Ordudonatım Okulu... gönderilmiş bulunacaktır. (5514 — 1251)

Dikkat. Dikkat.
Abdüllâtif Debas Oto Satış Mağazası
Taksim, Talimhane, Şehidmuhtar Cad. 19 No. ya nakletmiştir. Telefon: 86732

Modern Sağlık T.A.Ş. İdare Meclisinden

25 Mart 1954 tarihinde fevkalâde surette toplanan ... mi heyetçe; 300.000.— liradan ibaret sermayenin ... lira itibariyle hamiline yazılı 4500 adet yeni hisse senedi ... karılmak suretile 450.000.— lira arttırılarak 750.000.— ... iblâğına karar verilmiş olduğundan bu karara istinaden ... caret kanununun 394 üncü maddesi mucibince 100 lira ... metinde 4500 adet hamiline yazılı yeni hisse senedi ... olunacağından hissedarların malik oldukları hisseleri ... betindeki miktarda bu yeni hisselerden alabilecekleri ... cak bu baptaki hakkı hiyarlarını 14/5/954 günü akşamına kadar kullanabilecekleri ve bu tarihe kadar haklarını kullanmıyanlar bilâhare rüçhan iddiasında bulunamıyacakları ilân olunur.

Sayın Doktorlara
RAFACILLIN FORTIFIED
400.000 u (Perakende satış Fiatı: 85 Krş.)
RAFACOMBINE
1 gr. (Perakende satış Fiyatı: 220 Krş.)
Bütün depo ve Eczanelere tevzi edilmiştir.
PEDRELLİ TİCARET T.A.O. — Tel: 40887

İstanbul As. Dairesi Bşk. dan

Sanat, Kimya Sanat ve Yapı Enstitüleri mezunu ... vazzaflık hizmetlerini tam olarak yapmakta iken ... kanun gereğince birliklerinden serbest bırakılmış ... 341 dahil doğumluların 40'ıncı dönem Ankara Yedek Subay ... kullarına sevkedilecekleri evvelce ilân edilmişti.

Bu defa alınan emirde bu durumda olan 1926 doğumlu ... nat Enstitüleri mezunlarının da 40'ıncı dönem Yedek Subay ... Okullarına sevkedilecek'eri bildirildiğinden, sevk için ... yıs 1954 günü saat 9'da Askerlik Şubelerine müracaatları ... olunur. (5516—1253)

GAİBE İHTAR

VII. Kor. 7. Oto Bl. erlerinden iken meskeni bilinmeyen ... Urfanın Pazar cami mahallesinden 929 doğumlu Saffet ... oğlu Ahmet Onga'nın derhal kıtasına veya As. Şubesine ... bulunduğu yer As. birliğine müracaat etmesi ve ... cut evlemesi, aksi takdirde hakkında As. M. U. K. nun 215 ... cı maddesinin uygulanacağı As. M. U. K. Adli ... desi gereğince ihtar olunur. (5629—1260)